

পৰিয়ালৰ মূল্যবোধৰ মৰ্যাদা ৰক্ষা

এখন শক্তিশালী ৰাষ্ট্ৰ গঢ়াত পৰিয়াল হৈছে এক অতুলনীয় প্ৰতিষ্ঠান। ই কেৱল ব্যক্তিৰ বিকাশতেই নহয়, সমাজৰ উন্নতিতো অৰিহণা যোগায়। ভাৰতত পৰিয়ালৰ গোটবোৰক আৰু সম্পৰ্কবোৰক সৰ্বোচ্চ সন্মান দিয়া হয়। আন্তর্জাতিক পৰিয়াল দিৱস উপলক্ষে এই কথাটোও উল্লেখ কৰাটো প্ৰাসংগিক যে ভাৰতে সমগ্ৰ বিশ্বক একেটা পৰিয়াল হিচাপে গণ্য কৰে। প্ৰধানমন্ত্ৰী মোদীয়ে বহুবাৰ কৈছে যে, “আমাৰ হাতত মাত্ৰ এটা পথ প্ৰদৰ্শক নীতি আছে, আৰু সেইটো হৈছে “বসুধৈৱ কুটুম্বকম।”

২০২৬ চনৰ আন্তর্জাতিক পৰিয়াল দিৱসৰ বিষয়বস্তু হৈছে “পৰিয়াল, বৈষম্য আৰু শিশুৰ কল্যাণ।”

১৫ মে'ত পালিত হোৱা আন্তর্জাতিক পৰিয়াল দিৱসে সমগ্ৰ বিশ্ব পৰিয়াল, ব্যক্তি, সমাজ আৰু সংস্কৃতিৰ তাৎপৰ্য্য উদযাপনৰ এক অনুষ্ঠান হিচাপে কাম কৰে।

ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ সাধাৰণ পৰিষদে বিশ্বব্যাপী পৰিয়ালসমূহৰ মাজত ঐক্যৰ ভাৱনা গঢ়ি তোলা আৰু পৰিয়ালৰ প্ৰাসংগিক বিষয়সমূহৰ সন্দৰ্ভত সমাজত সজাগতা সৃষ্টিৰ বাবে গৃহীত কৰা প্ৰস্তাৱৰ পিছতে আন্তর্জাতিক পৰিয়াল দিৱস পালন কৰাটো আৰম্ভ হয়।

১৪০ কোটি দেশবাসী মোৰ একমাত্ৰ পৰিয়াল। আজি এই ৰাষ্ট্ৰৰ কোটি কোটি কন্যা, মাতৃ, ভগ্নীয়ে ‘মোদীৰ পৰিয়াল’ গঠন কৰিছে। এই দেশৰ প্ৰতিজন দৰিদ্ৰ ব্যক্তি মোৰ পৰিয়াল। যিসকলৰ আন কোনো নাই, মোদী তেওঁলোকৰ, আৰু তেওঁলোক মোদীৰ। ‘মোৰ ভাৰত, মোৰ পৰিয়াল’-এই অনুভূতিক আগুৱাই লৈ আৰু আপোনাবোৰক বাস্তৱলৈ ৰূপান্তৰ কৰাৰ সংকল্পৰে, মই আপোনালোকৰ বাবে জীয়াই আছোঁ, আপোনালোকৰ বাবে সংগ্ৰাম কৰোঁ, আৰু আগলৈও আপোনালোকৰ বাবে সংগ্ৰাম কৰি যাম।”

নৰেন্দ্ৰ মোদী, প্ৰধানমন্ত্ৰী

১৪০ কোটি দেশবাসী: প্ৰধানমন্ত্ৰী মোদীৰ পৰিয়াল

- ২০২৩ চনৰ ১৫ আগষ্টত, লাল কিল্লাৰ প্ৰাচীৰৰ পৰা ভাষণ দিয়া সময়ত, তেওঁ পৰম্পৰাগত ‘ভাই-ভনী’ বা ‘দেশবাসী’ শব্দৰ পৰিৱৰ্তে প্ৰথমবাৰৰ বাবে দেশবাসীক ‘১৪০ কোটি পৰিয়ালৰ সদস্যসকল’ বুলি সম্বোধন কৰিছিল।
- ২০২৪ চনৰ মাৰ্চ মাহত প্ৰধানমন্ত্ৰী মোদীয়ে এই ১৪০ কোটি পৰিয়ালৰ সদস্যক উদ্দেশ্যি এখন পত্ৰ লিখিছিল।
- তেওঁ সৈনিকসকলক পৰিয়াল হিচাপে গণ্য কৰে আৰু প্ৰতি বছৰে তেওঁলোকৰ ওচৰলৈ গৈ দীপাৱলী উদযাপন কৰে এটা অনুষ্ঠানৰ সময়ত যেতিয়া তেওঁক সোধা হৈছিল যে তেওঁৰ নিজৰ কোনো ঘনিষ্ঠ পৰিয়াল নাই কাৰ বাবে তেওঁ ইমান অক্লান্তভাৱে কাম কৰে, প্ৰধানমন্ত্ৰী মোদীয়ে উত্তৰ দিছিল- মোৰ পৰিয়ালটো ১৪০ কোটি লোকৰে গঠিত যাৰ বাবেই মই আৰু অধিক কষ্ট কৰিবলগীয়া হৈছে।

নিউ ইণ্ডিয়া সমাচার

ষষ্ঠ বর্ষ, সংখ্যা ২১, মে' ১-১৫, ২০২৬

মুখ্য সম্পাদক
ধীৰেন্দ্ৰ ওৰা

মুখ্য সঞ্চালক প্রধান
প্ৰেছ ইনফৰ্মেশ্যন ব্যুৰো, নতুন দিল্লী

জ্যেষ্ঠ পৰামৰ্শদাতা সম্পাদক
সন্তোষ কুমাৰ

জ্যেষ্ঠ সহকাৰী পৰামৰ্শদাতা সম্পাদক
পৰন কুমাৰ

সহকাৰী পৰামৰ্শদাতা সম্পাদক
অখিলেশ কুমাৰ

চন্দন কুমাৰ চৌধুৰী
ভাষা সম্পাদক

সুমিত কুমাৰ (ইংৰাজী)
ৰজনীশ মিশ্ৰ (ইংৰাজী)
নাদীম আহমেদ (উৰ্দু)

জ্যেষ্ঠ ডিজাইনাৰ
ফুল চন্দ তিৱাৰী

ডিজাইনাৰ
অভয় গুপ্তা
সত্যম সিং

১৩টা ভাষাত উপলব্ধ নিউ ইণ্ডিয়া
সমাচার পঢ়িবলৈ ক্লিক কৰক

<https://newindiasamachar.pib.gov.in/news.aspx>

নিউ ইণ্ডিয়া সমাচারৰ আৰ্কাইভ
সংস্কৰণবোৰ পঢ়িবলৈ ক্লিক কৰক
<https://newindiasamachar.pib.gov.in.archive.aspx>

'নিউ ইণ্ডিয়া সমাচার'ৰ নিয়মীয়া
আপডেটৰ বাবে টুইটাৰ
@NISPIBIndia ত অনুসৰণ কৰক

ভিতৰৰ পৃষ্ঠাসমূহত...

মহিলাৰ বাবে ৩৩% সংৰক্ষণ

এটা গণতান্ত্ৰিক

প্ৰতিশ্ৰুতিৰ ঘোষণা...

নতুন ভাৰত আৰু
মহিলাকেন্দ্ৰিক নেতৃত্ব
প্ৰচ্ছদ নিৰন্ধ

১৬ এপ্ৰিলৰ পৰা ১৮ এপ্ৰিললৈ
গণতন্ত্ৰৰ মন্দিৰত অনুষ্ঠিত হোৱা
বিশেষ অধিবেশনৰ জৰিয়তে কেন্দ্ৰীয়
চৰকাৰে পুনৰবাৰ 'নাৰী শক্তি'ৰ
নেতৃত্বত উন্নয়নৰ যাত্ৰাৰ প্ৰতি অটল
দায়বদ্ধতা ঘোষণা কৰিছে। 'নিউ
ইণ্ডিয়া' এতিয়া নতুন সূৰ্যোদয়লৈ
দিশে আগবাঢ়িছে, য'ত প্ৰতিগৰাকী
মহিলাই কেৱল সপোন দেখাই
নহয়, সেই সপোনবোৰক বাস্তৱত
পৰিণত কৰিব, নিজৰ সাহস, সংকল্প
আৰু সৃষ্টিশীলতাৰে দেশৰ ভৱিষ্যত
আলোকিত কৰিব... |১২-৩৪

প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ ৰাষ্ট্ৰৰ উদ্দেশ্যে ভাষণ
|৩৫-৩৬

সংক্ষিপ্ত সংবাদ | ৪-৫

২০২৬ চনৰ খাৰিফ ঋতুৰ বাবে সাৰৰ ৰাজসাহায্য
কেন্দ্ৰীয় কেবিনেটৰ দ্বাৰা জয়পুৰ মেট্ৰ'ৰ সম্প্ৰসাৰণত অনুমোদন | ৩৭-৩৯
নিৰাপদ পৰিয়াল, নিশ্চিত ভৱিষ্যত
১১ বছৰৰ ধ্বজ্জাবাহী আঁচনি: পিএমএছবিৰাই, পিএমজেজেবিৰাই
আৰু এপিৰাই | ৪০-৪৩

প্ৰগতি আৰু প্ৰকৃতিৰ এক কৰিড'ৰ: দিল্লী-ডেৰাডুন এক্সপ্ৰেছ পথ
প্ৰধানমন্ত্ৰী মোদীয়ে দিল্লী-ডেৰাডুন কৰিড'ৰ উদ্বোধন কৰে | ৪৪-৪৫
উৎপাদনশীলতা ৰাজ্যসভাত ১১০% আৰু লোকসভাত ৯৩%লৈ
উপনীত হৈছে

সংসদৰ উভয় সদন অনিৰ্দিষ্টকালৰ বাবে স্থগিত কৰা হৈছে | ৫০-৫২

কৰ্ণাটক: দৰ্শন আৰু প্ৰযুক্তি দুয়োটা ক্ষেত্ৰত সমৃদ্ধ
প্ৰধানমন্ত্ৰী মোদীয়ে শ্ৰী গুৰু ভৈৰৱক মন্দিৰ উদ্বোধন কৰে | ৫৩

ব্যক্তিত্ব: মেজৰ হোছিয়াৰ সিং
পাকিস্তানী সেনাক ভয়ত পলায়ন কৰিবলৈ বাধ্য কৰা মানুহজন | ৫৪

মহাত্মা জ্যোতিৰাও ফুলে
ভাৰতৰ ঐশ্বৰিক
পথপ্ৰদৰ্শক জ্যোতি

মহান সমাজ সংস্কাৰকজনৰ
সন্দৰ্ভত প্ৰধানমন্ত্ৰী ৰৰেন্দ্ৰ
মোদীৰ এক বিশেষ প্ৰবন্ধ | ৬-৭

অপাৰেচন সিদ্ধৰ প্ৰথম বৰ্ষপূৰ্তি

আত্মনিৰ্ভৰ প্ৰতিৰক্ষা ব্যৱস্থাত
নতুন প্ৰভাৱৰ সূচনা

এয়া কেৱল সামৰিক অভিযানৰ
বৰ্ষপূৰ্তি নহয়, ভাৰতৰ নিৰ্ণায়ক
নিৰাপত্তা নীতি আৰু সশস্ত্ৰ বাহিনীৰ
অদম্য শৌৰ্য্যৰো বৰ্ষপূৰ্তি। | ৮-১১

১ মে' উপলক্ষে বিশেষ লেখা: শ্ৰমিক দিবস

শ্ৰমেৰ জয়তে

আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় শ্ৰমিক দিবসত
কৰ্মশক্তি সবলীকৰণৰ বাবে
চলি থকা প্ৰচেষ্টা সম্পৰ্কে এক
বিশেষ প্ৰতিবেদন... | ৪৬-৪৯

সম্পাদকৰ মেজৰ পৰা...

৩৩% মহিলা সংৰক্ষণক বাস্তৱত ৰূপায়ণ কৰাৰ প্ৰচেষ্টা

নমস্কাৰ,

यत्र नार्यस्तु पूज्यन्ते रमन्ते तत्र देवता: ।

यत्रैतास्तु न पूज्यन्ते सर्वास्तत्राफलाः क्रियाः ॥

ইয়াৰ অৰ্থ হ'ল: য'ত নাৰীক শ্ৰদ্ধা কৰা হয়, তাতেই দেৱতাসকলে বাস কৰে, বিপৰীতে, য'ত তেওঁলোকক সন্মান কৰা নহয়, তাত সকলো প্ৰচেষ্টা অসাৰ প্ৰতিপন্ন হয়।

ভাৰতীয় পৰম্পৰাত মহিলাসকলক শক্তি, সৃষ্টিৰ আৰু নেতৃত্বৰ ভেটি হিচাপে গণ্য কৰা হয়। আজি এই দৰ্শনে স্পষ্ট নীতিৰ ৰূপ লৈছে, য'ত মহিলাসকলক কেৱল হিতাধিকাৰী হিচাপে নহয়, বৰং উন্নয়নৰ অগ্ৰদূত হিচাপে গণ্য কৰা হয়। সাম্প্ৰতিক বছৰবোৰত ই অতি স্পষ্ট হৈ উঠিছে যে সুযোগ, সম্পদ আৰু সিদ্ধান্ত গ্ৰহণত অংশগ্ৰহণৰ সুবিধা পালে, নাৰী শক্তিয়ে প্ৰতিটো ক্ষেত্ৰতে নতুন উচ্চতালৈ আৰোহণ কৰে।

সশস্ত্ৰ বাহিনীৰ পৰা আৰম্ভ কৰি ষ্টাৰ্টআপলৈকে, আৰু ক্ৰীড়াৰ পৰা আৰম্ভ কৰি বিজ্ঞান গৱেষণালৈকে আমাৰ ৰাষ্ট্ৰৰ কন্যাসকলে নিজৰ প্ৰতিভা আৰু অধ্যৱসায়ৰ জৰিয়তে নতুন নতুন ক্ষেত্ৰ সৃষ্টি কৰিছে। এই পৰিৱৰ্তন কেৱল প্ৰতীকী নহয়; বৰং ই নীতি-প্ৰাধান্যৰ প্ৰত্যক্ষ ফল, য'ত মহিলাৰ অংশগ্ৰহণ আৰু নেতৃত্বক যত্ন সহকাৰে গুৰুত্বপূৰ্ণ স্থানত ৰখা হৈছে।

মহিলাৰ বাবে সংৰক্ষণক বাস্তৱলৈ ৰূপান্তৰিত কৰাৰ প্ৰচেষ্টাও এই বহল দৃষ্টিভংগীৰ এক অবিচ্ছেদ্য অংগ। সংসদত প্ৰয়োজনীয় সমৰ্থন নোপোৱাৰ পিছতো চৰকাৰে মহিলাসকলক তেওঁলোকৰ উচিত প্ৰাপ্য লাভ নিশ্চিত কৰাৰ প্ৰতিশ্ৰুতিত অটল হৈ আছে। অমৃত কালৰ সময়ত 'উন্নত ভাৰত'ৰ দৃষ্টিভংগী তেতিয়াহে বাস্তৱায়িত হ'ব, যেতিয়া নাৰী শক্তিৰ সম্পূৰ্ণ সৱলীকৰণ আৰু পুনৰুত্থান

নিশ্চিত হ'ব। এয়া কেৱল চৰকাৰৰ দায়িত্ব নহয়, নাৰীৰ মৰ্যাদা, সম সুযোগ, নেতৃত্বৰ বিজয়ৰ গৌৰৱ কৰাটো সমাজৰ প্ৰতিটো শ্ৰেণীৰ ওপৰত ন্যস্ত এক কৰ্তব্য। ইয়েই সৰ্বাংগীণ উন্নয়নৰ পথ গঠন কৰে আৰু দেশৰ প্ৰকৃত প্ৰগতিৰ শক্তিশালী ভেটি হিচাপে কাম কৰে। এই পটভূমিত 'মহিলা নেতৃত্বাধীন উন্নয়ন'ৰ ১২ বছৰীয়া যাত্ৰা এই সংখ্যাৰ প্ৰচ্ছদ নিৰন্ধ হিচাপে তুলি ধৰা হৈছে।

ইয়াৰ উপৰিও, এই সংস্কৰণত বিভিন্ন ধৰণৰ বিষয়বস্তু অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হৈছে, য'ত পৰম বীৰ চক্ৰ পুৰস্কাৰপ্ৰাপ্ত মেজৰ হোছিয়াৰ সিঙৰ জীৱন আলোকপাত, কেন্দ্ৰীয় মন্ত্ৰীসভাৰ সিদ্ধান্তৰ আপডেট; পিএমএছবিওয়াই, পিএমআইজেবিওয়াই আৰু এপিওৱাইৰ দৰে প্ৰধান চৰকাৰী পৰিকল্পনাসমূহৰ ১১ বছৰীয়া জয়ন্তী বিশেষ প্ৰতিবেদন; শ্ৰমিক দিৱস (১ মে') আৰু অপাৰেচন সিদ্ৰুৰ ১ম বৰ্ষপূৰ্তি সম্পৰ্কীয় বিশেষ লেখা, মহাত্মা জ্যোতিৰাও ফুলে'ৰ বিষয়ে এক বিশেষ প্ৰবন্ধ, আৰু বিগত পষেকত প্ৰধান মন্ত্ৰী নৰেন্দ্ৰ মোদীৰ দ্বাৰা কৰা কাৰ্য্যসমূহৰ এক বিস্তৃত পৰ্যালোচনা আদি অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হৈছে।

লগতে, আলোচনীখনৰ ভিতৰৰ পৃষ্ঠাসমূহত আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় পৰিয়াল দিৱস (১৫ মে')ৰ বাবে উৎসৰ্গিত বিশেষ বিষয়বস্তুৰ লেখা আছে, আনহাতে পিছফালৰ প্ৰচ্ছদত ৭ মে'ত পালন কৰা সীমান্ত পথ সংস্থা (বি আৰ অ')ৰ প্ৰতিষ্ঠা দিৱসৰ ওপৰত আলোকপাত কৰা হৈছে।

আমি আপোনালোকক আপোনালোকৰ বহুমূলীয়া পৰামৰ্শ আমালৈ প্ৰেৰণ কৰি যাবলৈ আগ্ৰহ প্ৰকাশ কৰিছো।

(ধীৰেন্দ্ৰ ওৰা)

হিন্দী, ইংৰাজী আৰু আন ১১টা ভাষাত উপলব্ধ আলোচনীখন পঢ়ক/ডাউনলোড কৰক।
<https://newindiasamachar.pib.gov.in/>

মেইল বক্স

জটিল বিষয়সমূহ সৰল ভাষাত ব্যাখ্যা কৰা হয়

এজন পাঠক হিচাপে নিউ ইণ্ডিয়া সমাচারৰ ১-১৫ মাৰ্চ, ২০২৬ সংখ্যাটো পঢ়ি মোৰ অভিজ্ঞতাৰ বিষয়ে জনাব বিচাৰিছো। এই বিশেষ বিষয়টো মই অত্যন্ত তথ্যসমৃদ্ধ, সুলভ আৰু আকৰ্ষণীয় পাইছিলোঁ। আলোচনীখনে দেশৰ অগ্রগতি, নতুন চৰকাৰী আঁচনি, সমসাময়িক বিষয়সমূহ অতি সহজ আৰু সহজে বুজিব পৰা ভাষাত উপস্থাপন কৰে। আন্তঃগাঁথনিৰ উন্নয়ন, চাইবাৰ সুৰক্ষা, স্বাস্থ্যসেৱা সুবিধা, ডিজি প্ৰযুক্তি, ৰে'লৱে, আৰু মহাকাশ খণ্ডৰ ক্ষেত্ৰত হোৱা অগ্রগতিৰ বিষয়ে পঢ়িলে দেশৰ সামগ্ৰিক বৃদ্ধিৰ স্পষ্ট ছবি পোৱা যায়। বিশেষকৈ জটিল বিষয়বোৰো সৰলভাৱে বুজাই দিয়া হৈছে, যাৰ ফলত মধ্যমীয়া পাঠকৰ বাবেও সেইবোৰ সহজে বুজিব পৰা হৈছে। তদুপৰি প্ৰদান কৰা তথ্যসমূহ প্ৰামাণিক আৰু অতি উপযোগী। প্ৰতিযোগিতামূলক পৰীক্ষাৰ বাবে প্ৰস্তুতি চলোৱা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বাবে এই আলোচনীখন অসীম উপকাৰী বুলি প্ৰমাণিত হৈছে, কিয়নো ইয়াত সাম্প্ৰতিক পৰিস্থিতিৰ সংক্ষিপ্ত আৰু সুস্পষ্ট কভাৰেজ দিয়া হৈছে। পাঠক হিচাপে মই ক'ব পাৰো যে এই সংখ্যাটো তথ্যসমৃদ্ধ আৰু প্ৰেৰণাদায়ক। ভৱিষ্যতেও একেধৰণৰ উপযোগী সংখ্যা প্ৰকাশ হৈ থাকিব বুলি মোৰ আশা।

অভিজিত যশ ভাৰতী

abhijeetyashbharti@gmail.com

নেপালী ভাষাতো এনআইএছ (NIS) প্ৰকাশ কৰাৰ বাবে অনুৰোধ জনালোঁ

হিন্দীকে ধৰি ১৩টা ভাৰতীয় ভাষাত প্ৰকাশিত নিউ ইণ্ডিয়া সমাচারে দেশৰ ভিতৰৰ বিভিন্ন খণ্ডৰ লগতে চৰকাৰৰ জনকল্যাণমূলক আঁচনিসমূহৰ উন্নয়নৰ বিষয়ে অনানুষ্ঠানিকভাৱে উন্নীত হৈ থকাৰ সুযোগ প্ৰদান কৰে বুলি জানি মই আনন্দিত হৈ পৰিলোঁ। মোৰ বিনম্ৰ অনুৰোধ যে যদি সম্ভৱ হয়, তেন্তে এই আলোচনীখন নেপালী ভাষাতো প্ৰকাশৰ ব্যৱস্থা কৰা হওক। মোৰ অনুৰোধ যে আপুনি অনুৰোধটি বিবেচনা কৰিব বুলি মোৰ বিশ্বাস।

বীৰখ কড়কা দুৱৰচেলি

birkhkd@gmail.com

এগৰাকী পৰম বীৰ চক্ৰ বিজয়ীৰ কাহিনীৰ দ্বাৰা অনুপ্রাণিত হ'লো

মই 'নিউ ইণ্ডিয়া সমাচার'ৰ নিয়মিত পঢ়ুৱৈ। ২০২৬ চনৰ ১-১৫ মাৰ্চ তাৰিখৰ বাংলা সংস্কৰণত পৰম বীৰ চক্ৰ লাভ কৰা ৰাইফলমেন সঞ্জয় কুমাৰৰ বীৰত্বৰ বিৱৰণ দি প্ৰকাশিত লেখাটোৱে মোক গভীৰভাৱে আক্লিত কৰিলে। তেওঁৰ প্ৰবন্ধটোৰ সৈতে সম্পৰ্কিত, মই মোৰ নিজ জীৱনৰ এক গৰ্বিত আৰু স্মৰণীয় মুহূৰ্ত শ্বেয়াৰ কৰিব বিচাৰিছো। ২০০০ চনৰ ৮ ডিচেম্বৰত মই জম্মু কেণ্টনমেণ্টত ৰাইফলমেন সঞ্জয় কুমাৰক ব্যক্তিগতভাৱে লগ পোৱাৰ সুকীয়া সুবিধা পাইছিলোঁ। ভাৰতৰ সাহসী বীৰ সকলৰ কাহিনী শ্বেয়াৰ কৰি আমাক অহৰহ অনুপ্রাণিত কৰাৰ বাবে ধন্যবাদ জনাইছো।

debu.mohorrier@gmail.com

ভাৰতৰ উন্নয়নৰ প্ৰকৃত অন্তৰ্দৃষ্টি

মই যথেষ্ট সময় ধৰি 'নিউ ইণ্ডিয়া সমাচার' পত্ৰিকাৰ নিয়মিত গ্ৰাহক। এই পত্ৰিকাৰ মাধ্যমেৰে, আমি ভাৰতৰ অগ্রগতিৰ বিষয়ে সঠিক আৰু স্পষ্ট তথ্য লাভ কৰোঁ। ইয়াত আমাৰ প্ৰধানমন্ত্ৰী শ্ৰীযুত মোদীজীৰ নেতৃত্বত সমগ্ৰ দেশতে যি উন্নয়নমূলক অগ্রগতি লাভ কৰা হৈছে, সেই বিষয়ে আপডেট প্ৰদান কৰা হৈছে। এই কথা দেশৰ নাগৰিকৰ বাবে অপৰিসীম উৎসাহজনক। ই আমাৰ দেশৰ গৌৰৱ, প্ৰতিপত্তি আৰু সন্মান আৰু অধিক বৃদ্ধিৰ কাম কৰে। এই আলোচনীখনৰ মাধ্যমেৰে এই বহুমূলীয়া তথ্য আমাৰ ওচৰলৈ অনাৰ বাবে আপোনাক আৰু আপোনাৰ দলটোক মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ

বিজয় মহোৰিয়ৰ

vastutejomay58@gmail.com

Communication Address : Room No-1077, Soochna Bhawan, CGO Complex, New Delhi -110003

E-Mail: response-nis@pib.gov.in

ভাৰতৰ পাৰমাণৱিক যাত্ৰাৰ এক নতুন অধ্যায়

ভাৰতে পাৰমাণৱিক শক্তি কাৰ্যসূচীত এক উল্লেখযোগ্য মাইলৰ খুঁটি অৰ্জন কৰিছে। তামিলনাডুৰ কল্লকামত থলুৱাভাৱে ডিজাইনকৃত আৰু নিৰ্মিত প্ৰ'ট'টাইপ ফাষ্ট ব্ৰিডাৰ ৰিয়েক্টৰ (PFBR)-এ সফলভাৱে "প্ৰথম গুৰুত্বপূৰ্ণ স্থিতি"- স্বয়ংচালিত পাৰমাণৱিক শৃংখলাবদ্ধ বিক্ৰিয়াৰ অৱস্থা লাভ কৰিছে। এই সাফল্যৰ লগে লগে ভাৰতে আনুষ্ঠানিকভাৱে তিনিটা পৰ্যায়ৰ পাৰমাণৱিক শক্তি কাৰ্যসূচীৰ দ্বিতীয় পৰ্যায়ত প্ৰৱেশ কৰিছে, যিটো দৃষ্টিভংগী প্ৰথমে ভাৰতৰ পাৰমাণৱিক কাৰ্যসূচীৰ স্থপতি ড० হোমী জাহাংগীৰ ভাবাই কল্পনা কৰিছিল। এই মাইলৰ খুঁটিটোৱে বিশ্বব্যাপী যথেষ্ট তাৎপৰ্য্য বহন কৰিছে। সম্পূৰ্ণ কাৰ্যক্ষম হ'লে ভাৰত, ৰাছিয়াৰ পিছতে বাণিজ্যিক ফাষ্ট ব্ৰিডাৰ ৰিয়েক্টৰ চলোৱা বিশ্বৰ দ্বিতীয়খন দেশ হ'ব। পিএফবিআৰ-ৰ জৰিয়তে ইউৰেনিয়াম সম্পদৰ অধিক কাৰ্যক্ষম ব্যৱহাৰ সম্ভৱ হ'ব আৰু দেশৰ বিশাল থ'ৰিয়াম মজুতক ব্যৱহাৰ কৰাৰ পথো মুকলি হ'ব। ৫০০ মেগাৱাটৰ এই ৰিয়েক্টৰটোত কম পৰিমাণৰ ইন্ধন ব্যৱহাৰ কৰি অধিক শক্তি উৎপাদন কৰাৰ ক্ষমতা আছে।

বায়ু শক্তি খণ্ডত এতিয়ালৈকে সৰ্বাধিক

বৃদ্ধিৰ ৰেকৰ্ড স্থাপন

২০২৫-২৬ বিত্তীয় বৰ্ষত ভাৰতে বায়ু শক্তি খণ্ডত এতিয়ালৈকে সৰ্বাধিক বৃদ্ধি লাভ কৰিছে। ভাৰতে ২০২৫-২৬ বিত্তীয় বৰ্ষৰ ভিতৰত ৬.০৫ গিগাৱাটৰ বাৰ্ষিক বায়ুৰ শক্তিৰ ক্ষমতা সংযোজনৰ সৰ্বোচ্চ লাভ কৰে, যিয়ে ২০১৬-১৭ বিত্তীয় বৰ্ষত লাভ কৰা ৫.৫ গিগাৱাটৰ মাইলৰ খুঁটি অতিক্ৰম কৰে। ইয়াৰ দ্বাৰা ২০২৪-২৫ বিত্তীয় বৰ্ষৰ ক্ষমতাতকৈ প্ৰায় ৪৬% বৃদ্ধিও প্ৰতিনিধিত্ব কৰা হৈছে, যিয়ে ভাৰতৰ স্থলভাগত বায়ুৰ শক্তি নিয়োগৰ ক্ষেত্ৰত নিৰ্ণায়ক ত্বৰণৰ সংকেত দিয়ে। এই নতুন সাফল্যৰ

লগে লগে ভাৰতৰ মুঠ স্থাপিত বায়ু শক্তিৰ ক্ষমতাই এতিয়া ৫৬ গিগাৱাট অতিক্ৰম কৰিছে। বায়ু শক্তি উৎপাদন আৰু নতুন ক্ষমতা সংযোজন

দুয়োটা দিশতে গুজৰাট, কৰ্ণাটক আৰু মহাৰাষ্ট্ৰই আগশাৰীৰ ৰাজ্য হিচাপে আত্মপ্ৰকাশ কৰিছে। এই সফলতাই ভাৰতক ২০৩০ চনৰ ভিতৰত ৫০০ গিগাৱাট অজীৱাশ্ম ইন্ধন ভিত্তিক শক্তি ক্ষমতাৰ লক্ষ্যত উপনীত হোৱাত সহায় কৰাত গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা পালন কৰিব। প্ৰগতিশীল নীতিৰ বাবেই ভাৰত আজি বায়ু শক্তিৰ ক্ষেত্ৰত বিশ্বৰ আগশাৰীৰ বজাৰসমূহৰ ভিতৰত স্থান লাভ কৰিছে। আনহাতে, নবীকৰণযোগ্য শক্তি পৰিসংখ্যা ২০২৬ অনুসৰি ভাৰতে স্থাপন কৰা নবীকৰণযোগ্য শক্তিৰ ক্ষমতাৰ ক্ষেত্ৰত ব্ৰাজিলক অতিক্ৰম কৰি বিশ্বজুৰি তৃতীয় স্থান দখল কৰিছে। ২০২৫-২৬ বিত্তীয় বৰ্ষত ভাৰতে মুঠ ৫৫.৩ গিগাৱাট অজীৱাশ্ম শক্তিৰ ক্ষমতা সংযোজন কৰে। ২০২৬ চনৰ ৩১ মাৰ্চলৈকে দেশত অজীৱাশ্ম ইন্ধনৰ উৎসৰ পৰা মুঠ ২৮৩.৪৬ জিৱাট ক্ষমতা স্থাপন কৰা হৈছে।

যুদ্ধজাহাজ আইএনএছ তাৰাগিৰি' ভাৰতীয় নৌসেনাত অন্তৰ্ভুক্ত হৈছে

এপ্ৰিল মাহৰ প্ৰথম সপ্তাহত অন্ধ্ৰ প্ৰদেশৰ বিশাখাপট্টনমত প্ৰতিৰক্ষা মন্ত্ৰী ৰাজনাথ সিঙৰ উপস্থিতিত প্ৰজেক্ট ১৭-এ শ্ৰেণীৰ চতুৰ্থ শক্তিশালী যুদ্ধ জাহাজ - আই এন এছ তাৰাগিৰি' - ভাৰতীয় নৌসেনাত অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হয়। এই যুদ্ধজাহাজখন আধুনিক নৌসেনাৰ জাহাজ নিৰ্মাণৰ এক আদৰ্শ নমুনা হিচাপে থিয় দিছে, ইয়াক যুদ্ধ-জাহাজ ডিজাইন ব্যুৰোৰ দ্বাৰা ডিজাইন কৰা হৈছে। উল্লেখযোগ্যভাৱে কম সময়ৰ ভিতৰত নিৰ্মিত আৰু ৭৫ শতাংশতকৈ অধিক থলুৱা বিষয়বস্তু অন্তৰ্ভুক্ত কৰা আই এন এছ তাৰাগিৰি ভাৰতৰ জাহাজ নিৰ্মাণৰ দক্ষতা আৰু শক্তিশালী ৰাজহুৱা-ব্যক্তিগত অংশীদাৰিত্বৰ এক উদাহৰণ হিচাপে আত্মপ্ৰকাশ কৰিছে। এই যুদ্ধজাহাজখন তীব্ৰবেগত ট্ৰেনজিট কৰিবলৈ সক্ষম আৰু ই দীৰ্ঘদিন ধৰি সাগৰত নিয়োজিত হৈ থাকিব পাৰে। ই শত্ৰুৰ গতিবিধি নিৰীক্ষণ কৰিবলৈ, নিজৰ সুৰক্ষা নিশ্চিত কৰিবলৈ আৰু প্ৰয়োজন হ'লে তাৎক্ষণিক সঁহাৰি দিবলৈ ডিজাইন কৰা ব্যৱস্থাৰে সজ্জিত। ইয়াত আধুনিক ৰাডাৰ, ছ'নাৰ আৰু মিছাইল ব্যৱস্থা, যেনে ব্ৰান্সাছ আৰু পৃষ্ঠৰ পৰা বায়ুলৈ মাৰিব পৰা ক্ষেপণাস্ত্ৰৰ বৈশিষ্ট্য আছে, যিয়ে ইয়াৰ কাৰ্যকৰী দক্ষতা আৰু অধিক বৃদ্ধি কৰে।

জিইএম-এ ১৮.৪ লাখ
কোটিৰ জিএমভি লাভ
কৰিলে

চৰকাৰী ই-মাৰ্কেটপ্লেছ (জিইএম)য়ে ১৮.৪ লাখ কোটিৰ সঞ্চিত মুঠ ব্যৱসায়িক মূল্য (জিএমভি) লাভ কৰিছে। ২০২৫-২৬ বিত্তীয় বৰ্ষত মাইক্ৰ' আৰু ক্ষুদ্ৰ উদ্যোগসমূহে (এমএছই) প্লেটফৰ্মত দিয়া মুঠ অৰ্ডাৰৰ ৬৮ শতাংশ লাভ কৰে। ই হৈছে মুঠ লেনদেন মূল্যৰ ৪৭.১ শতাংশ। বৰ্তমান এই প্লেটফৰ্মত ১১ লাখৰো অধিক এমএছই পঞ্জীয়ন কৰা হৈছে। ২০২৫-২৬ বিত্তীয় বৰ্ষৰ ভিতৰত এই উদ্যোগসমূহে ২.৩৬ লাখ কোটি টকাৰ ৫১ লাখতকৈ অধিক অৰ্ডাৰ লাভ কৰে, যিটো পূৰ্বৰ বিত্তীয় বৰ্ষৰ তুলনাত ২০ শতাংশতকৈ অধিক বৃদ্ধি। ইয়াৰ উপৰিও ২.১ লাখতকৈ অধিক মহিলা নেতৃত্বাধীন এমএছই সমূহ পৰ্টেলত পঞ্জীয়ন কৰা হৈছে; এই উদ্যোগসমূহে ২৮,০০০ কোটিৰো অধিক মূল্যৰ অৰ্ডাৰ লাভ কৰিছে।

বিশ্বৰ প্ৰথম বিক্ৰমাদিত্য
বৈদিক ঘড়ী কাশীত স্থাপন কৰা হৈছে

কাশীৰ পবিত্ৰ ভূমিত ভাৰতীয় সময় নিৰ্ধাৰণ ব্যৱস্থাৰ গৌৰৱৰ উন্মেষ ঘটিছে। বাৰাণসীৰ শ্ৰী কাশী বিশ্বনাথ মন্দিৰত বিশ্বৰ প্ৰথম “বিক্ৰমাদিত্য বৈদিক ঘড়ী” স্থাপন কৰা হয়। ৭০০ কিলোগ্ৰাম ওজনৰ এই প্ৰযুক্তি চালিত যন্ত্ৰটোৱে প্ৰাচীন ভাৰতীয় পঞ্চাংগৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি সময় প্ৰদৰ্শন কৰে, য'ত এটা দিনক সূৰ্য্য উদয়ৰ পৰা আৰম্ভ কৰি ৩০টা মুহূৰ্তত ভাগ কৰা হয়। ঘড়ীটোত তিথি, নক্ষত্ৰ আৰু গ্ৰহৰ অৱস্থান প্ৰদৰ্শিত হয়। সূৰ্য্য উদয়ৰ পৰা সূৰ্যাস্তলৈকে এই সময়খিনি ৩০টা মুহূৰ্ত (শুভ সময়ৰ একক)ত বিভক্ত। এই প্ৰতিনিধিত্বই আমাৰ প্ৰাচীন ঋষিসকলৰ গভীৰ বৈজ্ঞানিক দৃষ্টিভঙ্গীৰ উদাহৰণ দাঙি ধৰে। ই এই ৩০ মুহূৰ্ত চক্ৰৰ ভিতৰত প্ৰতিটো মুহূৰ্তক চিহ্নিত কৰিব, কাৰণ ই কেৱল সময়ৰ পৰিমাণ হিচাপে নহয়, আমাৰ সংস্কৃতিৰ গভীৰ প্ৰতীক হিচাপেও কাম কৰে।

ডিএলচি অভিযান ৪.০

পেঞ্চনাৰসকলৰ কল্যাণৰ বাবে এতিয়ালৈকে হোৱা সৰ্ববৃহৎ অভিযান

পেঞ্চন আৰু পেঞ্চনাৰ কল্যাণ বিভাগে ২০২২ চনৰ নৱেম্বৰৰ পৰা ডিজিটেল লাইফ চাৰ্টিফিকেট অভিযান চলাই জীৱন প্ৰমাণ পত্ৰ জমা দিয়াৰ ডিজিটাইজেশ্বনৰ সুবিধাসমূহ পেঞ্চনাৰসকলৰ কাষলৈ আনিবলৈ আৰম্ভ কৰিছে। এই অভিযানৰ অধীনত সমগ্ৰ দেশৰ নিৰ্দিষ্ট চহৰসমূহত প্ৰতি বছৰে ১ নৱেম্বৰৰ পৰা ৩০ নৱেম্বৰলৈ শিবিৰৰ আয়োজন কৰা হয়। এই পদক্ষেপৰ অংশ হিচাপে দেশজুৰি ২০০০ চহৰ আৰু জিলাত ৭৫ হাজাৰ শিবিৰৰ আয়োজন কৰা হৈছিল। এই সময়ছোৱাত ১.৯১ কোটিতকৈ অধিক ডিজিটেল লাইফ চাৰ্টিফিকেট (ডিএলচি) সৃষ্টি কৰা হৈছিল, ইয়াৰে ১.১৬ কোটিতকৈ অধিক (৬০%) মুখ প্ৰমাণীকৰণ প্ৰযুক্তি ব্যৱহাৰ কৰি সৃষ্টি কৰা হৈছিল। ডিজিটেল লাইফ চাৰ্টিফিকেট (ডিএলচি) হৈছে পেঞ্চনাৰসকলৰ বাবে আধাৰ ভিত্তিক ডিজিটেল সেৱা, যাৰ ফলত তেওঁলোকে স্মাৰ্টফোন ব্যৱহাৰ কৰি ফেচ অথেণ্টিকেচ্বনৰ জৰিয়তে ঘৰৰ পৰাই আৰামত জীৱন প্ৰমাণপত্ৰ জমা দিব পাৰে। ●

মহাত্মা জ্যোতিৰাও ফুলে

ভাৰতৰ ঐশ্বৰিক পথপ্ৰদৰ্শক জ্যোতি

নৰেন্দ্ৰ মোদী
প্ৰধানমন্ত্ৰী

‘সৰুৰে পৰা মহাত্মা
ফুলে গভীৰ
অনুসন্ধিৎসু মনৰ
আছিল আৰু তেওঁৰ
বয়সৰ আন ল’ৰা-
ছোৱালীতকৈ বহু বেছি
কিতাপ পঢ়িছিল।
তেওঁ কৈছিল, “আমি
যিমনেই প্ৰশ্ন সৃষ্টি
কৰো সিমনেই
সেইবোৰৰ পৰা জ্ঞান
ওলায়।”

প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ লেখাটো পঢ়িবলৈ
কিউআৰ কোড স্কেন কৰক।

চলিত বৰ্ষৰ ১১ এপ্ৰিলৰ পৰা মহান সমাজ সংস্কাৰক মহাত্মা জ্যোতিৰাও ফুলেৰ ২০০ সংখ্যক জন্ম বাৰ্ষিকী উদযাপনৰ কাৰ্যসূচী আৰম্ভ কৰা হয়। এই বিশেষ অনুষ্ঠান উপলক্ষে প্ৰধানমন্ত্ৰী নৰেন্দ্ৰ মোদীয়ে এটা প্ৰবন্ধ লিখিছিল, য’ত তেওঁ প্ৰকাশ কৰিছিল কিদৰে মহাত্মা ফুলে আজিও অগণন লোকৰ বাবে প্ৰেৰণাৰ উৎস হিচাপে কাম কৰি আছে, আৰু শিক্ষা, জ্ঞান, আৰু জনকল্যাণৰ ক্ষেত্ৰত তেওঁৰ গুৰুত্ব আমাৰ সমসাময়িক সময়ত কেনেদৰে গভীৰভাৱে প্ৰাসংগিক হৈ আছে...

মহাত্মা ফুলে আছিল এজন মহান সংস্কাৰক। ইয়াৰ উপৰি তেওঁৰ জীৱন আছিল নৈতিক সাহস, অস্থিৰ অনুসন্ধান আৰু সামাজিক মংগলৰ প্ৰতি অটল দায়বদ্ধতা। মহাত্মা ফুলে তেওঁ গঢ়ি তোলা প্ৰতিষ্ঠান আৰু নেতৃত্ব দিয়া আন্দোলনৰ বাবেই স্মৰণীয়। একে সময়তে তেওঁ যি আশা জগাই তুলিছিল, তেওঁ যি আত্মবিশ্বাস জগাই তুলিছিল, তেওঁৰ সেই ধাৰণাসমূহে সমগ্ৰ দেশৰ লাখ লাখ লোকক শক্তি প্ৰদান কৰি আহিছে, কাৰণ আমাৰ সভ্যতা যাত্ৰাত তেওঁৰ অৱদান যে নিহিত হৈ আছে।

১৮-২৭ চনত মহাৰাষ্ট্ৰ ৰাজ্যত জন্মগ্ৰহণ কৰা মহাত্মা ফুলে সামান্য ভাৱেই আত্মপ্ৰকাশ কৰিছিল। কিন্তু তেওঁৰ প্ৰাৰম্ভিক কষ্টবোৰে কেতিয়াও তেওঁৰ পঢ়া-শুনা, সাহস বা সমাজৰ প্ৰতি থকা দায়বদ্ধতাৰ বাটত বাধা সৃষ্টি কৰা নাছিল। তেওঁৰ সৈতে সদায়েই জড়িত থকা এটা বৈশিষ্ট্য আছিল যে-যিকোনো প্ৰত্যাহানেই নহওক কিয়, মানুহে নিষ্ক্ৰিয় হৈ নাথাকি কঠোৰ পৰিশ্ৰম কৰিব লাগে, জ্ঞান আহৰণ কৰিব লাগে আৰু সেই প্ৰত্যাহানসমূহ অতিক্ৰম কৰিব লাগে। স্কুলীয়া দিনৰ পৰাই ডেকা জ্যোতিৰাও গভীৰ কৌতূহলী হৈ পৰিছিল আৰু এজন আগ্ৰহী পাঠক হিচাপে পৰিগণিত হৈছিল, প্ৰায়ে তেওঁৰ বয়সৰ ল’ৰা-ছোৱালীবোৰে যি কৰে সেইবোৰ কৰাতকৈ তেওঁ বহু বেছি কিতাপ পঢ়িছিল। বহু বছৰ পিছত তেওঁ কৈছিল, “আমি যিমনেই প্ৰশ্ন সৃষ্টি কৰো সিমনেই সেইবোৰৰ পৰা জ্ঞান ওলায়। স্পষ্ট যে, তেওঁৰ শৈশৱৰ পৰাই লাভ কৰা অনুসন্ধিৎসাৰ মনোভাৱ তেওঁৰ জীৱন যাত্ৰাত সদায়ে অটুট আছিল।

মহাত্মা ফুলেৰ সমগ্ৰ জীৱনজুৰি, শিক্ষা আৰু জ্ঞান আহৰণ জীৱন অভিযানৰ মুখ্যবিন্দু হৈ পৰিছিল। তেওঁ অত্যন্ত স্পষ্টভাৱে উপলব্ধি কৰিছিল যে জ্ঞান কোনো সংৰক্ষণ কৰিবলগীয়া বিশেষ সুবিধা নহয়, বৰং ই হৈছে সকলোৰে সৈতে ভাগ-বতৰা কৰিবলগীয়া এক শক্তি। যেতিয়া বহু লোকৰ বাবে শিক্ষাৰ আনন্দ উপভোগ কৰাটো অস্বীকাৰ কৰা হৈছিল, তেতিয়া তেওঁ ছোৱালীৰ বাবে আৰু আনুষ্ঠানিক শিক্ষাৰ পৰা বঞ্চিত লোকসকলৰ বাবে অগ্ৰণী বিদ্যালয় স্থাপন কৰিছিল। তেওঁ কৈছিল, “মাতৃসকলৰ জৰিয়তে শিশুসকলৰ মাজত যি উন্নতি ঘটে, সেয়া অত্যন্ত মূল্যবান। সেয়েহে, যদি বিদ্যালয় খুলিবলগীয়া হয়, তেন্তে সেয়া প্ৰথমে ছোৱালীৰ বাবে খুলিব লাগে। তেওঁ এখন নতুন সামাজিক কল্পনা গঢ়ি তুলিবলৈ কাম কৰিছিল, য’ত শ্ৰেণীকক্ষ ন্যায় আৰু সমতাৰ এক সঁজুলি হৈ পৰিছিল। জ্ঞান, দক্ষতা আৰু সুযোগৰ দৰে ক্ষেত্ৰত কৰা বিনিয়োগৰ জৰিয়তে ভাৰতে যুৱক-যুৱতীসকলৰ মাজত সমস্যা সমাধান কৰিব পৰা সামৰ্থ্য সৃষ্টি কৰাৰ উপৰি তেওঁলোকক

ৰাষ্ট্ৰীয় প্ৰগতিৰ বাহক হ'বলৈ উৎসাহিত কৰি তুলিছে।

জ্ঞান তথা প্ৰজ্ঞাৰ জৰিয়তে মহাত্মা ফুলেই কৃষি, স্বাস্থ্যসেৱা আৰু গ্ৰামোন্নয়নৰ দৰে ক্ষেত্ৰত এক শক্তিশালী দখল আহৰণ কৰিছিল। তেওঁ প্ৰায়ে কৈছিল যে কৃষক আৰু শ্ৰমিকসকলৰ প্ৰতি হোৱা অন্যায় সমাজক দুৰ্বল কৰি তোলে। খেতিপথাৰতেই হওক বা গাঁৱতেই হওক, দৈনন্দিন জীৱনৰ সামাজিক বৈষম্যই তেওঁলোকক কেনেদৰে পীড়িত কৰিছিল, সেয়া তেওঁ প্ৰত্যক্ষ কৰিছিল। সেয়েহে দৰিদ্ৰ, নিপীড়িত আৰু প্ৰান্তীয় শ্ৰেণীৰ লোকসকলৰ মৰ্যাদা নিশ্চিত কৰাৰ হকে তেওঁ নিজকে নিমজ্জিত কৰিছিল। ইয়াৰ সমান্তৰালকৈ তেওঁ সামাজিক সম্প্ৰীতি অটুট ৰখাৰ বাবে সম্ভৱপৰ সকলো প্ৰচেষ্টা অব্যাহত ৰাখিছিল।

মহাত্মা ফুলেই মত প্ৰকাশ কৰিছিল, “জীৱন্ত সমাজাটীল সৰ্ব্বাঙ্গা সমান অধিকাৰ মল্লিত নাহীত, তৌপৰ্যন্ত খৰে স্ৱাতন্ত্ৰ্য মল্লিত নাহী” (সমাজত সকলোকে সমান অধিকাৰ প্ৰদান নকৰালৈকে প্ৰকৃত স্বাধীনতা লাভ কৰিব নোৱাৰি।) এই উদ্দেশ্যে তেওঁ নিৰ্মাণ কৰা প্ৰতিষ্ঠানসমূহে এই দৃষ্টিভংগীক কাৰ্য্যালৈ ৰূপান্তৰিত কৰাৰ জৰিয়তে এক ন্যায়সংগত সমাজ গঠনত অৰিহণা যোগাইছিল। তেওঁৰ দ্বাৰা প্ৰতিষ্ঠা কৰা সত্যশোধক সমাজ আছিল আধুনিক ভাৰতৰ অন্যতম গুৰুত্বপূৰ্ণ সামাজিক সংস্কাৰ আন্দোলন। এই সমাজে সামাজিক সংস্কাৰ, সামূহিক সেৱা আৰু মানৱীয় মৰ্যাদা বৃদ্ধিৰ ক্ষেত্ৰত অগ্ৰণী ভূমিকা পালন কৰিছিল। এই সমাজ হৈ উঠিছিল মহিলা, যুৱক-যুৱতী আৰু গাঁৱত বাস কৰা লোকসকলৰ বাবে এক সক্ৰিয় কণ্ঠ। এই আন্দোলনৰ জৰিয়তে সামূহিক প্ৰগতিৰ মনোভাৱ, প্ৰতিজন ব্যক্তিৰ প্ৰতি সন্মান আৰু ন্যায়ক সমাজৰ মূল বিষয় হিচাপে স্থান দি সমাজ শক্তিশালী কৰাৰ মহাত্মা ফুলেৰ অন্তৰ্নিহিত বিশ্বাস প্ৰতিফলিত হৈছিল। তেওঁৰ ব্যক্তিগত জীৱনেও সাহসৰ শিক্ষা বহন কৰিছিল। অহৰ্নিশে কামত ব্ৰতী হোৱা আৰু মানুহৰ সংগত থকা স্বভাৱে তেওঁৰ স্বাস্থ্যৰ ওপৰত প্ৰভাৱ পেলাইছিল। কিন্তু আটাইতকৈ গুৰুতৰ স্বাস্থ্যজনিত প্ৰত্যাহ্বানসমূহেও তেওঁৰ সংকল্পত প্ৰভাৱ পেলাব পৰা নাছিল। দুৰ্বল কৰি তোলা ষ্ট্ৰ'কত আক্ৰান্ত হোৱাৰ পাছতো তেওঁৰ কৰ্তব্যনিষ্ঠা অব্যাহত আছিল আৰু তেওঁ নিজৰ লক্ষ্যত উপনীত হৈছিল। হয়, তেওঁৰ শৰীৰৰ পৰীক্ষা হৈছিল, কিন্তু সমাজৰ প্ৰতি তেওঁৰ দায়বদ্ধতা অটুট আছিল। সংগ্ৰামৰ পৰা সাহস আহৰণ কৰাসকলকে ধৰি আজি লাখ লাখ লোকৰ বাবে এয়া তেওঁৰ জীৱনৰ অন্যতম শক্তিশালী দিশ হিচাপে পৰিগণিত হৈছে।

সাবিত্ৰীবাই ফুলেক স-সন্মানেৰে উল্লেখ নকৰিলে মহাত্মা ফুলেৰ স্মৰণ অসম্পূৰ্ণ হৈ ৰ'ব। সাবিত্ৰীবাই ফুলে আছিল আমাৰ ৰাষ্ট্ৰৰ অন্যতম সৰ্বোচ্চ সংস্কাৰক। ভাৰতৰ এগৰাকী অগ্ৰণী মহিলা শিক্ষক হিচাপে, তেওঁ নাৰী শিক্ষাৰ অগ্ৰগতিৰ ক্ষেত্ৰত এক নিৰ্ণায়ক ভূমিকা পালনৰ জৰিয়তে তেওঁলোকক নিজৰ সপোন অনুসৰণ কৰাৰ সুযোগ প্ৰদান কৰিছিল। মহাত্মা ফুলেৰ মৃত্যুৰ পাছত সাবিত্ৰীবাইয়ে সেই ধাৰা আগুৱাই লৈ যোৱাৰ লগতে ১৮৯৭ চনত প্লেগ মহামাৰীৰ প্ৰাদুৰ্ভাৱৰ সময়ত ভুক্তভোগীসকলক নিষ্ঠাৰে সেৱা আগবঢ়াই নিজেই এই

ৰোগত আক্ৰান্ত হৈ নিজৰ জীৱন হেৰুৱাইছিল।

চিত্তাধাৰা, ত্যাগ আৰু কৰ্মৰ জৰিয়তে সমাজক শক্তিশালী কৰা মহান পুৰুষ-মহিলাৰ পদধূলিৰে আমাৰ ভূমি বাৰে বাৰে আশীৰ্বাদপ্ৰাপ্ত হৈছে। তেওঁলোকে আন কোনো প্ৰান্তৰ পৰা পৰিৱৰ্তন আহিব বুলি অপেক্ষা কৰা নাছিল। তেওঁলোক নিজেই ইয়াৰ উৎস হৈ উঠিছিল। আমাৰ দেশত কেইবাশ বছৰ ধৰি দুখ-কষ্ট স্পষ্টভাৱে প্ৰত্যক্ষ কৰা আৰু ইয়াক ভাগ্য হিচাপে গ্ৰহণ কৰিবলৈ অস্বীকাৰ কৰা সমাজৰ অভ্যন্তৰৰ লোকসকলৰ পৰাই ভাহি আহিছে সামাজিক উন্নতিৰ স্পষ্ট আহ্বান। মহাত্মা জ্যোতিৰাও ফুলে আছিল এনে এটা কণ্ঠস্বৰ।

মই ২০২২ চনত পুনে ভ্ৰমণৰ কথা আন্তৰিকতাৰে সুঁৱৰিছো। সেই ভ্ৰমণকালত মই চহৰখনত থকা মহাত্মা ফুলেৰ বিশাল প্ৰতিমূৰ্তিত তেওঁলৈ শ্ৰদ্ধাঞ্জলি জ্ঞাপন কৰিছিলো। আমি তেওঁৰ দ্বিশতবাৰ্ষিকী উদযাপনৰ সূচনা কৰাৰ লগে লগে মহাত্মা জ্যোতিৰাও ফুলেৰ প্ৰতি আটাইতকৈ উপযুক্ত শ্ৰদ্ধাঞ্জলি হৈছে নৱীকৰণ। শিক্ষাৰ দৰে তেওঁৰ হৃদয়ৰ ওচৰৰ বিষয়সমূহৰ প্ৰতি আমাৰ প্ৰতিশ্ৰুতিৰ নৱীকৰণ, অন্যায়ৰ প্ৰতি আমাৰ সংবেদনশীলতাৰ নৱীকৰণ, সমাজে অভ্যন্তৰৰ পৰা নিজকে উন্নত কৰিব পাৰে বুলি আমাৰ বিশ্বাসৰ নৱীকৰণ। তেওঁৰ জীৱনে আমাক কয় যে নৈতিক স্পষ্টতা আৰু ৰাজহুৱা উদ্দেশ্যৰ সৈতে সংযুক্ত হ'লে সামূহিক শক্তিয়ে ভাৰতত চমৎকাৰ কৰিব পাৰে। এইদৰে তেওঁ এতিয়াও লাখ লাখ লোকক শক্তিশালী কৰি তুলিছে।

সেয়েহে তেওঁৰ কথা আৰু কৰ্মই এতিয়াও আশা কঢ়িয়াই আনে আৰু তেওঁৰ জন্মৰ প্ৰায় দুশ বছৰৰ পাছতো মহাত্মা জ্যোতিৰাও ফুলে অতীতৰ ব্যক্তিত্ব হোৱাৰ পৰিৱৰ্তে ভাৰতৰ ভৱিষ্যতৰ পথ প্ৰদৰ্শক হৈ আছে। ●

অপাৰেচন সিন্দূৰ

আত্মনিৰ্ভৰশীল প্ৰতিৰক্ষা ব্যৱস্থাৰ এক নতুন যুগৰ সূৰ্যোদয়

অপাৰেচন সিন্দূৰৰ এবছৰ সম্পূৰ্ণ হোৱাটো কেৱল এক সামৰিক অভিযানৰ বাৰ্ষিকী নহয়, বৰঞ্চ ভাৰতৰ নিৰ্ণায়ক নিৰাপত্তা নীতি, সশস্ত্ৰ বাহিনীৰ অদম্য সাহস আৰু সন্ত্ৰাসবাদৰ বিৰুদ্ধে শূন্য সহনশীলতাৰ প্ৰতি স্পষ্ট প্ৰতিশ্ৰুতিৰ প্ৰতীক। বিগত বৰ্ষত এই অভিযানে কেৱল দেশৰ কৌশলগত সামৰ্থ্য আৰু ক্ষিপ্ৰ প্ৰত্যুত্তৰমূলক কাৰ্যকলাপৰ শক্তিকেই প্ৰদৰ্শন কৰা নাই, বৰঞ্চ আত্মনিৰ্ভৰশীল প্ৰতিৰক্ষা ব্যৱস্থা, অত্যাধুনিক প্ৰযুক্তি আৰু অটল ৰাষ্ট্ৰীয় সংকল্পৰ দ্বাৰা চিহ্নিত এক নতুন যুগৰ সূচনা কৰিছে।

ভাৰতৰ প্ৰতিৰক্ষা ইতিহাসত অপাৰেচন সিন্দূৰ এক গুৰুত্বপূৰ্ণ অধ্যায় হিচাপে পৰিগণিত হৈছে। এই অভিযান সামৰিক নিখুঁততা, সশস্ত্ৰ বাহিনীৰ তিনিটা শাখাৰ মাজত উন্নত সমন্বয় আৰু শক্তিশালী ৰাষ্ট্ৰীয় সংকল্পৰ প্ৰতীক হৈ পৰিছে। হিমালয়ৰ কঠিন উচ্চতাৰ প্ৰত্যাহ্বানৰ সন্মুখীন হওক, সামুদ্ৰিক সীমান্তৰ নিৰাপত্তা সুনিশ্চিত কৰাই হওক বা আকাশমাৰ্গেৰে অনুপ্ৰবেশৰ প্ৰচেষ্টা বিফল কৰাই হওক, ভাৰতে প্ৰতিটো ক্ষেত্ৰতে নিজৰ প্ৰস্তুতি, দৃঢ়তা আৰু একতা প্ৰদৰ্শন কৰিছে। এই দিশত অগ্ৰসৰ হৈ প্ৰধানমন্ত্ৰী নৰেন্দ্ৰ মোদীৰ নেতৃত্বত ‘মিছন সুদৰ্শন চক্ৰ’ৰ ক্ষেত্ৰত অপাৰেচন সিন্দূৰ পিছত দ্ৰুতগতিত অগ্ৰসৰ হৈছে। এই অভিযানৰ উদ্দেশ্য হৈছে ভাৰতৰ বিৰুদ্ধে শত্ৰু পক্ষৰ যিকোনো আক্ৰমণ বা আক্ৰমণৰ অপচেষ্টা প্ৰতিহত কৰিবলৈ সক্ষম এক শক্তিশালী আৰু আধুনিক প্ৰতিৰক্ষা অস্ত্ৰ ব্যৱস্থাৰ বিকাশ সাধন কৰা। অপাৰেচন সিন্দূৰৰ সময়ত, ভাৰতীয় সেনাই সন্ত্ৰাসবাদীৰ আন্তঃগাঁথনি ধ্বংস কৰে, যাৰ ফলত অসংখ্য ভাবুকি দূৰ হয়। এনে পৰিপ্ৰেক্ষিতত ৰাষ্ট্ৰীয় প্ৰতিৰক্ষাত স্বদেশী উচ্চ প্ৰযুক্তিৰ প্ৰণালীয়ে এক গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা পালন কৰে। ড্ৰোন যুদ্ধ,

“

ভাৰতে বিগত সময়ত সন্ত্ৰাসবাদী কূটাঘাটৰ সন্মুখীন হৈছে; কিন্তু সেই সময়ত এই কাণ্ডবোৰৰ আঁৰৰ মাপ্তাৰমাইগুসকল অবিচলিত হৈ থাকিল আৰু নিৰ্ভয়ে ভৱিষ্যতৰ আক্ৰমণৰ পৰিকল্পনা কৰিছিল। এতিয়া পৰিস্থিতি সলনি হৈছে। আজি প্ৰতিটো আক্ৰমণৰ পিছত মাপ্তাৰমাইগুসকলৰ টোপনি নাহে কাৰণ তেওঁলোকে জানে যে ভাৰতে কঠোৰভাৱে প্ৰতিশোধ ল'ব আৰু নিখুঁত, লক্ষ্য নিৰ্ধাৰণ কৰি এই ভাবুকিবোৰ নাইকিয়া কৰিব। ভাৰতে “নিউ নৰ্মেল” প্ৰতিষ্ঠা কৰিছে।

নৰেন্দ্ৰ মোদী, প্ৰধানমন্ত্ৰী

ড্ৰোন শক্তি: এক সম্ভাৰনাপূৰ্ণ থলুৱা উদ্যোগ

ভাৰতীয় ড্ৰোন ফেডাৰেচন (ডিএফআই) হৈছে ৫৫০টাতকৈও অধিক ড্ৰোন কোম্পানী আৰু ৫৫০০ ড্ৰোন পাইলটক প্ৰতিনিধিত্ব কৰা এটা অগ্ৰণী উদ্যোগ। ইয়াৰ লক্ষ্য হৈছে ২০৩০ চনৰ ভিতৰত ভাৰতক বিশ্ব ড্ৰোন হাব হিচাপে গঢ়ি তোলা। তদুপৰি, ই ভাৰতীয় ড্ৰোন আৰু কাউণ্টাৰ ড্ৰোন প্ৰযুক্তিৰ ডিজাইন, বিকাশ, নিৰ্মাণ, ব্যৱহাৰ আৰু বিশ্বজুৰি ৰপ্তানিৰ প্ৰসাৰ ঘটায়।

ভাৰতীয় ড্ৰোন বজাৰ

২০৩০ চনৰ ভিতৰত ভাৰতীয় ড্ৰোন বজাৰৰ আকাৰ **১১** বিলিয়ন মাৰ্কিন ডলাৰ হোৱাৰ আশা কৰা হৈছে।

১২.২%

বিশ্ব ড্ৰোন বজাৰত
ভাৰতৰ অংশ।

“

‘অপাৰেচন সিন্দূৰ’ৰ সময়ত বিশ্বই আকাশ মিছাইল ব্যৱস্থা, ব্ৰাম্বোছ, আকাশ তীৰ বায়ু প্ৰতিৰক্ষা নিয়ন্ত্ৰণ ব্যৱস্থা আৰু অন্যান্য থলুৱা সঁজুলিৰ শক্তিৰ সাক্ষী হৈছিল। এই অভিযানৰ সফলতাৰ কাৰণ কেৱল আমাৰ বীৰ সশস্ত্ৰ বাহিনীয়েই নহয়, উদ্ভাৱন, ডিজাইন আৰু উৎপাদনৰ ক্ষেত্ৰত অগ্ৰণী কাম কৰা উদ্যোগ যোদ্ধাসকলো উল্লেখযোগ্য।

ৰাজনাথ সিং, প্ৰতিৰক্ষা মন্ত্ৰী

বহুমুখী বায়ু প্ৰতিৰক্ষা বা ইলেকট্ৰনিক যুদ্ধই হওক, অপাৰেচন সিন্দূৰে সামৰিক অভিযানত ভাৰতৰ প্ৰযুক্তিগত স্বাৱলম্বিতাৰ যাত্ৰাত এক গুৰুত্বপূৰ্ণ মাইলৰ খুঁটি চিহ্নিত কৰে। ভাৰতীয় বায়ুসেনাই পাকিস্তানৰ চীনত নিৰ্মিত বায়ু প্ৰতিৰক্ষা ব্যৱস্থাক মৰিচা কৰি মাত্ৰ ২৩ মিনিটতে অভিযান সম্পূৰ্ণ কৰি ভাৰতৰ প্ৰযুক্তিগত শ্ৰেষ্ঠত্ব প্ৰমাণ কৰিলে।

অপাৰেচন সিন্দূৰৰ সময়ত ভাৰতীয় সেনাৰ প্ৰাৰম্ভিক কাৰ্যকলাপৰ পিছত আতংকিত পাকিস্তানে ড্ৰোন আৰু মিছাইল ব্যৱহাৰ কৰি উত্তৰ আৰু পশ্চিম ভাৰতৰ কেইবাটাও সামৰিক ঘাটক লক্ষ্য কৰি লোৱাৰ চেষ্টা চলায়। সেইবোৰ হৈছে অৱন্তিপুৰা, শ্ৰীনগৰ, জম্মু, পাঠানকোট, অমৃতসৰ, কাপুৰথলা, জলন্ধৰ, লুধিয়ানা, আদমপুৰ, ভাতিগু, চণ্ডীগড়, নল, ফালোদী, উত্তৰলাই আৰু ভূজ।

স্বদেশীকৰণৰ জৰিয়তে আত্মনিৰ্ভৰশীল হৈ উঠা এক প্ৰতিৰক্ষা পৰিস্থিতিত

৩৮,৪২৪

কোটি টকা ২০২৫-২৬ বৰ্ষত
ৰপ্তানিৰ পৰিমাণ হয়গৈ।

৫০,০০০

কোটি টকাৰ ৰপ্তানিৰ ২০২৯
চনলৈ লক্ষ্য নিৰ্ধাৰণ কৰা
হৈছে।

১০ বছৰ পূৰ্বে
ৰপ্তানিৰ পৰিমাণ
১,০০০ কোটি
টকাৰো কম আছিল।

লাখ কোটি টকাৰ উৎপাদনৰ লক্ষ্য
২০২৯ চনৰ ভিতৰত নিৰ্ধাৰণ কৰা হৈছে।

১.৫৪

লাখ কোটি টকা মূল্যৰ
২০২৩-২৪ বিত্তীয় বৰ্ষত
খলুৱা প্ৰতিৰক্ষা উৎপাদন।

২৫%

ঘৰুৱা প্ৰতিৰক্ষা
উৎপাদন ব্যক্তিগত
খণ্ডত পৰৱৰ্তী
তিনি বছৰত কমেও
৫০%লৈ বৃদ্ধি কৰাৰ
লক্ষ্য নিৰ্ধাৰণ কৰা
হৈছে।

এই আক্ৰমণসমূহ সংহত কাউণ্টাৰ-ইউএছ (মানৱবিহীন আকাশী ব্যৱস্থা) গ্ৰীড আৰু বায়ু প্ৰতিৰক্ষা ব্যৱস্থাৰ দ্বাৰা প্ৰতিহত কৰা হয়। ইয়াৰ পাছতে ৮ মে'ৰ পুৱা প্ৰতিশোধৰ স্বার্থত ভাৰতীয় সশস্ত্ৰ বাহিনীয়ে পাকিস্তানৰ কেইবাটাও স্থানত অৱস্থিত এয়াৰ ডিফেন্স ৰাডাৰ আৰু ছিষ্টেমক লক্ষ্য কৰি লয়। ইয়াৰ ফলত লাহোৰত অৱস্থিত বায়ু প্ৰতিৰক্ষা ব্যৱস্থা ধ্বংস হয়। ভাৰতৰ প্ৰতিশোধমূলক আক্ৰমণত পাকিস্তানৰ নুৰ খান আৰু ৰহিম ইয়াৰ খান নাম গুৰুত্বপূৰ্ণ বিমান ঘাটি দুটা নিখুঁতভাৱে লক্ষ্য কৰি লোৱা হয়। এই আক্ৰমণত কেতবোৰ ভ্ৰাম্যমাণ বিধ্বংসী অস্ত্ৰ-শস্ত্ৰ ব্যৱহাৰ কৰা হৈছিল, যাৰ ফলত ধ্বংসৰ প্ৰভাৱ অধিক হৈছিল; এই অস্ত্ৰসমূহৰ প্ৰতিটো ইউনিটে স্বতন্ত্ৰভাৱে শত্ৰুৰ ৰাডাৰ স্থাপন আৰু ক্ষেপণাস্ত্ৰ ব্যৱস্থাৰ দৰে মূল লক্ষ্য বিচাৰি উলিয়াই ধ্বংস কৰিছিল।

পেহেলগাম আক্ৰমণৰ পৰা অপাৰেচন সিন্দূৰলৈকে কাহিনী...

২২ এপ্ৰিলত পেহেলগামত সন্ত্ৰাসবাদীৰ আক্ৰমণ সংঘটিত হৈছিল। পাকিস্তান সমৰ্থিত আক্ৰমণকাৰীয়ে এখন গাঁৱত আক্ৰমণ চলাই জনসাধাৰণক তেওঁলোকৰ ধৰ্মৰ কথা সুধি হত্যা কৰে, যাৰ ফলত

২৬জন লোক নিহত হয়। নিহত লোকসকলৰ ভিতৰত আছে ২৫জন ভাৰতীয় নাগৰিক আৰু এজন নেপালৰ নাগৰিক। ঘটনাৰ পিছতে গৃহমন্ত্ৰী অমিত শ্বাহে শ্ৰীনগৰত উপস্থিত হৈ আক্ৰমণৰ স্থান পৰিদৰ্শন কৰাৰ লগতে সেই নিশাই নিৰাপত্তা বাহিনী আৰু চোৰাংচোৱা সংস্থাৰ সৈতে বৈঠকত মিলিত হয়, আক্ৰমণৰ লগত জড়িত সন্ত্ৰাসবাদীয়ে যাতে দেশৰ পৰা পলায়ন কৰিব নোৱাৰে তাৰ বাবে নিৰ্দেশনা জাৰি কৰে।

প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ অধ্যক্ষতাত ২৩ এপ্ৰিল আৰু ৩০ এপ্ৰিলত নিৰাপত্তা সম্পৰ্কীয় কেবিনেট কমিটীৰ বৈঠক অনুষ্ঠিত হয়। ২৩ এপ্ৰিলত প্ৰথম সিদ্ধান্ত লোৱা হয় সিদ্ধু জল চুক্তি স্থগিত ৰখা আৰু পাকিস্তানী নাগৰিকৰ বাবে ছাৰ্কৰ ভিছা বাতিল কৰাৰ। পাকিস্তানী উচ্চায়ুক্তত কৰ্মৰত প্ৰতিৰক্ষা, সামৰিক আৰু নৌসেনাৰ উপদেষ্টাসকলক অবাঞ্ছিত ব্যক্তি (পাৰ্চনা নন থ্ৰেট) বুলি ঘোষণা কৰা হয়। ৬-৭ মে'ৰ নিশা ভাৰতীয় সেনাই সন্মুখীন হোৱা সন্ত্ৰাসবাদীৰ লগতে ৯টা সন্ত্ৰাসবাদী আত্মগোপন স্থান নিৰ্মূল কৰে। অপাৰেচন সিন্দূৰৰ সময়ত ১২৫ৰো অধিক সন্ত্ৰাসবাদী নিহত হয়। ৭ মে'ৰ পুৱা ১:২২ বজাত ভাৰতৰ সামৰিক অভিযান সঞ্চালক প্ৰধানে তেওঁৰ পাকিস্তানী

“

অপাৰেচন সিন্দূৰৰ জৰিয়তে প্ৰধানমন্ত্ৰী নৰেন্দ্ৰ মোদীয়ে সন্ত্ৰাসবাদীৰ আঁৰৰ মাষ্টাৰমাইণ্ডক উৎখাত কৰাৰ লগতে ‘অপাৰেচন মহাদেৱ’ৰ জৰিয়তে পেহেলগাম আক্ৰমণৰ লগত জড়িত সন্ত্ৰাসবাদীক নিৰ্মূল কৰিছিল।

অমিত শ্বাহ, কেন্দ্ৰীয় গৃহমন্ত্ৰী

ডিজিএমঅ’ক জনাইছিল যে ভাৰতে সন্ত্ৰাসবাদীৰ আত্মৰক্ষাৰ স্থান আৰু মুখ্য কাৰ্যালয়ত আক্ৰমণ কৰিছে আৰু ভাৰতে আত্মৰক্ষাৰ অন্তৰ্নিহিত অধিকাৰ প্ৰয়োগ কৰিছে। ৮ মে’ত পাকিস্তানে ভাৰতীয় আৱাসিক এলেকা আৰু সামৰিক সংস্থাপনসমূহক লক্ষ্য কৰি আক্ৰমণ চলায়। এই আক্ৰমণৰ ফলত এটা গুৰুদ্বাৰাৰ ক্ষতি হয়, এটা মন্দিৰ ধ্বংস হয় আৰু কেইবাজনো নিৰীহ ব্যক্তি নিহত হয়। ইয়াৰ ঠিক পিছদিনা ভাৰতীয় বায়ুসেনাই পাকিস্তানক সমুচিত প্ৰত্যুত্তৰ প্ৰদান কৰি পাকিস্তানৰ ১১টা বিমানঘাটৰ ক্ষতিসাধন কৰে। ভাৰতে পাকিস্তানৰ বিমান ঘাট আৰু বায়ু প্ৰতিৰক্ষা ব্যৱস্থাক লক্ষ্য কৰি লয়, যাৰ ফলত তেওঁলোকৰ আক্ৰমণাত্মক ক্ষমতাক ফলপ্ৰসূভাৱে পংগু কৰি তোলে। ইয়াৰ পিছত পাকিস্তানৰ হাতত ভাৰতৰ শৰণাপন্ন হোৱাৰ বাহিৰে আন কোনো বিকল্প বাকী নাথাকিল আৰু সেয়েহে ১০ মে’ত পাকিস্তানৰ ডিজিএমঅ’ই ভাৰতৰ ডিজিএমঅ’ক ফোন কৰিলে আৰু বিয়লি ৫ বজাত ভাৰতে আক্ৰমণ স্থগিত ৰাখে।

অপাৰেচন মহাদেৱ

২০২৫ চনৰ ২২ মে’ৰ পৰা আৰম্ভ হৈছিল অপাৰেচন মহাদেৱ। সেইদিনাই ডাচিগাম অঞ্চলত সন্ত্ৰাসবাদীৰ উপস্থিতিৰ বিষয়ে

ইণ্টেলিজেন্স ব্যুৰ’ই এক গোপন খবৰ লাভ কৰিছিল। প্ৰচণ্ড ঠাণ্ডা আৰু উচ্চতাৰ মাজেৰে আইবি, সেনা আৰু চিআৰপিএফৰ বিষয়া আৰু কৰ্মচাৰীসকলে সন্ত্ৰাসবাদীৰ সংকেত ধৰা পেলোৱাৰ বাবে অঞ্চলটোলৈ খোজকাঢ়ি যাত্ৰা কৰিছিল। ২২ জুলাইত, ছেপ্তৰৰ সহায়ত সন্ত্ৰাসবাদীৰ উপস্থিতি নিশ্চিত কৰা হয়। চিআৰপিএফ আৰু জশ্মু আৰু কাশ্মীৰ আৰক্ষীৰ জোৰানে এই অঞ্চলটো য়েৰাও কৰে; তাৰ পিছৰ অভিযানত পেহেলগাম আক্ৰমণত সাধাৰণ নিৰীহ নাগৰিকক হত্যা কৰাৰ বাবে দায়ী তিনিজন সন্ত্ৰাসবাদী নিহত হয়।

অপাৰেচন সিন্দূৰত ইছৰোৰ অৱদান

১১ মে’ত এক অনুষ্ঠানত ইছৰোৰ অধ্যক্ষ ভি. নাৰায়ণনে উল্লেখ কৰে যে দেশৰ নাগৰিকসকলৰ সুৰক্ষা আৰু নিৰাপত্তা সুনিশ্চিত কৰাৰ কৌশলগত উদ্দেশ্যৰ বাবে কমেও ১০টা উপগ্ৰহ দিনে-ৰাতিয়ে কাম কৰি আছে। উপগ্ৰহ আৰু ড্ৰোন প্ৰযুক্তিৰ সমন্বিত ব্যৱহাৰৰ জৰিয়তে ভাৰতে বৰ্তমানে ৭০০০ কিলোমিটাৰতকৈও অধিক দূৰত্বৰ উপকূলীয় অঞ্চলত নিৰীক্ষণ কৰি আছে।

মিছন সুদৰ্শন চক্ৰ

ভাৰতৰ আক্ৰমণাত্মক আৰু প্ৰতিৰোধী সামৰ্থ্য বৃদ্ধিৰ বাবে প্ৰধানমন্ত্ৰী মোদীয়ে ভাৰতৰ সমৃদ্ধ সাংস্কৃতিক আৰু পৌৰাণিক ঐতিহ্যৰ পৰা অনুপ্ৰেৰণা লাভ কৰি ‘মিছন সুদৰ্শন চক্ৰ’ৰ শুভাৰম্ভ কৰিছে। ভাৰতক আক্ৰমণ কৰাৰ প্ৰতিশ্ৰুতি ৰোধ কৰিব পৰা শক্তিশালী অস্ত্ৰ-শস্ত্ৰ নিৰ্মাণৰ বাবে মিছন সুদৰ্শন চক্ৰৰ সূচনা কৰা হৈছে। এই পদক্ষেপৰ লক্ষ্য হৈছে দ্ৰুত, সঠিক আৰু শক্তিশালী প্ৰতিৰক্ষা অভিযান বৃদ্ধি কৰাৰ লগতে ইয়াৰ জৰিয়তে ভাৰতৰ কৌশলগত স্বায়ত্তশাসন শক্তিশালী কৰা। ২০০৫ চনৰ ভিতৰত সকলো ৰাজহুৱা স্থানক এক সম্প্ৰসাৰিত, দেশজোৰা নিৰাপত্তা বেণ্টনীৰ দ্বাৰা সুৰক্ষিত কৰা হ’ব।

নতুন ভাৰত আৰু
মহিলাকেন্দ্ৰিক নেতৃত্ব
প্ৰচ্ছদ নিৰন্ধ

৩৩% মহিলাৰ সংৰক্ষণ

গণতান্ত্ৰিক প্ৰতিশ্ৰুতিৰ

এক ঘোষণা পত্ৰ...

তেওঁক পূৰ্ব নিৰ্ধাৰিত সীমাৰেখাৰ ভিতৰত আবদ্ধ হৈ থাকিবলৈ সৃষ্টি কৰা হোৱা নাছিল... বৰঞ্চ, তেওঁ নতুন পথ নিৰ্মাণৰ বাবে নিৰ্ধাৰিত হৈছিল...

এই সংকল্পই নতুন ভাৰতৰ উৎকৃষ্টতাৰ যাত্ৰাক মার্গদৰ্শন কৰে। কেইবা দশকজুৰি জনসংখ্যাৰ আধা সংখ্যকক অধিকাৰৰ বাবে নিৰন্তৰ প্ৰচেষ্টা চলাই অহা হৈছে। একবিংশ শতিকাৰ তৃতীয় দশকৰ মাজভাগ পাৰ হৈ যোৱাৰ লগে লগে নাৰীৰ অংশগ্ৰহণ আৰু অধিক শক্তিশালী কৰাৰ সংকল্প অধিক স্পষ্ট হৈ পৰিছে। বিগত ১২ বছৰত ৰাষ্ট্ৰৰ নীতিৰ মার্গদৰ্শক দৃষ্টিভংগী কেৱল মহিলাৰ উন্নীতকৰণৰ পৰা নাৰী শক্তিৰ নেতৃত্বত বিকাশৰ দৃষ্টান্তলৈ পৰিৱৰ্তন হৈছে। শিক্ষা, স্বাস্থ্য, অৰ্থনৈতিক সমৃদ্ধি আৰু নেতৃত্বৰ সুযোগৰ ক্ষেত্ৰত মহিলাসকলক সৱলীকৰণৰ লক্ষ্যৰে গ্ৰহণ কৰা বহুতো পদক্ষেপ এই যাত্ৰাৰ মাইলৰ খুঁটি হিচাপে প্ৰমাণিত হৈছে। এই দিশত আগুৱাই গৈ ১৬-১৮ এপ্ৰিললৈ কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে আয়োজন কৰা এক বিশেষ অধিবেশনত গণতন্ত্ৰৰ এই পবিত্ৰ মন্দিৰৰ পৰা পুনৰ এবাৰ ঘোষণা কৰা হয় যে নাৰীশক্তিৰ নেতৃত্বত দেশখন উন্নয়নৰ যাত্ৰাত অটল আছে। নতুন ভাৰত এতিয়া এক নতুন প্ৰভাৱৰ দিশে অগ্ৰসৰ হৈছে, য'ত প্ৰতিগৰাকী নাৰীয়ে কেৱল সপোন দেখাই নহয়, সেই সপোন বাস্তৱায়িত কৰিব লাগিব, নিজৰ সাহস, সংকল্প আৰু সৃষ্টিশীলতাৰ জৰিয়তে দেশৰ ভৱিষ্যত উজলাই তুলিব লাগিব...

নাৰী, তুমি দেৱীৰ প্ৰতিমূৰ্তি; তোমাতে নিহিত হৈ থাকে সকলো শক্তি; তুমিয়েই ৰাষ্ট্ৰৰ প্ৰকৃত শক্তি। এই কথাবোৰৰ পৰা অনুপ্ৰাণিত হৈ 'নতুন ভাৰত' এক নতুন ইতিহাস সৃষ্টিৰ বাবে সম্পূৰ্ণ দায়বদ্ধ। 'বিকশিত ভাৰত'ৰ সপোন বাস্তৱায়িত কৰাৰ মন্ত্ৰ এতিয়া নাৰী নেতৃত্বৰ বেনাৰত বিজয় গীত হিচাপে প্ৰতিধ্বনিত হ'বলৈ সাজু হৈছে। এইটো কেৱল এটা ধাৰণা নহয়; ই এক বৈপ্লৱিক পৰিৱৰ্তনৰ সাক্ষী হোৱা এটা মুহূৰ্ত, য'ত নাৰীসকল এতিয়া কেৱল নাৰীৰ অংশগ্ৰহণকাৰী নহয়, বৰঞ্চ পৰিৱৰ্তনৰ আগজাননী হিচাপে আত্মপ্ৰকাশ কৰিছে, দেশৰ দিশ আৰু ভৱিষ্যত দুয়োটাকে গঢ় দিবলৈ সাজু। সংসদৰ বিশেষ অধিবেশনৰ সময়ত ১৬ৰ পৰা ১৮ এপ্ৰিল, ২০২৬লৈ দুৰ্ভাগ্যজনকভাৱে দলীয় ৰাজনীতিয়ে ৰাষ্ট্ৰীয় গুৰুত্ব থকা এক যুগান্তকাৰী সিদ্ধান্তক আওকাণ কৰে। কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ প্ৰতিশ্ৰুতিতকৈ পৰিসংখ্যাগত হিচাপ আৰু ৰাজনৈতিক কৌশলে অগ্ৰাধিকাৰ লাভ কৰিছিল। বিগত ত্ৰিশ বছৰ ধৰি চলা অধিকাৰৰ সংগ্ৰামৰ আশানুৰূপ ফলাফল পোৱা নগ'ল। এই সিদ্ধান্তৰ উদ্দেশ্য আছিল কেৱল নীতি সংশোধন অথবা দেশৰ জনসংখ্যাৰ আধা অংশক অধিকাৰ প্ৰদান কৰাই নহয়, বৰঞ্চ ইয়াৰ লক্ষ্য আছিল সামাজিক চেতনাৰ নৱজাগৰণৰ এক নিৰ্ণায়ক মুহূৰ্ত। কিন্তু এই ঐতিহাসিক সিদ্ধান্তৰ আঁৰৰ ৰাজনৈতিক উদ্দেশ্য ৰাজনৈতিক সুবিধাবাদৰ দ্বাৰা প্ৰতৰিত হৈছিল। ২০২৯ চনৰ সাধাৰণ নিৰ্বাচনৰ পৰা আৰম্ভ কৰি লোকসভা আৰু ৰাজ্যিক বিধানসভাত ৩৩ শতাংশ সংৰক্ষণ প্ৰৱৰ্তন কৰাৰ কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ সংকল্পক সাংসদসকলৰ পৰা প্ৰয়োজনীয় সমৰ্থন অৰ্থাৎ সাংবিধানিকভাৱে আৱশ্যকীয় 'দুই-তৃতীয়াংশ সংখ্যাগৰিষ্ঠতা' লাভ কৰাত ব্যৰ্থ হ'ল। এতিয়া, পুনৰবাৰ, কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে গণতন্ত্ৰৰ সৰ্বোচ্চ মন্দিৰৰ পৰা স্পষ্টভাৱে ঘোষণা

কৰিছে যে সংখ্যাগতভাৱে অনুকূল নহ'লেও, মহিলাসকলৰ বাবে সংৰক্ষণ সুনিশ্চিত কৰাৰ সিদ্ধান্ত 'নতুন ভাৰত'ৰ এক সাংস্কৃতিক প্ৰতিশ্ৰুতি হৈ ৰ'ব, যিটো প্ৰতিশ্ৰুতিৰ প্ৰতি চৰকাৰ দৃঢ়তাৰে দায়বদ্ধ। লোকসভা আৰু ৰাজ্যিক বিধানসভাত মহিলাৰ বাবে ৩৩ শতাংশ সংৰক্ষণৰ ব্যৱস্থা কৰা সংবিধান সংশোধনী বিধেয়ক সংসদত গৃহীত কৰা হ'লে, ২০২৯ চনৰ সাধাৰণ নিৰ্বাচনৰ পৰা কাৰ্যকৰী হ'বলগীয়া এই ঐতিহাসিক বিধেয়কখনে 'উন্নত ভাৰত'ৰ যাত্ৰাৰ পথ প্ৰশস্ত কৰিলেহেতেন। এই উদ্দেশ্যে, কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে সংসদৰ এক বিশেষ অধিবেশন আহ্বান কৰিছিল আৰু লোকসভাত 'নাৰী শক্তি বন্দন অধিনিয়ম, ২০২৩'ত সংশোধনৰ প্ৰস্তাৱ উত্থাপন কৰিছিল, যাৰ জৰিয়তে দেশৰ মহিলাসকলক, যিসকলে দশকজুৰি অপেক্ষা কৰি আছিল, কেৱল ঘৰৰ চৌহদৰ ভিতৰত নহয়, ৰাষ্ট্ৰীয় নীতি নিৰ্ধাৰণ প্ৰক্ৰিয়াতো এক নিৰ্ণায়ক ভূমিকা পালন কৰিবলৈ সক্ষম কৰি তোলা হ'ব।

২০২৩ চনৰ ২০ আৰু ২১ ছেপ্টেম্বৰত এই বিধেয়কখন গৃহীত কৰি 'নতুন ভাৰত'ৰ নতুন সংসদে ইতিহাস ৰচনা কৰিলে। ৰাজনীতি আৰু ক্ষমতাক সৰ্বোচ্চবুলি গণ্য কৰা বাবে দশক দশক ধৰি বিচাৰাধীন হৈ আছিল আৰু সাঁচা কথা ক'বলৈ গ'লে কেৱল আলোচনাৰ বিষয় হৈ থকা বিধেয়কখন অৱশেষত প্ৰধানমন্ত্ৰী নৰেন্দ্ৰ মোদীয়ে বাস্তৱলৈ ৰূপান্তৰিত কৰিলে। এই লক্ষ্যত উপনীত হ'বলৈ তেওঁ এই উপলক্ষে এক বিশেষ কাৰ্যসূচী ৰূপায়ণ কৰে, নতুন সংসদীয় চৌহদ উদ্বোধনৰ উদ্দেশ্যেৰে সংসদৰ এক বিশেষ অধিবেশন আহ্বান কৰা হয়। কিন্তু ২০২৯ চনৰ লোকসভা নিৰ্বাচনৰ পৰা এই আইনখন তৃণমূল পৰ্যায়ত কাৰ্যকৰী কৰাৰ বাবে সংশোধনৰ প্ৰয়োজন হয়। যদিহে চৰকাৰে ২০২৬ চনৰ লোকপিয়ল আৰু তাৰ পাছৰ সীমা নিৰ্ধাৰণ প্ৰক্ৰিয়াৰ

নাৰী শক্তিৰ জৰিয়তে এখন বিকশিত ভাৰত গঢ়ি তোলা

আজি ভাৰতৰ মহিলাসকলে সকলো ক্ষেত্ৰতে উৎকৃষ্ট প্ৰদৰ্শন কৰি আছে আৰু নিজৰ এক স্বকীয় পৰিচয় গঢ়ি তুলিছে। এই পৰিৱৰ্তন কেৱল নাৰী সবলীকৰণৰ ক্ষেত্ৰতে সীমাবদ্ধ নহয়, ই সমাজৰ চিন্তাধাৰা আৰু সামৰ্থ্য উভয়কে নতুন ৰূপ দিছে। প্ৰধানমন্ত্ৰী নৰেন্দ্ৰ মোদীৰ নেতৃত্বত ভাৰতে মহিলা সবলীকৰণৰ দিশত এক বৈপ্লৱিক পৰিৱৰ্তন প্ৰত্যক্ষ কৰিছে। ইয়াত এনে কেইটামান মূল পদক্ষেপ উল্লেখ কৰা হৈছে, যিবোৰে এখন উন্নত ভাৰত গঢ়াত 'নাৰী শক্তি'ৰ সক্ৰিয় ভূমিকা সুনিশ্চিত কৰে।

অধিকাৰ আৰু আইনী সুৰক্ষা

মহিলাসকলক অধিকাৰ, সুৰক্ষা আৰু সুযোগ প্ৰদানৰ বাবে বহু ঐতিহাসিক পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰা হৈছে। নাৰী শক্তি বন্দন অধিনিয়মে লোকসভা আৰু ৰাজ্যিক বিধানসভাত অধিকাৰ সুনিশ্চিত কৰাৰ সমান্তৰালভাৱে নাৰী শক্তিয়ে পঞ্চায়তসমূহকো শক্তিশালী কৰি তুলিছে।

- ২০২৯ চনৰ সাধাৰণ নিৰ্বাচনৰ পৰা কাৰ্যকৰী হোৱাকৈ মহিলাসকলৰ বাবে ৩৩ শতাংশ সংৰক্ষণৰ বাবে তিনিখন বিধেয়ক উত্থাপন কৰা হৈছে:
- সংবিধান (১৩১তম সংশোধনী) বিধেয়ক, ২০২৬
- কেন্দ্ৰীয় শাসিত অঞ্চল আইন (সংশোধনী) বিধেয়ক, ২০২৬
- সমষ্টি পুনৰ নিৰ্ধাৰণ বিধেয়ক, ২০২৬

১৯৭১-৭২ চনৰ পৰা আসনৰ সংখ্যা অপৰিৱৰ্তিত আছে; আজি ১২৭টা এনে সমষ্টি আছে য'ত প্ৰতিটোতে ২০ লাখৰো অধিক ভোটাৰ আছে। এই সমষ্টিসমূহত এক ভোট, এক ভোটৰ, এক মূল্যৰ নীতি সম্পূৰ্ণৰূপে উলংঘন কৰা হৈছে।

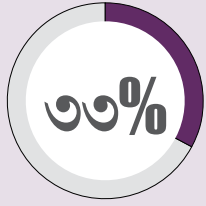
পিছলৈকে অপেক্ষা কৰিলেহেঁতেন তেন্তে ইতিমধ্যে এই আইনখন প্ৰণয়ন কৰা হ'লেও ২০২৯ চনৰ নিৰ্বাচনত মহিলাসকলে এই অধিকাৰ সুৰক্ষিত কৰিব নোৱাৰিলেহেঁতেন। ফলস্বৰূপে, সংসদৰ আন এটা তিনিদিনীয়া বিশেষ অধিবেশন আহ্বান কৰি কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে পুনৰবাৰ দেশৰ সন্মুখত নাৰী শক্তিৰ অধিকাৰ সুনিশ্চিত কৰাৰ প্ৰতি নিজৰ অটল সংকল্প আৰু ঐতিহাসিক পদক্ষেপ প্ৰদৰ্শন

কৰিছে।

**মহিলাৰ নেতৃত্ব... কেৱল প্ৰতীকী নহয়, কিন্তু সম্পূৰ্ণ
প্ৰতিনিধিত্ব**

নাৰী শক্তি বন্দন অধিনিয়মৰ প্ৰস্তাৱিত সংশোধনী অনুসৰি লোকসভাৰ আসনৰ সংখ্যা ৫৪৫খনৰ পৰা ৮৫০খনলৈ বৃদ্ধি কৰাৰ প্ৰস্তাৱ আগবঢ়োৱা হৈছিল। যিহেতু ইয়াৰ দ্বাৰা সাংবিধানিক সংশোধনী বিধেয়ক গঠন কৰা হৈছিল, গতিকে সংসদত একক সংখ্যাগৰিষ্ঠতাই ইয়াক গৃহীত কৰাৰ বাবে অপৰ্যাপ্ত আছিল; বৰঞ্চ দুই-তৃতীয়াংশ সংখ্যাগৰিষ্ঠতা বাধ্যতামূলক আছিল। ২০২৯ চনৰ পৰা মহিলা সংৰক্ষণ কাৰ্যকৰী কৰাটো নিশ্চিত কৰাৰ লক্ষ্যৰে যেতিয়া লোকসভাত এই বিধেয়কখনৰ সন্দৰ্ভত ভোটদান কৰা হৈছিল, তেতিয়া ই ২৯৮টা সপক্ষে আৰু ২৩০টা বিপক্ষে ভোট

‘নাৰী শক্তি বন্দন অধিনিয়ম’

২০২৯ চনৰ নিৰ্বাচনৰ পৰা আৰম্ভ কৰি লোকসভা আৰু ৰাজ্যিক বিধানসভাৰ ৩৩% আসন মহিলা সাংসদ সদস্যৰ বাবে সংৰক্ষিত কৰা হ'ব।

এই বিধান অনুসৰি
লোকসভাত মুঠ
৮৫০খন আসন
থাকিব লাগিছিল

য'ত ৰাজ্যসমূহক প্ৰতিনিধিত্ব কৰা ৮১৫জন সাংসদ আৰু কেন্দ্ৰীয় শাসিত অঞ্চলসমূহক প্ৰতিনিধিত্ব কৰা ৩৫জন সাংসদ আছিল।

- বাকী আসনসমূহ অসংৰক্ষিত কৰি ৰখা হৈছিল, যাৰ বাবে যিকোনো পুৰুষ বা মহিলাই নিৰ্বাচনত প্ৰতিদ্বন্দ্বিতা কৰিব পাৰে।
- অনুসূচিত জাতি (এছটি) আৰু অনুসূচিত জনজাতি (এছটি)ৰ বাবে সংৰক্ষণ পূৰ্বৰ ১৩১খন আসনৰ বিপৰীতে ২০৫খন আসনলৈ বৃদ্ধি কৰা হৈছে।
- সকলো ৰাজ্যতে আসনৰ সমান আবণ্টন কৰা হৈছে, ৫০% বৃদ্ধিৰ ভিত্তিত এটা আৰ্হি গ্ৰহণ কৰা হয়।
- ৰাজ্যিক ভিত্তিত অতিৰিক্ত আসনৰ আৱণ্টনৰ বাবে নীতি-নিয়মসমূহ নিৰ্ধাৰণ কৰা হৈছিল যাতে জনসংখ্যাৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি কোনো ৰাজ্যই আসনৰ সংখ্যা হ্রাস কৰিব নোৱাৰে।
- এই আসনসমূহ কাৰ্যকৰী হোৱাৰ তাৰিখৰ পৰা ১৫ বছৰলৈ সংৰক্ষিত হৈ থাকিব -এই সময়ছোৱা সংসদে যদি উপযুক্ত বুলি বিবেচনা কৰে তেনেহ'লে বঢ়াই ল'ব পাৰে। লোকসভা আৰু ৰাজ্যিক বিধানসভাত মহিলাৰ বাবে ৩৩ শতাংশ সংৰক্ষণৰ ব্যৱস্থা কৰা বিধেয়কখন ২০২৩ চনৰ ২১-২২ ছেপ্টেম্বৰত গৃহীত হৈছিল। ৰাষ্ট্ৰপতিৰ অনুমোদনৰ পিছত ২৯ ছেপ্টেম্বৰত ই আইনত পৰিণত হয়।
- ২০২৩ চনৰ ছেপ্টেম্বৰত প্ৰণয়ন কৰা এই আইনখন কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে ২০২৬ চনৰ ১৬ এপ্ৰিলত আনুষ্ঠানিকভাৱে জাননী জাৰি কৰিছিল।

সিদ্ধান্ত গ্ৰহণত অংশগ্ৰহণৰ অধিকাৰ

নিযুক্ত মহিলা পঞ্চায়তীৰাজ
১.৪৫ প্ৰতিষ্ঠানসমূহত প্ৰতিনিধি নিৰ্বাচিত

- এই সংখ্যা হৈছে মুঠ প্ৰতিনিধিৰ প্ৰায় ৪৬%, যিটো বিশ্বজুৰি এক ব্যতিক্ৰমী উদাহৰণ।
- গ্ৰহণৰ ক্ষেত্ৰত মহিলাসকল শক্তিশালী অংশগ্ৰহণ আৰু সৱলীকৃত গণতন্ত্ৰৰ প্ৰমাণ এইয়া। আজি ভাৰতত মহিলাসকল কেৱল হিতাধিকাৰী নহয়, তেওঁলোকে নীতি নিৰ্ধাৰণৰ সক্ৰিয় অংশীদাৰ।

ৰাজনীতিত

মহিলাৰ অংশগ্ৰহণৰ বাবে উৎসাহ বৃদ্ধি

- প্ৰথম লোকসভাঃ ২২গৰাকী মহিলা সদস্য
- ষষ্ঠ লোকসভাঃ ১৯গৰাকী মহিলা সদস্য
- অষ্টম লোকসভাঃ ৪৪গৰাকী মহিলা সদস্য
- চতুৰ্দশ লোকসভাঃ ৫১গৰাকী মহিলা সদস্য
- সপ্তদশ লোকসভাঃ ৭৮গৰাকী মহিলা সদস্য
- অষ্টাদশ লোকসভাঃ ৭৫গৰাকী মহিলা সদস্য

আমি সীমা পুনৰ নিৰ্ধাৰণ আয়োগৰ আইনত কোনো সালসলনি কৰা নাই, আমি সম্পূৰ্ণৰূপে দাড়ি-ক'মালৈকে বৰ্তমানৰ আইনৰ পুনৰাবৃত্তি কৰিছো। মই এই বিষয়ে মন্তব্য দিব নোৱাৰো যে এই কাৰ্যক অতীতত কোনো ধৰণৰ হেতালি খেলাৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰা হৈছে। কিন্তু বৰ্তমানৰ চৰকাৰে তেনে কোনো চেষ্টা কৰা নাই।”

অমিত শ্বাহ, কেন্দ্ৰীয় গৃহমন্ত্ৰী

লাভ কৰিছিল। ইয়াৰ অৰ্থ আছিল যে সাংবিধানিক বিধান অনুসৰি নিশ্চিত ভোটসমূহ প্ৰয়োজনীয় দুই-তৃতীয়াংশ সংখ্যাগৰিষ্ঠতাৰ তুলনাত কম হৈছিল আৰু বিধেয়কখন গৃহীত হোৱাত ব্যৰ্থ হৈছিল। ফলস্বৰূপে ‘নাৰী শক্তি’য়ে এতিয়া নিজৰ অধিকাৰ আদায় কৰিবলৈ পুনৰবাৰ সংগ্ৰাম কৰিব লাগিব। কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে পুনৰ দোহাৰিছে যে পূৰ্বৰ দৰে ৰাজনীতিত মহিলাৰ প্ৰতিনিধিত্ব কেৱল প্ৰতীকী বিষয় হৈ নাথাকিব। ইয়াৰ পৰিৱৰ্তে, চৰকাৰে জনসংখ্যাৰ অৰ্ধেক অংশৰ ন্যায়সঙ্গত প্ৰতিনিধিত্বক এক স্পৰ্শকাতৰ বাস্তৱত পৰিণত কৰিবলৈ দৃঢ়প্ৰতিজ্ঞ। প্ৰধানমন্ত্ৰী নৰেন্দ্ৰ মোদীৰ সংকল্পই বিধানসভাত মহিলাৰ বাবে আসন সংৰক্ষণৰ কেইবা দশকজোৰা সপোন বাস্তৱত পৰিণত কৰিলে। কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ সাহসী সিদ্ধান্ত, অদম্য সংকল্প আৰু আন্তৰিক প্ৰচেষ্টাসমূহৰ বাবে ২০২৩ চনৰ ছেপ্টেম্বৰত

৩ দশকজোৰা যাত্ৰা দ্রুত ৰূপায়ণৰ এক প্ৰতিশ্ৰুতি

- ১৯৭৫ চনত ভাৰতত মহিলাৰ স্থিতি পৰীক্ষা কৰিবলৈ গঠন কৰা এখন কমিটিয়ে মহিলাৰ প্ৰতিনিধিত্ব হ্ৰাস পোৱাৰ কথা উল্লেখ কৰে।
- ১৯৮১ চনৰ ৰাষ্ট্ৰীয় পৰিকল্পনা পৰিকল্পনাই সকলো প্ৰশাসনিক সংস্থাত মহিলাৰ বাবে ৩০% সংৰক্ষণৰ পৰামৰ্শ দিছিল।
- যদিও ৭৩ আৰু ৭৪তম সংবিধান সংশোধনী প্ৰণয়ন কৰা হৈছিল, লোকসভা আৰু ৰাজ্যিক বিধানসভাত মহিলাৰ বাবে সংৰক্ষণৰ প্ৰচেষ্টা অগ্ৰসৰ হ'ব পৰা নাছিল।
- ১৯৯৬ চনৰ ১২ ছেপ্টেম্বৰত এইচ. ডি. দেৱগৌড়াৰ চৰকাৰৰ কাৰ্যকালত ৮১তম সংবিধান সংশোধনী বিধেয়ক হিচাপে মহিলা সংৰক্ষণৰ প্ৰথমখন বিধেয়ক উত্থাপন কৰা হৈছিল। ইয়াক এখন যুটীয়া সংসদীয় সমিতিৰ ওচৰলৈ প্ৰেৰণ কৰা হৈছিল; অৱশ্যে, সমিতিৰ প্ৰতিবেদন দাখিল কৰাৰ সময়ত, একাদশ লোকসভা ভংগ হৈ গৈছিল, যাৰ ফলত বিধেয়কখন বাতিল হৈছিল।
- দ্বিতীয়বাৰ ১৯৯৮ চনৰ ১৪ ডিচেম্বৰত অটল বিহাৰী বাজপেয়ীৰ নেতৃত্বাধীন চৰকাৰৰ দিনত এই বিধেয়কখন ৮৪তম সংবিধান সংশোধনী বিধেয়ক হিচাপে উত্থাপন কৰা হৈছিল। অৱশ্যে, এই প্ৰচেষ্টাও দ্বাদশ লোকসভা ভংগ হোৱাৰ লগে লগে অন্ত পৰিছিল।
- অটল বিহাৰী বাজপেয়ীৰ চৰকাৰৰ দিনত তৃতীয়বাৰৰ বাবে ১৯৯৯ চনৰ ২৩ ডিচেম্বৰত ৮৫সংখ্যক সংবিধান সংশোধনী বিধেয়ক উত্থাপন কৰা হৈছিল যদিও ৰাজনৈতিক দলসমূহৰ মাজত সহমতৰ অভাৱৰ বাবে বিধেয়কখন উত্থাপন নহ'ল।
- চতুৰ্থটো প্ৰয়াস ড০ মনমোহন সিঙৰ নেতৃত্বত চৰকাৰখনে কৰিছিল, যেতিয়া ২০০৮ চনৰ ৬ মে'ত ১০৮সংখ্যক সংবিধান সংশোধনী বিধেয়ক ৰাজ্যসভাত উত্থাপন কৰা হৈছিল আৰু তাৰ পিছত স্থায়ী সমিতিৰ ওচৰলৈ প্ৰেৰণ কৰা হৈছিল। কমিটিৰ প্ৰতিবেদন দাখিলৰ পিছত এই বিধেয়কখন ৰাজ্যসভাত ৯ মাৰ্চ, ২০১০ত যথেষ্ট উত্তেজনাৰ মাজত গৃহীত হৈছিল। ইয়াৰ পিছত ইয়াক লোকসভালৈ প্ৰেৰণ কৰা হৈছিল; অৱশ্যে, ১৮ মে', ২০১৪ তাৰিখে লোকসভা ভংগ হোৱাৰ লগে লগে এই বিধেয়কখন বাতিল কৰা হৈছিল।
- বৰ্তমানৰ চৰকাৰৰ দিনত ১৮ ছেপ্টেম্বৰ, ২০২৩ত কেন্দ্ৰীয় কেবিনেটে 'নাৰী শক্তি বন্দন অধিনিয়ম, ২০২৩' (মহিলা সংৰক্ষণ বিধেয়ক)ত অনুমোদন জনায়।

- ২০২৩ চনৰ ১৯ ছেপ্টেম্বৰত বিশেষ অধিবেশনত লোকসভাত 'নাৰী শক্তি বন্দন অধিনিয়ম, ২০২৩' (১২৮তম সংবিধান সংশোধনী বিধেয়ক) উত্থাপন কৰা হয়। বিধেয়কৰ সপক্ষে ৪৫৪টা ভোট আৰু বিপক্ষে ২টা ভোট প্ৰদান কৰা হয়।
- ২০ ছেপ্টেম্বৰ, ২০২৩ তাৰিখে নাৰী শক্তি বন্দন অধিনিয়ম, ২০২৩ ৰাজ্যসভাত উত্থাপন কৰা হয় আৰু ২১৪টা ভোটৰ ব্যৱধানত কোনো বিৰোধিতা নোহোৱাকৈ গৃহীত হয়।
- ২৮ ছেপ্টেম্বৰ, ২০২৩ তাৰিখে ৰাষ্ট্ৰপতি দ্ৰৌপদী মুৰ্মুৱে নাৰী শক্তি বন্দন অধিনিয়ম, ২০২৩ত স্বাক্ষৰ কৰে, ইয়াৰ পিছত ই আইনত পৰিণত হয়।
- ১৬-১৮ এপ্ৰিল, ২০২৬ত সংসদৰ বিশেষ অধিবেশনত ১৩১তম সংবিধান সংশোধনী বিধেয়ক, ২০২৬ৰ সীমা নিৰ্ধাৰণ বিধেয়ক আৰু ২০২৬ৰ কেন্দ্ৰীয় শাসিত অঞ্চল আইন (সংশোধনী) বিধেয়ক উত্থাপন কৰা হয়। চৰকাৰে ইয়াৰ প্ৰতিশ্ৰুতি প্ৰদৰ্শন কৰিছিল; অৱশ্যে, সংবিধান সংশোধনী বিধেয়কৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় দুই-তৃতীয়াংশ সমৰ্থন সুৰক্ষিত কৰিবলৈ প্ৰয়োজনীয় ভোট লাভ নকৰিলে। ফলস্বৰূপে, মহিলাসকলৰ বাবে ৩৩% সংৰক্ষণৰ বাস্তৱায়ন ত্বৰায়িত কৰিব পৰা নগ'ল।

সংসদৰ বিশেষ অধিবেশনত বহু বছৰ ধৰি বিলম্বিত হৈ থকা এখন বিধেয়ক আইনলৈ ৰূপান্তৰিত কৰা হয়। ইয়াৰ দ্বাৰা লোকসভা আৰু ৰাজ্যিক বিধানসভাত মহিলাৰ বাবে ৩৩ শতাংশ আসন সংৰক্ষণৰ পথ প্ৰশস্ত হয়। অৱশ্যে, কাৰিকৰী বাধাসমূহৰ বাবে এই আইনৰ বাস্তৱ ৰূপায়ণত বিলম্ব হৈছিল। ইয়াৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত, কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে আইনখন সংশোধন কৰাৰ সিদ্ধান্ত লয়; ই ১৬ এপ্ৰিলৰ পৰা ১৮ এপ্ৰিললৈ সংসদৰ এক বিশেষ অধিবেশন আহ্বান কৰে আৰু ২০২৩ চনৰ ছেপ্টেম্বৰ মাহত গৃহীত হোৱা আইনখনত প্ৰয়োজনীয় সংশোধনী সন্নিৱিষ্ট কৰাৰ প্ৰস্তাৱ দাখিল কৰে।

সমাধানৰ প্ৰতিশ্ৰুতি প্ৰতিফলিত কৰা এখন বিশেষ অধিবেশন

সংসদৰ এই বিশেষ অধিবেশনে হয়তো ইতিহাস ৰচনা কৰাত সফল নহ'ল, তথাপি ই প্ৰধানমন্ত্ৰী নৰেন্দ্ৰ মোদী নেতৃত্বাধীন কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে নাৰী শক্তিক সবলীকৰণৰ অভিযানত লোৱা সংকল্প আৰু দায়বদ্ধতাৰ এক শক্তিশালী প্ৰমাণ হিচাপে কাম কৰিছে। নাৰী শক্তি বন্দন অধিনিয়ম সংশোধন কৰাটো ২০২৯ চনৰ সাধাৰণ নিৰ্বাচনৰ পৰা আৰম্ভ কৰি যাতে ক্ষেত্ৰখনত ফলপ্ৰসূভাৱে কাৰ্যকৰী কৰিব পৰা যায় তাৰ বাবে এক পূৰ্বচৰ্ত আছিল। এই প্ৰতিশ্ৰুতিৰেই পৰিচালিত

প্রখ্যাত বলুকা শিল্পী সুদর্শন পাটনাইকে পুৰী সমুদ্রতটত নারী শক্তি বন্দনৰ দৃষ্টিভংগীৰ প্ৰতি উৎসৰ্গিত এটি দৃষ্টিনন্দন বালিৰ ভাস্কৰ্য্য নিৰ্মাণ কৰে।

হৈ কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে বিশেষ সংসদীয় অধিবেশন আহ্বান কৰি প্ৰয়োজনীয় বিধান বিধেয়ক উত্থাপন কৰে। তদুপৰি প্ৰধানমন্ত্ৰী নৰেন্দ্ৰ মোদীয়ে এই পদক্ষেপ ৰাজনৈতিক কৌশল হিচাপে নহয়, নারী শক্তিৰ বাবে এক উচিত প্ৰাপ্যতা আৰু ভাৰতৰ গভীৰভাৱে শিপাই থকা সাংস্কৃতিক নীতি-নিয়মৰ প্ৰতিফলন হিচাপে জাতীয় স্বাৰ্থত লোৱা সিদ্ধান্ত হিচাপে গ্ৰহণ কৰিছিল।

তদুপৰি, প্ৰধানমন্ত্ৰী নৰেন্দ্ৰ মোদীয়ে এই পদক্ষেপ ৰাজনৈতিক কৌশল হিচাপে নহয়, ৰাষ্ট্ৰীয় স্বাৰ্থত লোৱা সিদ্ধান্ত হিচাপে গ্ৰহণ কৰিছিল- যি নারী শক্তি আৰু ভাৰতৰ গভীৰলৈ শিপাই থকা সাংস্কৃতিক ৰীতি-নীতিৰ এক প্ৰতিফলন। তথাপি, আকৌ এবাৰ দশক দশক পুৰণি “যদি, কিন্তু, হেঁতেন”ৰ চক্ৰটোৱে মহিলা সংৰক্ষণক ২০২৯ চনৰ পৰা কাৰ্যকৰী কৰাৰ পথত বাধাৰ সৃষ্টি কৰিছে। প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে এই বিশেষ অধিবেশন আহ্বান কৰাৰ পিছৰে পৰা নিৰন্তৰ দেশবাসীৰ সন্মুখত গুৰুত্ব দি আহিছে যে মহিলা সংৰক্ষণ নীতি কাৰ্যকৰী কৰাত এতিয়া এদিনো অপচয় কৰা উচিত নহয়।

কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰ আশাবাদী আছিল যে-২০২৩ চনৰ ছেপ্টেম্বৰৰ দৰেই-মহিলা সংৰক্ষণৰ সন্দৰ্ভত গণতান্ত্ৰিক প্ৰতিশ্ৰুতিৰ গুঞ্জড়িত প্ৰতিশ্ৰুতিৰে পুনৰবাৰ “গণতন্ত্ৰৰ মন্দিৰ” প্ৰতিধ্বনিত হ’ব। কিন্তু এক ঐকমত্যৰ সৃষ্টি হ’ব নোৱাৰিলে; বিৰোধীৰ সমৰ্থনৰ অভাৱত চৰকাৰে সাংবিধানিক সংশোধনী বিধেয়কখন গৃহীত কৰিবলৈ সংসদৰ ভিতৰত প্ৰয়োজনীয় সংখ্যাগত শক্তি গোটাব পৰা নাছিল।

প্ৰধানমন্ত্ৰী মোদীৰ প্ৰতিশ্ৰুতি কেৱল সংসদত সংশোধনী বিধেয়ক উত্থাপন কৰাত সীমাবদ্ধ নাছিল; এই বিশেষ আলোচনাত অংশগ্ৰহণ কৰাৰ সময়ত তেওঁ একপক্ষীয়ভাৱে ঘোষণা কৰে যে এই সংশোধনীৰ সমৰ্থনৰ বিনিময়ত বিৰোধীক সম্পূৰ্ণ কৃতিত্ব প্ৰদান কৰিব।

লোকসভাত আলোচনাৰ বাবে নিৰ্ধাৰিত সময়ো বৃদ্ধি কৰা হ’ল, আৰু প্ৰথম দিনাই ৰাতি ১:০০ বজালৈকে বিতৰ্ক চলে। সংশোধনীৰ সন্দৰ্ভত প্ৰচাৰিত হোৱা ভুল ধাৰণাসমূহ দূৰ কৰিবলৈ যুক্তিসংগত সঁহাৰি দি কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে সমাধানো কৰিলে। মতানৈক্যৰ কণ্ঠ আৰু চিন্তা আঁতৰ কৰিবলৈ সকলো প্ৰাসংগিক তথ্য উপলব্ধ কৰা হৈছিল। প্ৰধানমন্ত্ৰী মোদীয়ে জোৰ দি কয় যে নারী সংৰক্ষণৰ বিষয়টো প্ৰায় চাৰি দশক ধৰি ৰাজনৈতিক বিতৰ্কৰ বিষয় হৈ আহিছে, আৰু এতিয়া সময় আহি পৰিছে যে মহিলাসকলে-যিসকলে দেশৰ জনসংখ্যাৰ আধা অংশ আৱৰি আছে, তেওঁলোকৰ উচিত প্ৰতিনিধিত্ব লাভ কৰিব পাৰে।

তদুপৰি, প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে নিজেই সকলো ৰাজনৈতিক দলকে চিন্তাশীলভাৱে বিবেচনা কৰিবলৈ আহ্বান জনায় আৰু পৰম সংবেদনশীলতাৰে মহিলা সংৰক্ষণ সংশোধনীৰ সপক্ষে ভোটদান কৰিবলৈ আহ্বান জনায়। দেশৰ মহিলাসকলৰ হৈ আবেদন জনাই তেওঁ সকলো সংসদ সদস্যকে যাতে নারী শক্তিৰ আৱেগক আঘাত কৰিব পৰা কোনো কাম নকৰে তাৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখিবলৈ আহ্বান জনায়। তেওঁ কয় যে সমগ্ৰ দেশৰ কোটি কোটি মহিলাই সংসদ, ইয়াৰ উদ্দেশ্য, আৰু ইয়াৰ সিদ্ধান্তৰ ফালে চাই আছে। প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে সাংসদসকলক নিজৰ নিজৰ ঘৰতে থকা মাতৃ, ভগ্নী, কন্যা, পত্নীক মনত ৰাখি নিজৰ বিবেকৰ মাত শুনিবলৈ আহ্বান জনায়। প্ৰধানমন্ত্ৰী মোদীয়ে এই সংশোধনীক দেশৰ মহিলাসকলক সেৱা আৰু সন্মান জনোৱাৰ এক গুৰুত্বপূৰ্ণ সুযোগ বুলি অভিহিত কৰে, আৰু তেওঁ সদস্যসকলক আন্তৰিক আহ্বান জনায়:

“মই সকলো সংসদৰ সদস্যক ক’ম...

আপোনালোকে নিজৰ ঘৰত থকা মা, ভগ্নী, কন্যা আৰু পত্নী

জন্মৰ পৰা আৰম্ভ কৰি জীৱনৰ প্ৰতিটো স্তৰত

বেটি বচাও, বেটি পঢ়াও
কন্যা সন্তানক গৰ্ভত যাতে হত্যা কৰা নহয়
সেয়া নিশ্চিত কৰিবলৈ

মাতৃ বন্দনা যোজনা
...যাতে প্ৰতিগৰাকী মাতৃয়ে উপযুক্ত
পুষ্টি লাভ কৰে।

সুকন্যা সমৃদ্ধি যোজনা
কন্যাগৰাকীয়ে শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত কোনো
বাধাৰ সন্মুখীন নোহোৱাটো নিশ্চিত কৰা

মিছন ইন্দ্ৰধনু
গুৰুতৰ বোগৰ পৰা ৰক্ষা পাবলৈ
সময়মতে টীকাৰণ নিশ্চিত কৰা

স্বচ্ছ ভাৰত অভিযান
বিদ্যালয়ত যাতে কন্যা সন্তানে
শৌচাগাৰৰ সমস্যাৰ সন্মুখীন নহয় তাৰ
বাবে

চেনিটেৰী পেড অভিযান
কন্যাৰ স্বাস্থ্যৰ সময়ত কোনো
অস্বস্তি নোহোৱাটো নিশ্চিত কৰা

খেলো ইণ্ডিয়া
ক্ৰীড়াৰ পাবদৰ্শিতা দেখুৱাবলৈ
সুযোগ, বছৰি ১ লাখ টকা পৰ্যন্ত
আৰ্থিক সাহায্য

স্কিল ইণ্ডিয়া

দক্ষতা বিকাশ, বৃত্তিমূলক প্ৰশিক্ষণেৰে “ড্ৰ’ন দিদিসকল” হৈ আছে
“লাখপতি দিদি”।

উজ্জ্বলা যোজনা
ধোঁৱাৰ পৰা মুক্তি; প্ৰতিটো ঘৰৰ বাবে
বিনামূলীয়া গেছ সংযোগ

জল জীৱন মিছন
মাইলৰ পিছত মাইল মুৰত পানী
কঢ়িয়াব নলগাটো নিশ্চিত কৰা

বিনামূলীয়া ৰেচন আঁচনি
খাদ্যৰ ৰেচন সম্পৰ্কীয় চিন্তাৰ অন্ত
পেলোৱা

আয়ুত্থান যোজনা
৫ লাখ টকা পৰ্যন্ত বিনামূলীয়া
চিকিৎসা, পৰিয়ালৰ স্বাস্থ্যসেৱাৰ
সন্দৰ্ভত আৰ্থিক উদ্ব্বেগ দূৰ কৰা

জন ঔষধি কেন্দ্ৰ
৮০ শতাংশ পৰ্যন্ত ৰেহাইৰ সৈতে
ঔষধ

প্ৰসূতিকালীন ছুটি: ২৬ সপ্তাহ
তেওঁলোকৰ কেৰিয়াৰত কোনো প্ৰতিকূল প্ৰভাৱ
নপৰাটো নিশ্চিত কৰা। আনকি পৃথিৱীৰ ধনী
দেশতো এই সুবিধা পোৱা নাযায়।

সৈনিক স্কুল আৰু এনডিএৰ দূৰাৰ
মুকলি: সশস্ত্ৰ বাহিনীত যোগদান
কৰিব বিচৰা কন্যাসকলৰ বাবে পথ
প্ৰশস্ত কৰা হৈছে।

সকলোৰে কথা মনত ৰাখি নিজৰ অন্তৰাত্মাৰ কথা শুনক...

দেশৰ নাৰী শক্তিক সেৱা আৰু তেওঁলোকক বন্দনৰ এয়া বহুত ডাঙৰ
সুযোগ।

তেওঁলোকক নতুন সুযোগৰ পৰা বঞ্চিত নকৰিব।

“এই সংশোধনী সৰ্বসন্মতিক্ৰমে গৃহীত হ’লে দেশৰ ‘নাৰী শক্তি’
আৰু অধিক শক্তিশালী হ’ব... আৰু দেশৰ গণতন্ত্ৰ আৰু অধিক
শক্তিশালী হ’ব।”

আহক... আজি আমি একেলগে ইতিহাস সৃষ্টি কৰোঁ। আমি ভাৰতৰ
নাৰীসকলক-দেশৰ ‘অৰ্ধজনসংখ্যা’ক তেওঁলোকৰ উচিত প্ৰাপ্য
প্ৰদান কৰোঁ।”

নাৰীশক্তিয়ে যাতে তেওঁলোকৰ উচিত অংশ লাভ কৰে,
তাৰ বাবে কৰা আবেদনৰ সমান্তৰালভাৱে প্ৰধানমন্ত্ৰী মোদীয়ে

এই সিদ্ধান্তক ৰাজনীতিৰ সলনি ৰাষ্ট্ৰৰ হিতৰ মাপকাঠিৰে ওজন
কৰিবলৈও আহ্বান জনায়। তেওঁ কয়, “আমি সকলোৰে সৌভাগ্যৱান
যে দেশৰ ‘অৰ্ধজনসংখ্যা’ক ৰাষ্ট্ৰ নিৰ্মাণৰ সক্ৰিয় অংশীদাৰ হিচাপে
গঢ়ি তোলাৰ সৌভাগ্য হৈছে। আমাৰ মহিলাসকল যাতে দেশৰ
নীতি নিৰ্ধাৰণ প্ৰক্ৰিয়াৰ এক অবিচ্ছেদ্য অংগ হৈ উঠে, সেয়া সময়ৰ
প্ৰয়োজনীয়তা... যোৱা ২৫-৩০ বছৰত লাখ লাখ মহিলাই তৃণমূল
পৰ্যায়ত নেত্ৰী আৰু মতামত-নিৰ্মাতা হিচাপে আত্মপ্ৰকাশ কৰিছে।
ফলস্বৰূপে, এতিয়া তেওঁলোকৰ বিৰোধ কৰোঁতাসকলে দীৰ্ঘ
সময়লৈ ইয়াৰ মূল্য দিব লাগিব। দেশৰ নাৰীসকলক সংৰক্ষণৰ
ব্যৱস্থা কৰাটো ৰাষ্ট্ৰহিতৰ সিদ্ধান্ত -যিটোত আমাৰ অভিপ্ৰায়ৰ
আন্তৰিকতাক আমাৰ মাতৃ, ভগ্নী, কন্যাই স্বীকাৰ কৰিব, সেয়ে
এই বিষয়টোক ৰাজনীতিৰ মাপকাঠিৰে নুজুখিব। আমি এই ভ্ৰমত

আগবাঢ়ি আছে

- দেশৰ কন্যাসকলে ফাইটাৰ পাইলট হৈ আকাশৰ সীমা স্পৰ্শ কৰিছে।
- বিশ্বৰ আন যিকোনো দেশৰ তুলনাত ভাৰতত মহিলা পাইলটৰ শতাংশ সৰ্বাধিক।
- ২০১৪ চনৰ পৰিসংখ্যা তুলনাত পিএইচডি কাৰ্যসূচীত নামভৰ্তি কৰা মহিলাৰ সংখ্যা প্ৰায় দুগুণ বৃদ্ধি পাইছে।
- গণিত আৰু বিজ্ঞান বিশেষকৈ এছটিইএম শিক্ষাত মহিলাৰ অংশগ্ৰহণ ৪৩ শতাংশ হৈছেগৈ।
- ২১খন ৰাজ্যত পঞ্চায়তত মহিলাৰ অংশগ্ৰহণ প্ৰায় ৫০ শতাংশ হৈছেগৈ।

থাকিব নালাগে যে দেশৰ নাৰীশক্তিক কিবা দি আছে, বৰং এয়া তেওঁলোকৰ অধিকাৰ। আমাৰ চিন্তা কৃতিত্ব লোৱাৰ নহয়, বৰং মহিলাসকলক আৰু অধিক শক্তিশালী কৰি তোলা।” কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ দৃষ্টিভংগী আছিল যে ২০২৯ চনৰ সাধাৰণ নিৰ্বাচনৰ পিছত, যেতিয়া লোকসভা গঠন হ’ব তেতিয়া কমেও ৩৩ শতাংশ সাংসদ মহিলা হ’ব লাগে। সেয়ে প্ৰধানমন্ত্ৰী নৰেন্দ্ৰ মোদীয়ে কয়, “এয়া মোৰ জীৱনৰ অন্যতম গুৰুত্বপূৰ্ণ সুযোগ। এতিয়া অতি প্ৰয়োজনীয় হৈছে ২০২৯ চনৰ লোকসভা নিৰ্বাচন-লগতে ভৱিষ্যতে ৰাজ্য বিধানসভা নিৰ্বাচন-মহিলা সংৰক্ষণ আইনখনৰ বিধান অনুসৰি অনুষ্ঠিত হোৱাটো নিশ্চিত কৰা।” যদিও এই বিধেয়কখন এতিয়াও পাৰিত হোৱা নাই, তথাপিও কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ প্ৰতিশ্ৰুতি নিৰ্দিধায় স্পষ্ট হৈ আছে; কাৰণ ভাৰতে অমৃত কালৰ দিশে আগবাঢ়ি যোৱাৰ লগে লগে ইয়াৰ নাৰীসকল নীতি, সততা, নিৰ্ণয় শক্তি আৰু নেতৃত্ব

আমাৰ দেশৰ নাৰী শক্তিয়ে নিজৰ কঠোৰ পৰিশ্ৰম, সাহস, আত্মবিশ্বাসৰ জৰিয়তে নতুন উচ্চতা লাভ কৰিছে। এতিয়া আমি সামূহিকভাৱে এই শক্তিক সতেজ শক্তিৰ যোগান ধৰিব লাগিব আৰু তেওঁলোকৰ বাবে উপলব্ধ সুযোগসমূহ সম্প্ৰসাৰণ কৰিব লাগিব। সমগ্ৰ দেশৰ প্ৰতিগৰাকী মাতৃ, ভগ্নী, কন্যাক আশ্বস্ত কৰিব বিচাৰিছোঁ যে দেশে তেওঁলোকৰ আকাংক্ষা বুজি পাইছে আৰু তেওঁলোকৰ সপোন বাস্তৱায়িত কৰিবলৈ প্ৰয়োজনীয় প্ৰতিটো পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰিছে।”

নৰেন্দ্ৰ মোদী, প্ৰধানমন্ত্ৰী

মূৰ্ত ৰূপ হিচাপে আত্মপ্ৰকাশ কৰিছে আৰু কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে বিচাৰে যে বিকশিত ভাৰতৰ নিৰ্মাণত নাৰী শক্তি নেতৃত্ব প্ৰদানকাৰী হওক, নাৰী সক্ষম হওক, সমৰ্থ হওক আৰু ৰাষ্ট্ৰক দিশ দেখুৱাওক। মহিলা সংৰক্ষণ... যাত্ৰা অব্যাহত আছে।

বাবা চাহেব ড° ভীমৰাও আম্বেদকাৰে কৈছিল: “যদি কোনো দেশত মহিলাসকলে অগ্ৰগতি লাভ কৰিছে, তেন্তে মই বিশ্বাস কৰোঁ যে সেই সমাজখন, সেই ৰাষ্ট্ৰই সঁচা অৰ্থত প্ৰগতি কৰিছে।” এই দৃষ্টিভংগীক সুনিৰ্দিষ্ট ৰূপ দি কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে ২০২৩ চনৰ পৰাই দিল্লীৰ ৰাষ্ট্ৰীয় ৰাজধানী ভূখণ্ডৰ কেন্দ্ৰীয় শাসিত অঞ্চল, লোকসভা আৰু ৰাজ্যিক বিধানসভাত মহিলাৰ বাবে ৩৩ শতাংশ সংৰক্ষণ কাৰ্যকৰী কৰাৰ বাবে বিধান প্ৰণয়ন কৰিছিল- এটা সাংবিধানিক সংশোধনীৰ জৰিয়তে। অনুসূচিত জাতি (SC) আৰু অনুসূচিত জনজাতি (ST)ৰ বাবে আসন সংৰক্ষণ ইতিমধ্যে আছে যদিও এই বৰ্তমানৰ কাঠামোৰ ভিতৰতে মহিলাৰ বাবে ৩৩ শতাংশ সংৰক্ষণ নিশ্চিত কৰিব লাগিছিল। অৱশ্যে ২০২৩ চনত প্ৰণয়ন কৰা আইনখনৰ ২০২৬ চনৰ ১৬ এপ্ৰিলত আনুষ্ঠানিকভাৱে অধিসূচনা জাৰি কৰা হৈছিল। ইয়াৰ অৰ্থ হ’ল মহিলাৰ বাবে ৩৩ শতাংশ সংৰক্ষণ সঁচাকৈয়ে কাৰ্যকৰী হ’ব যদিও ইয়াক বাস্তৱায়িত কৰাত পদ্ধতিগত পলম হ’ব।

দৰাচলতে, মহিলা সংৰক্ষণ বিধেয়কখন প্ৰথমবাৰৰ বাবে উত্থাপন কৰা হৈছিল ১৯৯৬ চনত-প্ৰাক্তন প্ৰধানমন্ত্ৰী এইচডি দেৱেগৌড়াৰ-একাদশ লোকসভাত। ইয়াৰ পিছত ১৯৯৮ চনৰ ডিচেম্বৰ মাহত অটল বিহাৰী বাজপেয়ীৰ নেতৃত্বত চৰকাৰে দ্বাদশ লোকসভাত বিধেয়কখন উত্থাপন কৰে। পিছলৈ মনমোহন সিং চৰকাৰৰ কাৰ্যকালত এই বিধেয়কখন লোকসভাত উত্থাপন হোৱা

ন্যায় আৰু নিৰাপত্তা

সামাজিক দুষ্কৰ্মৰ বিৰুদ্ধে আঘাত কৰাই হওক বা কৰ্মক্ষেত্ৰত সুৰক্ষিত পৰিবেশ সুনিশ্চিত কৰাই হওক, 'নতুন ভাৰত'-এ নাৰীশক্তিক ন্যায় আৰু নিৰাপত্তাৰ কৰচ প্ৰদান কৰি আছে।

তিনি তালক সন্দৰ্ভত আইন

- মুছলমান মহিলাৰ বাবে আইনী সুৰক্ষা আৰু সমতা।
- ই তিনি তালকৰ পশ্চাদপসৰণশীল অনুশীলনত তীব্ৰ আঘাত হানে।

নিৰ্ভয়া পুঁজি

₹,৮৪৬.০৮

কোটি টকাৰ ব্যৱহাৰ নিৰ্ভয়া পুঁজিৰ পৰা মহিলাৰ সুৰক্ষা আৰু নিৰাপত্তাৰ বাবে কৰা হৈছে।

প্ৰসূতিকালীন ছুটি
১২ সপ্তাহৰ পৰা
২৬ সপ্তাহলৈ বৃদ্ধি
কৰা হয়

ফাষ্ট ট্ৰেক আদালত

৭৭৪

ফাষ্ট ট্ৰেক বিশেষ আদালত (৩৯৮খন বিশেষ পঢ়ো আদালতকে ধৰি) ২০২৬ চনৰ ৩১ জানুৱাৰীলৈকে কাৰ্যক্ষম।

- ধৰ্ষণ আৰু যৌন অপৰাধৰ ক্ষেত্ৰত ক্ষিপ্ৰ ন্যায়।
- বান ষ্টপ চেণ্টাৰ আৰু হেল্পলাইন।
- দুৰ্দশাগ্ৰস্ত মহিলাসকলৰ বাবে সহায়।

ভাৰতীয় ন্যায় সংহিতা- ২০২৩

- যৌন অপৰাধৰ ক্ষেত্ৰত কঠোৰ শাস্তিৰ ব্যৱস্থা।
- গ্ৰাম্য পৰ্যায়ত পাৰিবাৰিক বিবাদ নিষ্পত্তি কৰা 'নাৰী আদালত'।

মিছন শক্তি

সম্বল: সুৰক্ষা আৰু নিৰাপত্তাৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ

১৫,৭৬১

কোটি টকা ২০২৫-২৬ বিত্তীয় বৰ্ষলৈকে আৱণ্টিত বাজেট।

১৩.৩৭ লাখ মহিলাই লাভ কৰিছে সাহায্য ৯২৬ বান ষ্টপ চেণ্টাৰত

৯৯.০৯ লাখে মহিলা হেল্পলাইনৰ জৰিয়তে সহায় লাভ কৰে।

সামৰ্থ্য: অৰ্থনৈতিক আৰু সামাজিক সবলীকৰণৰ পদক্ষেপ

৪.২৬

কোটি হিতাধিকাৰী প্ৰধানমন্ত্ৰী মাতৃ বন্দনা যোজনাৰ অধীনত

২,৯২,৬৮১ লাভ কৰিলে শক্তি সদনৰ সহায় ৫,২৯,৪৮৩ লাভ কৰিলে শক্তি নিৱাসৰ সহায়

১,৬৪,৭৩০ পালনাৰ পৰা সহায়

৪,১৫,১৭৪ সংকল্পৰ পৰা সাহায্য (নাৰী শক্তিৰ কেন্দ্ৰ)

মহিলাৰ
বিবাহৰ বয়স

১৮ বছৰৰ পৰা ২১ বছৰলৈ বৃদ্ধি কৰাৰ প্ৰস্তাৱ

২০০১ চনত ৮৪ সংখ্যক সাংবিধানিক সংশোধনী প্ৰণয়ন কৰি ২০২৬ চনলৈকে আসনৰ সংখ্যা সীমাবদ্ধ কৰি দিয়া হয়। ১৯৭৬ চনৰ পৰা ২০২৬ চনলৈকে ৫০ বছৰৰ বাবে দেশৰ জনসাধাৰণে জনসংখ্যাৰ সমানুপাতিক প্ৰতিনিধিত্ব লাভ কৰা নাছিল।

নাছিল; তাৰ পৰিৱৰ্তে ২০০৮ চনৰ মে' মাহত ইয়াক ৰাজ্যসভাত উপস্থাপন কৰা হয়। তাৰ পিছত ইয়াক সংসদীয় স্থায়ী সমিতিলৈ প্ৰেৰণ কৰা হয়; কমিটিৰ প্ৰতিবেদন দাখিল কৰাৰ পিছত ২০১০ চনৰ ৯ মাৰ্চত ৰাজ্যসভাই বিধেয়কখন গৃহীত কৰি লোকসভালৈ প্ৰেৰণ কৰে। কিন্তু পঞ্চদশ লোকসভা ভংগ হোৱাৰ লগে লগে বিধেয়কখন বাতিল হয়। এতিয়া সপ্তদশ লোকসভাৰ সময়ত প্ৰধানমন্ত্ৰী নৰেন্দ্ৰ

মোদীৰ চৰকাৰে নতুন ৰূপত নাৰী শক্তি বন্দন অধিনিয়ম দাখিল কৰে, যিটো সংসদৰ দুয়োখন সদনে প্ৰায় সৰ্বসন্মতিক্ৰমে গৃহীত কৰে। ২০২৩ চনৰ ছেপ্টেম্বৰ মাহত নাৰী শক্তি বন্দন অধিনিয়ম প্ৰণয়নে মহিলাৰ ৩৩ শতাংশ প্ৰতিনিধিত্ব নিশ্চিত কৰিছে। তদুপৰি বৰ্তমান পঞ্চায়তীৰাজ প্ৰতিষ্ঠানসমূহত ১৪.৫ লাখ নিৰ্বাচিত মহিলা প্ৰতিনিধি আছে-যি মুঠ প্ৰতিনিধিৰ প্ৰায় ৪৬ শতাংশ গঠন কৰে-যিটোৱে সিদ্ধান্ত গ্ৰহণৰ ক্ষেত্ৰত মহিলাৰ শক্তিশালী অংশগ্ৰহণ আৰু প্ৰকৃততে শক্তিশালী গণতন্ত্ৰৰ উজ্জ্বল উদাহৰণ হিচাপে কাম কৰে।

চৰকাৰী আঁচনিৰ জৰিয়তে মহিলাৰ জীৱন যাপনৰ সহজতা

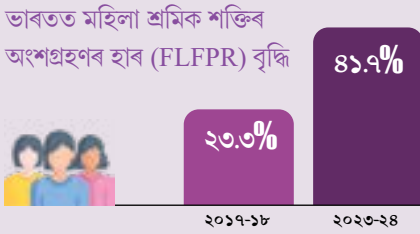
প্ৰধানমন্ত্ৰী নৰেন্দ্ৰ মোদী নেতৃত্বাধীন চৰকাৰৰ মত যে নাৰী সবলীকৰণ

কৰ্মক্ষেত্ৰৰ সুৰক্ষা আৰু নিৰাপত্তা

- খননকে ধৰি সকলো খণ্ডতে মহিলাসকলৰ বাবে নৈশ খেপৰ অনুমতি প্ৰদান কৰা হৈছে।
- মহিলাসকলে এতিয়া মূল ঔদ্যোগিক খণ্ড, যেনে- খনন, ধাতু, আৰু যন্ত্ৰপাতিত কাম কৰি আছে।
- গধুৰ উদ্যোগ আৰু খনি কোম্পানীসমূহে ২০৩০ চনৰ ভিতৰত ৩০ শতাংশ লিংগ বৈচিত্ৰ্য লাভ কৰাৰ লক্ষ্য ৰাখিছে।
- ইয়াৰ উপৰি, মহিলাসকলৰ মাজত নিবনুৱাৰ হাৰ ধাৰাবাহিকভাৱে হ্রাস পাইছে, ইয়াৰ পৰা বুজা যায় যে মহিলাসকলৰ বাবে নতুন সুযোগৰ উন্মেষ ঘটিছে আৰু অন্তৰ্ভুক্তি বৃদ্ধি পাইছে।

২৬.৯

লাখ মহিলা
২০২৪-২৫ চনত
ইপিএফআত
যোগদান কৰে

২০১১ চনৰ লোকপিয়লৰ ব্যৱহাৰ ভূখণ্ডীয় সমষ্টিসমূহৰ পুনৰ নিৰ্ধাৰণ বা বিভাজন আৰু অনুসূচিত জাতি/জনজাতিৰ আসন আবণ্টনৰ বাবে কৰা হৈছিল। সংশোধনী বিধেয়কখনৰ উদ্দেশ্যতো এই কথা উল্লেখ কৰিছে চৰকাৰে।

এতিয়া কেৱল সামাজিক ন্যায়ৰ বিষয় নহয়; বৰঞ্চ সংবেদনশীল চিন্তা আৰু অৰ্থনৈতিক উন্নয়নৰ বাবেও যথেষ্ট গুৰুত্বপূৰ্ণ। ফলস্বৰূপে আজি মহিলাসকলে -শিক্ষা, প্ৰশাসন, ন্যায়পালিকা, সশস্ত্ৰ বাহিনী, চিকিৎসা, বিজ্ঞান, প্ৰযুক্তি, কলা, উদ্যোগীকৰণ আদি প্ৰতিটো খণ্ডতে অগ্ৰণী ভূমিকা পালন কৰি আছে। গ্ৰামাঞ্চলৰ মহিলাসকল আত্মসহায়ক গোটৰ জৰিয়তে অৰ্থনৈতিকভাৱে স্বাৱলম্বী হৈ পৰিছে।

আমাৰ সংবিধানত সময়ে সময়ে সীমা নিৰ্ধাৰণৰ ব্যৱস্থা আছে, আৰু ঠিক সীমা নিৰ্ধাৰণৰ বিধানৰ জৰিয়তেহে অনুসূচিত জাতি আৰু অনুসূচিত জনজাতিৰ বাবে সংৰক্ষিত আসনৰ সংখ্যা বৃদ্ধি পায়। সীমা নিৰ্ধাৰণৰ বিৰোধিতা কৰাসকলে কাৰ্যতঃ অনুসূচিত জাতি আৰু অনুসূচিত জনজাতিৰ আসনৰ সংখ্যা বৃদ্ধিৰ বিৰোধিতা কৰিছে।”

অমিত শ্বাহ, কেন্দ্ৰীয় গৃহমন্ত্ৰী

পঞ্চায়তসমূহৰ ভিতৰতে গ্ৰাম্য উন্নয়নৰ পদক্ষেপত আগভাগ লৈছে। অসংখ্য মহিলাই উদ্যোগ, ষ্টাৰ্টআপ আৰু কৰ্পৰেট জগতত ব্যতিক্ৰমী নেতৃত্ব প্ৰদৰ্শন কৰিছে-তেওঁলোকৰ দক্ষতা আৰু সামৰ্থ্যৰে নেতৃত্ব প্ৰদান কৰি আছে। ক্ৰীড়াৰ ক্ষেত্ৰত মহিলাসকলে অসাধাৰণ প্ৰদৰ্শন আগবঢ়াইছে। এনে উদাহৰণে এই আত্মবিশ্বাস জগাই তোলে যে সঠিক সুযোগ আৰু সমৰ্থন দিলে মহিলাসকলে প্ৰতিটো ক্ষেত্ৰতে উৎকৃষ্টতা লাভ কৰিব পাৰে।

এই দৰ্শনৰ দ্বাৰা পৰিচালিত হৈ, যোৱা ৰচ বছৰ ধৰি আমাৰ মাতৃ-ভগ্নীসকলক বাধা দিয়া প্ৰতিটো বাধা ভাঙি পেলোৱাৰ বাবে একত্ৰিত প্ৰচেষ্টা চলোৱা হৈছে। মহিলাসকলে যাতে মৰ্যাদা, সুবিধা, নিৰাপত্তা, আৰু সমৃদ্ধিৰ বৈশিষ্ট্যপূৰ্ণ জীৱন যাপন কৰিব পাৰে তাৰ বাবে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে এখনৰ পিছত এখন এনেকুৱা আঁচনি প্ৰস্তুত কৰিছে, এনেকুৱা কাৰ্যসূচী আৰম্ভ কৰিছে। তেওঁলোকৰ সমগ্ৰ জীৱনচক্ৰত সন্মুখীন হোৱা প্ৰতিটো প্ৰত্যাহ্বানৰ সমাধানৰ বাবে গুৰুতৰ আৰু কেন্দ্ৰীভূত মনোযোগ দিয়া হৈছে। কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে প্ৰবৰ্তন কৰা প্ৰতিখন কল্যাণমূলক আঁচনিৰ মূলতে আছে মহিলাৰ জীৱন সৰল কৰা, কৰ্মসংস্থাপন আৰু আত্মনিয়োগৰ নতুন পথ সৃষ্টি কৰা, আৰু মহিলা সবলীকৰণক লালন-পালন কৰা। ‘বেটি বচাও, বেটি পঢ়াও’ অভিযানে কন্যা সন্তানৰ জন্ম, শিক্ষা, সুৰক্ষাৰ বিষয়ে সক্ৰিয়ভাৱে প্ৰচাৰ কৰি আছে। কন্যাসকলৰ উজ্জ্বল ভৱিষ্যৎ নিশ্চিত কৰিবলৈ ‘সুকন্যা সমৃদ্ধি যোজনা’ই এক সুৰক্ষিত সঞ্চয়ৰ পথ আগবঢ়াইছে। ‘প্ৰধানমন্ত্ৰী উজ্জ্বলা যোজনা’ই মহিলাসকলৰ পাকঘৰ ধোঁৱাৰ বিপদৰ পৰা মুক্ত

আত্মনিৰ্ভৰশীলতা আৰু সবলীকৰণ

দেশত এনে এক ভৱিষ্যৎ গঢ়ি তোলাৰ বাবে সকলো প্ৰচেষ্টা চলোৱা হৈছে য'ত ক্ষমতামূলী মহিলাসকলে
আত্মনিৰ্ভৰশীল হোৱাৰ লগতে প্ৰগতিৰ সূচনা কৰে, নীতি গঢ় দিয়ে, আৰু প্ৰজন্মক অনুপ্রাণিত কৰে।

পিএম মুদা যোজনা

৪০.০৭

লাখ কোটি টকাৰ ৫৭.৭৯
কোটিৰো অধিক হিতাধিকাৰীক
ঋণ প্ৰদান কৰা হয় ২০২৬ চনৰ
৩১ মাৰ্চলৈকে।

১৬.৩৩

লাখ কোটি টকাৰ ঋণ
মহিলাসকলক ২০২৬ চনৰ ৩১
মাৰ্চলৈকে বিতৰণ কৰা হৈছে।

৬৭%+

ঋণ মহিলা উদ্যোগীসকলক
অনুমোদন জনোৱা হৈছিল।

ষ্টেণ্ড-আপ ইণ্ডিয়া

- ২০২৫ চনৰ ডিচেম্বৰৰ ভিতৰত ২.০৫ লাখ ঋণ একাউণ্টত মহিলা
হিতাধিকাৰীসকলে ৪৮,০০০+ কোটি টকা লাভ কৰে; সামগ্ৰিকভাৱে এই আঁচনিৰ
অধীনত ২.৭৫ লাখ একাউণ্টত ৬২,৭৯০ কোটি টকা প্ৰদান কৰা হয়।
- মহিলা উদ্যোগীসকলক ১০ লাখৰ পৰা ১ কোটি টকালৈকে ঋণ প্ৰদান কৰা হয়।

বেটি বচাও, বেটি পঢ়াও

১৯,৫০০+

গাঁৱক 'সম্পূৰ্ণ
সুকন্যা গ্ৰাম' হিচাপে
ঘোষণা কৰা হৈছে।

- ছোৱালীৰ জন্মৰ হাৰৰ যথেষ্ট উন্নতি, লগতে তেওঁলোকৰ
শিক্ষা আৰু স্বাস্থ্যৰ মানদণ্ডৰ উন্নতি।
- বেটি বচাও, বেটি পঢ়াও: ১০+ বছৰ বয়সৰ ছোৱালীৰ
শিক্ষাৰ ১৫% বৃদ্ধি আৰু প্ৰায় ৯৫% প্ৰতিষ্ঠানিক প্ৰসৰ।
- সুকন্যা সমৃদ্ধি যোজনা: ৩.৪০+ লাখ কোটি টকা ৪.৬১
কোটি একাউণ্টত (২৮ ফেব্ৰুৱাৰী, ২০২৬ তাৰিখলৈকে)
জমা কৰা হৈছে আৰু ৮.২% বাৰ্ষিক সুত।

ষ্টাৰ্টআপ

৩১০০

কোটি টকাৰো অধিক বিনিয়োগ যোৱা
৬ বছৰত চৰকাৰে 'নাৰী শক্তি'ৰ
নেতৃত্বাধীন ষ্টাৰ্টআপত কৰিছে।

- ১.০২ লাখ অৰ্থাৎ প্ৰায় ৪৮%
ষ্টাৰ্টআপত অন্ততঃ এগৰাকী মহিলা
পৰিচালক বা অংশীদাৰ আছে।

২.১২

লাখ ষ্টাৰ্টআপক ২০২৬
চনৰ ৩১ জানুৱাৰীলৈকে
স্বীকৃতি দিয়া হৈছে।

৭৫%

ঋণ এই পদক্ষেপৰ অধীনত
মহিলা উদ্যোগীসকলক
অনুমোদন জনোৱা হৈছে।

উদ্যোগীকৰণত অংশগ্ৰহণ বৃদ্ধি

৭.৮৩

কোটি পঞ্জীয়নভুক্ত
এমএছএমইৰ ভিতৰত
২০২৬ চনৰ ২৮ ফেব্ৰুৱাৰীলৈকে ৩.০৭ কোটি
মহিলা নেতৃত্বাধীন এমএছএমই অন্তৰ্ভুক্ত।

- ২ লাখৰো অধিক মহিলা নেতৃত্বাধীন এমএছএমইয়ে
জিইএমৰ জৰিয়তে ৮০,০০০ কোটি টকাৰো
অধিক মূল্যৰ অৰ্ডাৰ লাভ কৰিছে।
- আত্মসহায়ক গোট (SHG) মহিলাসকলক
উদ্যোগী হ'বলৈ সক্ষম কৰাৰ লগতে তেওঁলোকৰ
আয় বৃদ্ধি কৰে।

লাখপতি দিদি আঁচনি

৫১,৮৫২

বেংক সখীক আত্মসহায়ক
গোটসমূহৰ বাবে ঋণ সুগম
কৰিবলৈ নিয়োগ কৰা হৈছে।

- চৰকাৰে ২০২৭ চনৰ মাৰ্চ মাহৰ নিৰ্ধাৰিত সময়সীমাৰ এবছৰতকৈও অধিক সময়ৰ পূৰ্বে, ৩ কোটি লাখপতি দিদিৰ ঐতিহাসিক মাইলৰ খুঁটি অতিক্ৰম কৰিছে।
- মহিলাসকল এতিয়া অৰ্থনৈতিক বৃদ্ধিৰ শক্তিশালী অংশীদাৰ, আৰু এই আঁচনিখনে মহিলাৰ অৰ্থনৈতিক অংশগ্ৰহণক এক নতুন শক্তিক প্ৰতিনিধিত্ব কৰে।
- আত্মসহায়ক গোটৰ জৰিয়তে মহিলাসকলৰ আয় বৃদ্ধি কৰি তেওঁলোকক আত্মনিৰ্ভৰশীল কৰি তোলা হৈছে।
- ভাৰতত প্ৰায় ১.২ কোটি আত্মসহায়ক গোট আছে, ইয়াৰে ৮৮ শতাংশ কেৱল মহিলাৰ গোট।
- ২০২৫ চনৰ ডিচেম্বৰ মাহলৈকে DAY-NRLMৰ অধীনত ১০.০৫ কোটিতকৈ অধিক মহিলা ৯০.৯১ লাখ আত্মসহায়ক গোটত অন্তৰ্ভুক্ত।
- এই আত্মসহায়ক গোটসমূহক মুঠ ১১.৮৬ লাখ কোটি টকাৰ ঋণ প্ৰদান কৰা হৈছে।
- মহিলা আত্মসহায়ক গোটসমূহে লাভ কৰা জামিনবিহীন ঋণৰ সীমা ১০ লাখৰ পৰা ২০ লাখ টকালৈ বৃদ্ধি কৰা হৈছে।
- ২০২৯ চনৰ মাৰ্চ মাহৰ ভিতৰত ৬ কোটি লাখপতি দিদি সৃষ্টি কৰাৰ নতুন আৰু অভিনাৱী লক্ষ্য এতিয়া নিৰ্ধাৰণ কৰা হৈছে, যাৰ ফলত এই পদক্ষেপৰ পৰিসৰ আৰু আকাংক্ষা দুয়োটা দুগুণ বৃদ্ধি পাইছে।

স্বচ্ছ ভাৰত অভিযান

১২

কোটি+ শৌচাগাৰ নিৰ্মাণ কৰা হৈছে, যাৰ ফলত মহিলাৰ সুবক্ষা, স্বচ্ছতা, আৰু মৰ্যাদা সুনিশ্চিত কৰা হৈছে।

পি এম উজ্জ্বলা

১১

প্ৰায় ১১ কোটি উজ্জ্বলা
সংযোগে ধোঁৱাৰে ভৰা পাকঘৰৰ
কষ্ট আঁতৰাই দৈনন্দিন সংগ্ৰামৰ
পৰা সকাহ দিছে।

- এই পদক্ষেপে মহিলাসকলৰ উন্নত স্বাস্থ্য নিশ্চিত কৰি আৰু প্ৰতিদিনে প্ৰায় ৩ ঘণ্টা অতিৰিক্ত সময় প্ৰদান কৰি জীৱনটো সহজ কৰি তুলিছে। ধোঁৱাৰে ভৰা পাকঘৰবোৰ এতিয়া অতীত হৈ পৰিছে।

পিএম আৱাস

কোটি আৱাসৰ নিৰ্মাণ সম্পূৰ্ণ প্ৰধানমন্ত্ৰী আৱাস

৩

যোজনা-গ্ৰামীণৰ অধীনত, ২০২৬ চনৰ ৯
এপ্ৰিললৈকে।

- পিএম আৱাস যোজনা (গ্ৰামীণ)ৰ অধীনত ৭২ শতাংশ ঘৰ মহিলাৰ একমাত্ৰ বা যৌথ মালিকীস্বত্বৰ অধীনত থাকে, যাৰ ফলত তেওঁলোকক সুৰক্ষিত গৃহ নিৰ্মাণৰ সমান্তৰালভাৱে অৰ্থনৈতিক আৰু সামাজিক সবলীকৰণৰ বাবে এক শক্তিশালী ভেটি প্ৰদান কৰা হয়।
- ঘৰৰ মালিকীস্বত্বত মহিলাৰ শক্তিশালী অংশগ্ৰহণ আছে।
- প্ৰধানমন্ত্ৰী আৱাস যোজনা (নগৰীয়া)ৰ অধীনত ২০২৬ চনৰ ২ মাৰ্চৰ ভিতৰত গতাই দিয়া ৯৭.৩ লাখ ঘৰৰ ভিতৰত ৯৬ লাখ ঘৰ মহিলাৰ নামত পঞ্জীয়ন কৰা হৈছে বা পৰিয়ালৰ কোনো পুৰুষ সদস্যৰ সৈতে যৌথ মালিকীস্বত্বত ৰখা হৈছে।

জন ধনঃ অৰ্থনৈতিক আত্মনিৰ্ভৰশীলতা

কোটি জন ধন একাউণ্ট

৫৭.৯৯

খোলা হৈছে ২০২৬ চনৰ ১
এপ্ৰিললৈকে।

৩২.৩৩+

কোটি জন ধন
একাউণ্টে মহিলাসকলক
আনুষ্ঠানিক বেংকিং
খণ্ডৰ সৈতে সংযোগ
কৰি আছে।

৫৬%

বেংক একাউণ্ট

মহিলাৰ নামত,

যিসকলে এতিয়া বেংকিঙৰ হিৰ'
হিচাপে আত্মপ্ৰকাশ কৰিছে

- বেংকিঙৰ শক্তি এতিয়া পোনপটীয়াকৈ মহিলাৰ হাতত নিহিত হৈ আছে।
- ৰাষ্ট্ৰসংঘইও এইটো স্বীকাৰ কৰিছে যে এই ভাৰতীয় আৰ্হিটোৱে বিশ্বৰ বাবে প্ৰেৰণা হিচাপে কাম কৰে; ই মহিলা আৰু ছোৱালীৰ অৰ্থনৈতিক সবলীকৰণৰ বাবে এক নতুন পথ প্ৰশস্ত কৰে।

- ইয়াৰ দ্বাৰা মৰ্যাদা আৰু সন্মানৰ নতুন আৰম্ভণি হৈছে। মুকলিকৈ শৌচ কৰাৰ বাধ্যবাধকতা এতিয়া অতীতৰ কথা হৈ পৰিছে।

এগৰাকী সুস্থ মহিলা: নিৰাপত্তাৰ ভেটি

যিকোনো সমাজৰ সামগ্ৰিক মংগলৰ বাবে আৰু এখন ৰাষ্ট্ৰৰ সমৃদ্ধিৰ বাবে মাতৃৰ স্বাস্থ্য অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ। যেতিয়া মহিলাসকল সুস্থ হয়, তেতিয়া ইয়াৰ প্ৰত্যক্ষ আৰু ইতিবাচক প্ৰভাৱ পৰে তেওঁলোকৰ পৰিয়াল আৰু সমাজৰ শাৰীৰিক, মানসিক, সামাজিক, আৰু অৰ্থনৈতিক বিকাশত। এই সাধনাত 'নতুন ভাৰত'য়ে সুস্থ মাতৃত্বৰ পোষকতা কৰি সক্ৰিয়ভাৱে এখন সুস্থ ৰাষ্ট্ৰ গঢ়ি তুলিছে।

পোষণ

- ২০২৬ চনৰ ৯ এপ্ৰিলৰ পৰা ২৩ এপ্ৰিললৈ 'পোষণ পথোৱাড়া'ৰ অন্তিম সংস্কৰণৰ আয়োজন কৰা হয়।
- পোষণ পথোৱাড়া ২০২৬ৰ বিষয়: "জীৱনৰ প্ৰথম ছয় বছৰত মগজুৰ বিকাশ সৰ্বাধিক কৰা।"
- উন্নত পুষ্টিৰ ফলাফল লাভৰ বাবে আৰম্ভ কৰা হৈছে 'পোষণ ২.০'।
- বিগত ৪ বছৰত এই পদক্ষেপৰ বাবে ১১,০০০ কোটি টকাৰো অধিক আবণ্টন দিয়া হৈছে।
- পোষণ অভিযানঃ এই অভিযানত বৰ্তমান ১০.০৯ কোটি হিতাধিকাৰী আছে। কাৰ্যসূচীৰ বাস্তৱ সময়ৰ নিৰীক্ষণ নিশ্চিত কৰাৰ বাবে মুকলি কৰা হৈছে 'পোষণ ট্ৰেকাৰ'। ১০০% ফৰ্টিফাইড চাউলৰ বিতৰণে আৰম্ভ হৈছে।

প্ৰধানমন্ত্ৰী মাতৃ বন্দনা যোজনা

৪.৭৮

কোটি
হিতাধিকাৰী
পঞ্জীকৃত

৪.২৬

কোটি
হিতাধিকাৰীয়ে লাভ
কৰিছে সুবিধা।

২০,০৭৩

কোটি টকা আঁচনিৰ
অধীনত হিতাধিকাৰীক
প্ৰদান কৰা হয়।

- প্ৰথম জীৱিত সন্তানৰ জন্মৰ লগে লগে হিতাধিকাৰীক দুটা কিস্তিত ৫,০০০ টকাৰ ধনৰাশি প্ৰদান কৰা হয়।
- দ্বিতীয় সন্তান যদি ছোৱালী হয় তেন্তে হিতাধিকাৰীক ৬,০০০ টকাৰ এককালীন ধন প্ৰদান কৰা হয়।

ছেনিটেৰী পেড

১৫

হাজাৰৰো অধিক পিএমবিজেপি
কেन्द्रত ১ টকাত ছেনিটেৰী পেড
বিক্ৰী।

- ২০২৫ চনৰ ৩১ জানুৱাৰীলৈকে ৭২ কোটি টকাৰ ছেনিটেৰী পেড বিক্ৰী কৰা হৈছে

গৰ্ভপাতৰ সময় সীমা

হিংসাত্মক বলি হোৱা মহিলাসকলক সকাহ দিয়াৰ লক্ষ্যৰে শেহতীয়াকৈ চৰকাৰে গৰ্ভপাতৰ মেডিকেল টাৰ্মিনেচন আইনত অনুমোদন জনাইছে, য'ত গৰ্ভপাতৰ সময়সীমা ২০ সপ্তাহৰ পৰা ২৪ সপ্তাহলৈ বৃদ্ধি কৰা হৈছে।

১৯৭৬ত দেশৰ জনসংখ্যা ৫৪.৭৯ কোটি আছিল আৰু আজি ১৪০ কোটি। চৰকাৰৰ দায়িত্ব হৈছে সদনৰ সদস্যৰ সংখ্যা বঢ়াব লগে লগে, সদনৰ কাম-কাজৰ দিনৰ সংখ্যাও সেই অনুসৰি বঢ়াব লগে।

কৰি তেওঁলোকৰ স্বাস্থ্য সুৰক্ষিত কৰে। 'প্ৰধানমন্ত্ৰী মুদ্ৰা যোজনা'ৰ জৰিয়তে মহিলাসকলক অৰ্থনৈতিক স্বাৱলম্বিতা অৰ্জন কৰিবলৈ সৰলীকৰণ কৰা হৈছে। 'মিছন শক্তি'ৰ অধীনত মহিলাৰ সুৰক্ষা আৰু সৰলীকৰণে নতুন মাত্ৰা লাভ কৰিছে। তদুপৰি, 'বিকশিত ভাৰত - ৰোজগাৰ গুৰু আজীৱিকা মিছন (গ্ৰামীণ)'ত মহিলাসকলৰ বাবে বিশেষভাৱে নিৰ্মিত অসংখ্য বিধান সন্নিবিষ্ট কৰা হৈছে। ইমানেই

নহয়, ঐতিহাসিকভাৱে মহিলাৰ নামত সম্পত্তি পঞ্জীয়ন কৰাৰ কোনো প্ৰতিষ্ঠিত পৰম্পৰা নাছিল। কিন্তু 'পিএম আৱাস যোজনা' আৰম্ভ হোৱাৰ লগে লগে এই গৃহ নিৰ্মাণ ইউনিটসমূহৰ মালিকীস্বত্ব মহিলাৰ ওপৰত ন্যস্ত হোৱাটো নিশ্চিত কৰি এক নিৰ্দিষ্ট আদেশ প্ৰৱৰ্তন কৰা হয়। মহিলাৰ স্বাস্থ্য সম্পৰ্কীয় উদ্যোগসমূহে 'আয়ুত্থান ভাৰত আঁচনি'ৰ জৰিয়তে ফলপ্ৰসূত্ৰে সমাধান কৰা হৈছে। কোটি কোটি মহিলাই এতিয়া ৫ লাখ টকা পৰ্যন্ত বিনামূলীয়া চিকিৎসাৰ সুবিধা লাভ কৰিছে। বৰ্তমান গৰ্ভৱতী মহিলাৰ বাবে চলি আছে মাতৃ বন্দনা যোজনা, যাৰ অধীনত তেওঁলোকৰ বেংক একাউণ্টত পোনপটীয়াকৈ ধন জমা কৰা হৈছে; ইয়াৰ ফলত গৰ্ভাৱস্থাৰ ন মাহৰ সময়ছোৱাত তেওঁলোকে উপযুক্ত পুষ্টি লাভ কৰিব পাৰে, যাৰ ফলত গৰ্ভৱতী মাতৃ আৰু গৰ্ভস্থ সন্তান দুয়োটা সুস্থ হৈ থাকে। ভাৰতে স্কুলীয়া শিক্ষাত লিংগ সমতা অৰ্জন কৰিছে; উচ্চ শিক্ষাতো ছোৱালীৰ

প্ৰসৱৰ পূৰ্বৰ যত্ন - নিৰাপদ মাতৃত্বৰ দিশত প্ৰথম পদক্ষেপ

■ গৰ্ভৱতী মহিলাসকলক বিনামূলীয়া, নিৰ্ভৰযোগ্য, বিস্তৃত, আৰু উচ্চমানসম্পন্ন প্ৰসৱৰ পূৰ্ব যত্ন প্ৰদানৰ উদ্দেশ্যে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে ২০১৬ চনত প্ৰধানমন্ত্ৰী সুৰক্ষা মাতৃত্ব অভিযান (পিএমএছএমএ) আৰম্ভ কৰে।

■ ২০২৫ চনৰ জুন মাহলৈকে এই পদক্ষেপৰ জৰিয়তে ৭ কোটিৰো অধিক মহিলাই উপকৃত হৈছে।

■ প্ৰধানমন্ত্ৰী সুৰক্ষা মাতৃত্ব অভিযানৰ অধীনত বৰ্তমান ২২,০০০ৰো অধিক স্বাস্থ্য কেন্দ্ৰত সেৱাসমূহ আগবঢ়োৱা হৈ আছে।

জল জীৱন মিছন

১৫.৮৪

কোটি (৮১.৭১%)

পৰিয়ালে ২০২৬ চনৰ ৩

মাৰ্চলৈকে এতিয়া নলযোগে

পানী যোগান লাভ কৰিছে।

■ বিশ্ব স্বাস্থ্য সংস্থাৰ (ডাব্লিউএইচঅ') এক অধ্যয়নে সূচায় যে প্ৰতিটো গ্ৰাম্য পৰিয়ালক নলযোগে পানী যোগান ধৰাৰ ফলত পূৰ্বতে পানী সংগ্ৰহত ব্যয় হোৱা সময় (প্ৰতিদিনে ৫.৫ কোটি ঘণ্টা) যথেষ্ট পৰিমাণে ৰাহি হ'ব, বিশেষকৈ মহিলাসকলৰ ক্ষেত্ৰত, কিয়নো এই কামৰ প্ৰায় তিনি চতুৰ্থাংশ তেওঁলোকেই সম্পন্ন কৰে।

■ এছবিআইৰ এক অধ্যয়নত প্ৰকাশ পাইছে যে বাহিৰৰ উৎসৰ পৰা পানী সংগ্ৰহ কৰা পৰিয়ালৰ সংখ্যা ৮.৩ শতাংশ হ'ল পাইছে। প্ৰায় ৯ কোটি মহিলাই এতিয়া পানী সংগ্ৰহ কৰিব নালাগে। কৃষি আৰু আনুষংগিক কাৰ্যকলাপত মহিলাসকলৰ অংশগ্ৰহণ ৭.৪ শতাংশ বৃদ্ধি পাইছে।

সংখ্যা অনুপাতৰ ফালৰ পৰা ল'ৰাতকৈ বেছি। বিজ্ঞান, প্ৰযুক্তি, অভিযান্ত্ৰিক, আৰু গণিত (STEM) শিক্ষাত মহিলাৰ অংশগ্ৰহণ দ্ৰুতগতিত বৃদ্ধি পাইছে। কেন্দ্ৰীয় বাজেট ২০২৬-২৭ত প্ৰতিখন জিলাতে মহিলা হোস্টেল স্থাপনৰ ব্যৱস্থা সন্নিবিষ্ট কৰা হৈছে। ছোৱালীবোৰে জ্ঞান অৰ্থনীতিৰ ভিতৰত নেতৃত্বৰ ভূমিকা গ্ৰহণৰ বাবে নিজকে প্ৰস্তুত কৰি আছে। কৰ্মশক্তি মহিলাৰ অংশগ্ৰহণ বাঢ়িছে। আজি যেতিয়া এগৰাকী গ্ৰাম্য মহিলাই পথাৰৰ ওপৰেৰে ড্ৰোন উৰুৱাই দিয়ে, তেতিয়া তেওঁ কেৱল শস্য ছটিয়াই দিয়া নাই; তেওঁ আচলতে প্ৰযুক্তিৰ জৰিয়তে গ্ৰাম্য অৰ্থনীতিৰ পৰিৱেশক ৰূপান্তৰিত কৰিছে। যেতিয়া এগৰাকী নাৰী নিজৰ উদ্যোগী মনোভাৱৰ বলত 'লাখপতি দিদি' হৈ পৰে, তেতিয়া তেওঁ নিজৰ সমাজৰ আন অসংখ্য মহিলাৰ বাবে প্ৰেৰণাৰ উৎস হৈ পৰে। এই ইতিবাচক পৰিৱৰ্তনসমূহ অনাত শিক্ষা, দক্ষতা বিকাশ, উদ্যোগীকৰণ, আৰু গাঁথনিগত

জন্মৰ সময়ত লিংগ অনুপাত (প্ৰতি ১০০০ ছোৱালীৰ বিপৰীতে)

৯১৮

২০১৪-১৫

৯২৯

২০২৪-২৫

টিকাকৰণ: মাতৃ আৰু নৱজাতকৰ সুৰক্ষা

■ ২০১৪ চনত মিছন ইন্দ্ৰধনুষ আৰম্ভ কৰা হৈছিল।

■ ইয়াৰ মুখ্য উদ্দেশ্য হৈছে গৰ্ভৱতী মহিলাসকলক ধৰি সকলোৰে বাবে সৰ্বজনীন প্ৰতিষেধক কভাৰেজ নিশ্চিত কৰা।

কোটি ছোৱালীক ২০২৬ চনৰ ২৮ ফেব্ৰুৱাৰীত

ৰাজস্থানৰ আজমেৰৰ পৰা দেশজুৰি আৰম্ভ কৰা

১.১৫

বিনামূলীয়া এইচপিভি টিকাকৰণ অভিযানৰ অধীনত ১৪ বছৰীয়া লক্ষ্য কৰি লোৱা হৈছে।

■ ইয়াৰ প্ৰধান লক্ষ্য হৈছে দেশৰ মহিলাসকলৰ মাজত দ্বিতীয় সৰ্বাধিক প্ৰচলিত কৰ্কট ৰোগ হিচাপে পৰিগণিত ছাৰ্ভাইকেল কেণ্চাৰ প্ৰতিৰোধ কৰা।

সংস্কাৰে উল্লেখযোগ্য ভূমিকা পালন কৰিছে। 'স্কিল ইণ্ডিয়া মিছন'ৰ জৰিয়তে মহিলাসকলক অগতানুগতিক খণ্ডত দক্ষতাৰে সৱলীকৰণ কৰা হৈছে। মহিলাসকলেও ক্ৰমাগত চাকৰি সৃষ্টিকাৰীৰ ভূমিকাত ভৰি দিছে। দেশৰ আধাতকৈ অধিক স্বীকৃতিপ্ৰাপ্ত ষ্টাৰ্টআপত কমেও এগৰাকী মহিলা পৰিচালক আছে। বৰ্তমান জিইএম (চৰকাৰী ই-মাৰ্কেটপ্লেচ) পৰ্টেলত ২ লাখৰো অধিক মহিলাৰ মালিকানাধীন এমএছএমই সক্রিয় হৈ আছে। বৰ্তমান জিইএম (চৰকাৰী ই-মাৰ্কেটপ্লেচ) পৰ্টেলত ২ লাখৰো অধিক মহিলাৰ মালিকানাধীন এমএছএমই সক্রিয় অৱস্থাত আছে। আত্মসহায়ক গোট আৰু গ্ৰাম্য মহিলাসকলে সৃষ্টি কৰা সামগ্ৰীসমূহৰ বজাৰত অধিক উন্নত প্ৰৱেশাধিকাৰ প্ৰদানৰ লক্ষ্যৰে ২০২৬-২৭ বৰ্ষৰ কেন্দ্ৰীয় বাজেটত 'শ্বি-মাৰ্ট' নামৰ এক গুৰুত্বপূৰ্ণ পদক্ষেপ প্ৰৱৰ্তন কৰা হৈছে। এই পদক্ষেপৰ অধীনত প্ৰতিখন জিলাত সম্প্ৰদায়-পৰিচালিত

নেতৃত্ব আৰু সন্মান

যেতিয়া দুগৰাকী মহিলা বিষয়া কৰ্ণেল ছফিয়া কুৰেশ্বি আৰু উইং কমাণ্ডাৰ ব্যোমিকা সিঙে 'অপাৰেচন সিন্দূৰ'ৰ বিষয়ে ৰাষ্ট্ৰক সম্বোধন কৰিছিল, তেতিয়া সেয়া কেৱল মিছনৰ আপডেট নাছিল; পৰিৱৰ্তিত ভাৰতৰ মনোভাৱক প্ৰতিফলিত কৰা এটা মুহূৰ্ত আছিল। এই মুহূৰ্তটোৱে সমগ্ৰ দেশক অনুপ্ৰাণিত কৰাৰ লগতে 'নাৰী শক্তি'ৰ ক্ৰমবৰ্ধমান প্ৰভাৱ স্পষ্টভাৱে প্ৰদৰ্শন কৰিলে।

সশস্ত্ৰ বাহিনী - সৈনিক বিদ্যালয় এতিয়া ছোৱালীৰ নামভৰ্তিৰ বাবে মুকলি

- ২০২২ চনৰ পৰা ৰাষ্ট্ৰীয় প্ৰতিৰক্ষা একাডেমীত মহিলা কেডেটসকলক অন্তৰ্ভুক্ত কৰা আৰম্ভ হৈছিল।
- ভাৰতীয় সেনা, নৌসেনা, আৰু বায়ুসেনাত এতিয়া মহিলাসকল স্থায়ী কমিচনৰ বাবে যোগ্য।
- বিগত ১০ বছৰত ভাৰতীয় সেনাবাহিনীত মহিলা বিষয়াৰ সংখ্যা চাৰিগুণ বৃদ্ধি পাইছে।

- মহিলা বিষয়াসকলে বৰ্তমান লেফটেনেণ্ট জেনেৰেল, যুঁজাৰু পাইলট, ইউনিট কমাণ্ডাৰৰ দৰে গুৰুত্বপূৰ্ণ নেতৃত্বৰ পদসমূহত দায়িত্ব পালন কৰি আছে।
- ১২টা বিভাগ আৰু সেৱাত মহিলাসকলক স্থায়ী কমিচন প্ৰদান কৰা হৈছে।
- ৰাষ্ট্ৰীয় প্ৰতিৰক্ষা একাডেমী (এনডিএ)ত মহিলাসকলৰ অন্তৰ্ভুক্তিৰ ক্ষেত্ৰত উল্লেখযোগ্য অগ্ৰগতি সাধন কৰা হৈছে; ২০২৫ চনৰ মে' মাহত ১৭ গৰাকী মহিলা কেডেটে আৰু ২০২৫ চনৰ নৱেম্বৰ মাহত ১৫ গৰাকী মহিলা কেডেটে স্নাতক ডিগ্ৰী অৰ্জন কৰিছে।
- প্ৰথমবাৰৰ বাবে ৭৫ সংখ্যক গণৰাজ্য দিৱস উপলক্ষে তিনিওটা সেৱাৰ কৰ্মীৰে গঠিত সৰ্বমহিলা দল এটাই কৰ্তব্য পথেৰে শৃংখলাবদ্ধভাৱে সমদল উলিয়াইছে। তদুপৰি, ভাৰতে শান্তিৰক্ষা অভিযানৰ বাবে সৰ্বমহিলা আৰক্ষী ইউনিট নিয়োগ কৰা বিশ্বৰ প্ৰথমখন দেশ হিচাপে গৌৰৱ অৰ্জন কৰিছে-বিশেষকৈ ২০০৭ চনৰ পৰা ২০১৬ চনলৈকে লাইবেৰিয়াত ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ মিছন (ইউএনএমআইএল)ত।

- ২০২৮ চনৰ ভিতৰত সামৰিক বাহিনীত ১৫% আৰু কৰ্মচাৰী বিষয়া বা পৰ্যবেক্ষকৰ ভূমিকাত ২৫% মহিলাৰ প্ৰতিনিধিত্ব নিশ্চিত কৰাৰ লক্ষ্যৰে ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ লিংগ সমতা কৌশলৰ সৈতে সংগতি ৰাখি ভাৰতে ইতিমধ্যে কৰ্মচাৰী বিষয়া আৰু পৰ্যবেক্ষক শিতানত ২২% প্ৰতিনিধিত্ব অৰ্জন কৰিছে।

ভাৰতীয় সেনাবাহিনীত মহিলা

ভাৰতীয় সেনাক 'নাৰী শক্তি'য়ে শক্তিশালী কৰি তুলিছে।

১৫৪+

২০২৫ চনৰ মাজভাগলৈকে ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ ছটা শান্তিৰক্ষা অভিযানত ভাৰতীয় মহিলাক নিয়োজিত কৰা হৈছিল।

মহিলা পাইলট

এই খণ্ডত ভাৰত আনকি আয়াৰলেণ্ড (৯.৯%) আৰু আমেৰিকা (৫.৫%)তকৈও আগবাঢ়ি আছে।

২০২৬ চনৰ ২৬ জানুৱাৰীত গণৰাজ্য দিৱসৰ পেৰেডত চিআৰপিএফৰ এটা পুৰুষ দলৰ নেতৃত্ব দি সহকাৰী কমাণ্ডেণ্ট ছিমৰান বলাই ইতিহাস সৃষ্টি কৰিছিল। প্ৰথমবাৰৰ বাবে এগৰাকী মহিলা বিষয়াই চিআৰপিএফৰ এটা পুৰুষ দলৰ কমাণ্ড কৰিছিল।

বিজ্ঞান আৰু প্ৰযুক্তি

১২.৫

লাখ মহিলাই প্ৰতি বছৰে বিজ্ঞান
আৰু প্ৰযুক্তি ক্ষেত্ৰৰ কৰ্মশক্তি
যোগান কৰি আছে।

- আদিত্য-এলৰ আৰু চন্দ্ৰযান-৩ৰ দৰে ইছৰোৰ উল্লেখযোগ্য অভিযানসমূহত মহিলাসকলে গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা পালন কৰিছে।
- ভাৰতত এছটিইএম স্নাতকসকলৰ ৪৩ শতাংশ মহিলা-যি বিশ্বজুৰি সৰ্বাধিক শতাংশসমূহৰ ভিতৰত অন্যতম।
- বৰ্তমান চৰকাৰী আৰু ব্যক্তিগত খণ্ড উভয়তে এছটিইএম সম্পৰ্কীয় ক্ষেত্ৰত নিয়োজিত সংযুক্ত কৰ্মশক্তিৰ প্ৰায় ১৮.৬ শতাংশ মহিলা; এই অংশ ক্ৰমাগতভাৱে বৃদ্ধি পাইছে, কাৰণ অধিক মহিলাই গৱেষণা, উদ্ভাৱন আৰু উচ্চ প্ৰযুক্তিৰ সৈতে জড়িত ভূমিকাসমূহত সক্ৰিয়ভাৱে আগবাঢ়িছে।
- উচ্চ শিক্ষা সম্পৰ্কীয় সৰ্বভাৰতীয় জৰীপ (এআইএছএইচই) প্ৰতিবেদন ২০২১-২২ য়ে ইংগিত প্ৰদান কৰে যে বিজ্ঞান, অভিযান্ত্ৰিক আৰু প্ৰযুক্তি শাখাত মুঠ পি এইচ ডি নামভৰ্তিৰ ৪১% মহিলা, যিয়ে এই ক্ষেত্ৰসমূহত ক্ৰমবৰ্ধমান আগ্ৰহ আৰু নিয়োজিততাক স্পষ্টভাৱে প্ৰতিফলিত কৰে।
- উচ্চ শিক্ষা সম্পৰ্কীয় সৰ্বভাৰতীয় সমীক্ষা (এআইএছএইচই) ২০২১-২২ অনুসৰি দেশৰ উচ্চ শিক্ষা পৰ্যায়ত বিজ্ঞান, প্ৰযুক্তি, অভিযান্ত্ৰিক আৰু গণিত (এছটিইএম) শাখাত মুঠ নামভৰ্তিৰ ৪৩% মহিলা।
- গৱেষণা আৰু উন্নয়ন পৰিসংখ্যা প্ৰতিবেদন-২০২৩ অনুসৰি সমগ্ৰ দেশজুৰি গৱেষণা আৰু উন্নয়ন (আৰএণ্ডডি) কাৰ্যকলাপত এছটিইএম পেছাদাৰী হিচাপে নিয়োজিত মুঠ কৰ্মশক্তিৰ ১৮.৬% মহিলা।
- ভাৰতৰ আদিত্য-এলৰ অভিযানৰ নেতৃত্বত এগৰাকী মহিলা বৈজ্ঞানিক আছে; বৈজ্ঞানিক আৰু ঔদ্যোগিক গৱেষণা পৰিষদ (চিএছআইআৰ) আৰু ইয়াৰ ছটা পৰীক্ষাগাৰৰ নেতৃত্বত মহিলাসকল আছে; আৰু এগৰাকী মহিলাই চন্দ্ৰযান-৩ অভিযানতো নেতৃত্বমূলক ভূমিকা পালন কৰিছে।
- গৱেষণা আৰু উদ্ভাৱনৰ ক্ষেত্ৰত মহিলা গৱেষকসকলে বছৰি ৫,০০০ৰো অধিক পেটেণ্ট দাখিল কৰি আছে-যি সংখ্যা কিছু সময় আগলৈকে ১০০তকৈও কম আছিল।

২৫%

মহিলাৰ অংশগ্ৰহণ
ভাৰতৰ অৰ্ধপৰিবাহী
কৰ্মশক্তি বিদ্যমান।

“অসংখ্য অধ্যয়নে প্ৰমাণিত কৰিছে যে যেতিয়া সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ প্ৰক্ৰিয়াত মহিলাসকলৰ অংশগ্ৰহণ বৃদ্ধি পায়, তেতিয়া ই সমগ্ৰ ব্যৱস্থাটোক অধিক সংবেদনশীল কৰি তোলে। ইয়াৰ ফলত এক শক্তিশালী প্ৰভাৱৰ সৃষ্টি হয়; ফলস্বৰূপে পানী, শিক্ষা, স্বাস্থ্যসেৱা আৰু পুষ্টিৰ দৰে বিভিন্ন খণ্ডত অধিক নিষ্ঠা আৰু সংবেদনশীলতাৰ সৈতে প্ৰভাৱশালী কাৰ্যসমূহ সম্পাদন কৰা সম্ভৱ হৈছে।”

নৰেন্দ্ৰ মোদী, প্ৰধানমন্ত্ৰী

খুচুৰা বিপণী স্থাপন কৰা হ'ব। যোৱা বছৰ কাৰ্যকৰী কৰা শ্ৰম সংহিতাসমূহত মহিলা শ্ৰমিকসকলৰ বাবে অধিক অন্তৰ্ভুক্তিমূলক, নিৰাপদ আৰু সবল কৰ্ম পৰিৱেশ নিশ্চিত কৰাৰ উদ্দেশ্যে বিশেষ বিধানসমূহ সংযোজন কৰা হৈছে।

সামাজিক ন্যায আৰু নিৰাপদ পৰিৱেশ

যেতিয়া নাৰীসকল নিৰাপদ আৰু সমৃদ্ধিশালী হয়, তেতিয়া সমগ্ৰ পৃথিৱীখনো সমৃদ্ধিৰ পথত আগবাঢ়ে। তেওঁলোকৰ অৰ্থনৈতিক সবলীকৰণে উন্নয়নক তীব্ৰ গতি প্ৰদান কৰে, আৰু তেওঁলোকৰ শিক্ষাৰ সুবিধাই বিশ্ব অগ্ৰগতিত গুৰুত্বপূৰ্ণ প্ৰেৰণা যোগায়। তেওঁলোকৰ নেতৃত্বই অন্তৰ্ভুক্তিমূলক সমাজ গঠনত সহায় কৰে আৰু তেওঁলোকৰ চিন্তা-চেতনা আৰু উদ্ভাৱনী ধাৰণাই ইতিবাচক পৰিৱৰ্তনক আগুৱাই নিয়ে। মহিলা সবলীকৰণৰ আটাইতকৈ ফলপ্ৰসূ পন্থা হ'ল মহিলা-নেতৃত্বাধীন উন্নয়নৰ আৰ্হি। ভাৰতে এই ক্ষেত্ৰত একাধিক নিৰ্ণায়ক পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰিছে। ভাৰতৰ ৰাষ্ট্ৰপতি দ্ৰৌপদী মুৰ্মু এই ক্ষেত্ৰত এক প্ৰেৰণাদায়ক আদৰ্শ ৰূপে প্ৰতিষ্ঠিত হৈছে। নম্ৰ জনজাতীয় পটভূমিৰ পৰা আহি তেওঁ এতিয়া বিশ্বৰ সৰ্ববৃহৎ গণতন্ত্ৰৰ নেতৃত্ব প্ৰদান কৰি আছে। তেওঁ বিশ্বৰ দ্বিতীয় বৃহত্তম প্ৰতিৰক্ষা বাহিনীৰ মুখ্য সেনাধ্যক্ষ হিচাপেও দায়িত্ব পালন কৰিছে। মহিলাসকলৰ সুৰক্ষাৰ সৈতে সম্পৰ্কিত একাধিক পদক্ষেপ ৰাষ্ট্ৰীয় পৰ্যায়ত গ্ৰহণ কৰা হৈছে, যাৰ মুখ্য উদ্দেশ্য হৈছে মহিলাসকলৰ বাবে এক সুৰক্ষিত পৰিৱেশ নিশ্চিত কৰা আৰু ৰাষ্ট্ৰীয় উন্নয়নত তেওঁলোকৰ সমান অংশগ্ৰহণ সুনিশ্চিত কৰা। বৰ্তমান দেশৰ অগ্ৰাধিকাৰ মহিলাসকলৰ জীৱনৰ মানোন্নয়ন সাধন কৰা আৰু ভাৰতৰ উন্নয়নমূলক যাত্ৰাত তেওঁলোকৰ পূৰ্ণাঙ্গ অংশগ্ৰহণ নিশ্চিত কৰা। পুত্ৰ আৰু কন্যাক সমান দৃষ্টিৰে বিবেচনা কৰি

উচ্চ শিক্ষাৰ সুবিধা

মহিলাসকলৰ উচ্চ শিক্ষাৰ সুবিধাই বিশ্বৰ অগ্ৰগতিৰ সূচনা কৰে। তেওঁলোকৰ নেতৃত্বই অন্তৰ্ভুক্তিক প্ৰসাৰিত কৰে, আৰু তেওঁলোকৰ ধাৰণাসমূহে ইতিবাচক পৰিৱৰ্তনক অনুপ্ৰাণিত কৰে। যোৱা ১২ বছৰত সামগ্ৰিক দৃষ্টিভঙ্গীৰে পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰা হৈছে...

উচ্চ শিক্ষাত মহিলাৰ
মুঠ নামভৰ্তি অনুপাত
(জিইআৰ)

২২.৯%
২০১৪-১৫

৩০.২%
২০২২-২৩

পিএইচডি প্ৰগ্ৰেমেত মহিলা গৱেষক

৬৪,৭২৪

২০১৪ চনৰ পৰা মহিলা গৱেষকৰ সংখ্যা
বৃদ্ধি

■ নামভৰ্তিৰ সংখ্যা ১৩৫.৬%
অসাধাৰণ বৃদ্ধি (২০১৪-১৫ চনৰ
পৰা ২০২২-২৩ চনলৈ)।

এআইচিটি

৩৫,৯৯৮

গৰাকী ছোৱালী ২০২৪-২৫ চনত
এআইচিটি প্ৰগতি বৃদ্ধি আঁচনিৰ
পৰা উপকৃত হৈছিল।

স্নাতকোত্তৰ অধ্যয়নৰ বাবে ৰাষ্ট্ৰীয় বৃত্তি

■ ২০২৩-২৪ চনত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে আৰম্ভ
কৰা এখন আঁচনি।

■ ৩০% আসন ছোৱালীৰ বাবে সংৰক্ষিত।

মহিলাৰ বাবে এক আশীৰ্বাদ

■ প্ৰধানমন্ত্ৰী কৌশল বিকাশ যোজনাৰ
অধীনত এতিয়ালৈকে ৭২ লাখৰো
অধিক মহিলাক প্ৰশিক্ষণ দিয়া হৈছে।

৪৫%

মহিলাই সমগ্ৰ
ভাৰততে মুঠ
প্ৰশিক্ষিত প্ৰাৰ্থী গঠন
কৰে।

বিজ্ঞান জ্যোতি আঁচনি

৩০০

জিলাত বিজ্ঞান জ্যোতি আঁচনিৰ অধীনত ৮০,০০০ৰো
অধিক প্ৰতিভাৱান ছোৱালীয়ে সহায় লাভ কৰা দেখা গৈছে।

কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে বৰ্তমান কন্যাৰ বৈধ বিবাহৰ বয়স ২১ বছৰলৈ বৃদ্ধি কৰাৰ বিষয়টো বিবেচনা কৰি আছে। বৰ্তমান দেশত নাৰীক লক্ষ্য কৰি সংঘটিত অপৰাধসমূহৰ বিৰুদ্ধে কঠোৰ আইন প্ৰণয়ন কৰা হৈছে; ধৰ্মৰ দৰে জঘন্য অপৰাধৰ বাবে মৃত্যুদণ্ডৰ ব্যৱস্থাও প্ৰৱৰ্তন কৰা হৈছে। সমগ্ৰ দেশজুৰি বৃহৎ সংখ্যক ফাষ্ট ট্ৰেক আদালত স্থাপন কৰা হৈছে, আৰু এই আইনসমূহৰ কঠোৰ বলবৎকৰণ নিশ্চিত কৰাৰ উদ্দেশ্যে প্ৰশাসনিক ব্যৱস্থাসমূহ অধিক সুশৃংখলিত কৰা হৈছে। থানাসমূহত মহিলা হেল্প ডেস্কৰ সংখ্যা বৃদ্ধিৰ পৰা আৰম্ভ কৰি ২৪ ঘণ্টাৰ হেল্পলাইন স্থাপন আৰু চাইবাৰ অপৰাধৰ বিৰুদ্ধে প্ৰতিহত কৰিবলৈ পৰ্টেল মুকলি কৰালৈকে এনে অসংখ্য পদক্ষেপে মহিলাসকলৰ বাবে সুৰক্ষামূলক ঢালৰূপে কাৰ্য কৰি আছে। বৰ্তমানৰ কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে মহিলাসকলৰ বিৰুদ্ধে সংঘটিত অপৰাধৰ প্ৰতি “শূন্য সহনশীলতা” নীতি অনুসৰণ কৰি আছে।

কেৱল আইনী সুৰক্ষা প্ৰদানৰ সীমাত সীমাবদ্ধ নাথাকি কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে নাৰীৰ স্বাভিমান আৰু আত্মসন্মান অক্ষুণ্ণ ৰখাৰ লক্ষ্যৰে বিভিন্ন অভিযান আৰম্ভ কৰিছে। কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ অধিকাংশ আঁচনিৰ অধীনত হিতাধিকাৰী কাঠামোৰ কেন্দ্ৰবিন্দুত পৰিয়ালৰ মহিলাসকলক স্থাপন কৰি চৰকাৰী নথি-পত্ৰ আৰু বিভিন্ন প্ৰাপ্যতা প্ৰদান কৰা হয়। তদুপৰি শেহতীয়া সংস্কাৰৰ পূৰ্বে জন্ম-কাশ্মীৰৰ মহিলাসকলে নিজৰ সন্তানৰ সৈতে অ-কাশ্মীৰীক বিবাহ সম্পাদন কৰিলে পূৰ্বপুৰুষৰ সম্পত্তিৰ অধিকাৰৰ পৰা বঞ্চিত হৈছিল। কিন্তু ৩৭০ আৰু ৩৫এ অনুচ্ছেদ বাতিল হোৱাৰ পাছত অৱশেষত এই অঞ্চলৰ মহিলাসকলে নিজৰ ন্যায় অধিকাৰসমূহ লাভ কৰিছে। অনাবাসী ভাৰতীয় (এনআৰআই)ৰ সৈতে সম্পৰ্কিত গোচৰসমূহৰ সমাধানৰ ক্ষেত্ৰতো আইনসমূহ অধিক শক্তিশালী কৰা হৈছে, যিসমূহে মহিলাক বিবাহ কৰাৰ পিছত পৰৱৰ্তী সময়ত

কৃষি খণ্ডত নাৰী শক্তি

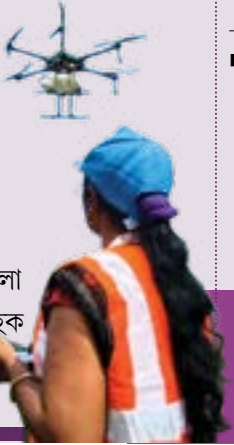
ভাৰতৰ দৰে কৃষিভিত্তিক দেশত গ্ৰাম্য অৰ্থনীতিৰ এক বৃহৎ অংশ মহিলাৰ শ্ৰম, দক্ষতা, নিষ্ঠাৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীল। বীজ সিঁচা, অপতৃণকৰণ, চপোৱা, পশুপালন, বীজ সংৰক্ষণ, খাদ্য প্ৰক্ৰিয়াকৰণ আদি অসংখ্য কৃষি কামত মহিলাসকলে সক্ৰিয় ভূমিকা পালন কৰে। সেয়েহে কাৰিকৰী প্ৰশিক্ষণৰ জৰিয়তে মহিলাৰ এটা বিশেষ গোটক সৱলীকৰণ কৰা হৈছে, আৰু তেওঁলোকৰ বাবে আয় আহৰণৰ নতুন সুযোগ মুকলি হৈছে।

সুযোগৰ বৰ্ধিত মাত্ৰা

- পথাৰত শস্য খেতিৰ লগত জড়িত হওক বা পশুপালন হওক, আজি আমাৰ গাঁৱৰ কন্যাসকলৰ বাবে সুযোগৰ প্ৰচুৰতা আছে।
- গাঁৱে-ভূঞাও আজি 'নমো ড্ৰ'ন বাইদেউ' সকলে সাৰ আৰু কীটনাশক ছটিয়াই আধুনিক পদ্ধতিৰ আগভাগ লৈছে।
- কৃষকক প্ৰাকৃতিক কৃষি পদ্ধতি সন্দৰ্ভত প্ৰশিক্ষণ দিবলৈ সাজু হৈছে ৭০ হাজাৰ 'কৃষি সাথী'।

১,০৯৪

খন ড্ৰ'ন 'নমো ড্ৰ'ন বাইদেউ' পদক্ষেপৰ অধীনত বিতৰণ কৰা ৫০০ ড্ৰ'নকে ধৰি মহিলা আত্মসহায়ক গোটসমূহক বিতৰণ কৰা হৈছে।

কৃষি খণ্ডত নাৰী শক্তি

১১.৬১ লাখ+

মহিলা কৃষকক ২৬ ফেব্ৰুৱাৰীলৈকে কৃষি প্ৰযুক্তি ব্যৱস্থাপনা সংস্থা আঁচনিৰ অধীনত প্ৰশিক্ষণ দিয়া হৈছে।

২,৩৭৭ কোটি টকাৰ

মহিলা নেতৃত্বাধীন প্ৰকল্পক ২০২৫ চনৰ ২৮ ফেব্ৰুৱাৰীলৈকে কৃষি আন্তঃগাঁথনি পুঁজিৰ অধীনত সহায় কৰিবলৈ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে।

এফপিঅ' আঁচনি

- ১০,০০০ এফপিঅ' আঁচনিৰ অধীনত (২০২৬ চনৰ ফেব্ৰুৱাৰী মাহৰ ভিতৰত): প্ৰতিটো এফপিঅ'ৰ পৰিচালনা সমিতিত অন্ততঃ এগৰাকী মহিলা সদস্য থাকিব লাগিব।
- ১,১৭৫টা এফপিঅ'ত ১০০% মহিলা শ্ৰেয়াৰহোল্ডাৰ আছে, আনহাতে ১,০৮৪টা এফপিঅ'ত ৫০%ৰ পৰা ৯৯% মহিলা সদস্য আছে।

১.০১+

লাখ কোটি

টকা পিএম-কিষাণ আঁচনিৰ আৰম্ভণিৰে পৰা মহিলা হিতাধিকাৰীক বিতৰণ কৰা হৈছে।

১৫,০০০

ড্ৰ'ন 'নমো ড্ৰ'ন বাইদেউ' আঁচনিৰ অধীনত মহিলাৰ আত্মসহায়ক গোটসমূহক প্ৰদান কৰা হ'ব।

পৰিত্যাগ কৰাৰ দৰে ঘটনাসমূহ প্ৰতিৰোধ কৰাত সহায় কৰে। সমাজ পৰ্যায়ত সামাজিক কুসংস্কাৰ আৰু দুস্ততাক নিৰ্মূল কৰাৰ উদ্দেশ্যে আইনগত ব্যৱস্থা প্ৰণয়ন কৰা হৈছে-যেনে 'তিনি তালাক' -যিসমূহে ঐতিহাসিকভাৱে নাৰীক নিৰ্যাতন আৰু অত্যাচাৰৰ বলি কৰি আহিছিল। আজি লাখ লাখ মুছলমান মহিলাই তিনি তালাকৰ অমানৱীয় প্ৰথাৰ পৰা সুৰক্ষা লাভ কৰিছে। এই আইন প্ৰণয়নৰ মাত্ৰ কেইবছৰমানৰ ভিতৰতে তিনি তালাকৰ দৃষ্টান্ত ৮০-৮২ শতাংশ হ্রাস পোৱাৰ এক উল্লেখযোগ্য প্ৰমাণ দেশজুৰি দৃষ্টিগোচৰ হৈছে। আজি ভাৰতৰ মহিলাসকল অধিক স্বাধীন, অৰ্থনৈতিকভাৱে অধিক সবল, দৃঢ় সংকল্পেৰে সমৃদ্ধ, আৰু গভীৰ নিৰাপত্তাবোধেৰে সজ্জিত; তেওঁলোকে কেৱল সপোন দেখাতেই সীমাবদ্ধ নাথাকি, সেই সপোনসমূহক সক্ৰিয়ভাৱে বাস্তৱত ৰূপান্তৰিত কৰি আহিছে। এই পৰিৱৰ্তনৰ এক গুৰুত্বপূৰ্ণ অনুঘটক হৈছে প্ৰধানমন্ত্ৰী নৰেন্দ্ৰ

মোদীৰ নেতৃত্বত সংকল্পবদ্ধ চৰকাৰৰ সমন্বিত আৰু দূৰদৰ্শী প্ৰচেষ্টা -যি প্ৰচেষ্টাই দশক দশক ধৰি প্ৰচলিত ছোৱালী আৰু মহিলাক অৱমূল্যায়ন কৰা মানসিকতাত এক বৈপ্লৱিক ৰূপান্তৰ সাধন কৰিছে। কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ অক্লান্ত আৰু সুসংগঠিত প্ৰচেষ্টাৰ ফলস্বৰূপে- মহিলাৰ শক্তিক কেন্দ্ৰীয় ভূমিকাত প্ৰতিষ্ঠা কৰাৰ এক সামগ্ৰিক আৰু অন্তঃভুক্তিমূলক দৃষ্টিভঙ্গীৰে পৰিচালিত যে আজি কৰ্তব্যপথত গণৰাজ্য দিৱসৰ পেৰেডৰ নেতৃত্ব প্ৰদান কৰা, অত্যাধুনিক ৰাফেল যুঁজাৰু বিমান পৰিচালনা কৰা, সন্মুখৰ শাৰীত শত্ৰুৰ সন্মুখীন হোৱা, ক্ৰীড়া ক্ষেত্ৰত ৰাষ্ট্ৰলৈ গৌৰৱ কঢ়িয়াই অনা, অথবা আত্মনিয়োগৰ সুযোগসমূহ গ্ৰহণ কৰি দেশৰ অৰ্থনৈতিক অগ্ৰগতিক অধিক শক্তিশালী কৰা আদিৰ ক্ষেত্ৰত, মহিলাসকলে কেৱল পুৰুষৰ সৈতে কান্ধত কান্ধ মিলাই থিয় হোৱাই নহয়, বৰঞ্চ বহু ক্ষেত্ৰত তেওঁলোকক

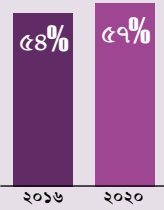

ক্ৰীড়াৰ জগতত উৎকৃষ্টতা

যেতিয়া ভাৰতৰ কন্যাই ইতিহাসত প্ৰথমবাৰৰ বাবে মহিলা বিশ্বকাপৰ খিতাপ দখল কৰিছিল, তেতিয়া প্ৰধানমন্ত্ৰী মোদীয়ে এই দৃঢ়প্ৰতিজ্ঞ চেম্পিয়নসকলক মিঠাইৰে সন্মান জনাই এই কৃতিত্ব উদযাপন কৰিছিল। এই কথাৰ প্ৰমাণ যে 'নতুন ভাৰতে' নাৰী শক্তিক সকলো ক্ষেত্ৰতে অগ্ৰগতি লাভ কৰিবলৈ শক্তিশালী কৰি তুলিছে, আৰু ভাৰতৰ মহিলা খেলুৱৈসকলে দেশৰ ক্ৰীড়া ইতিহাসত এক নতুন অধ্যায় লিখিছে...

মহিলা খেলুৱৈৰ প্ৰদৰ্শন

- ২০০৮ চনত মহিলা অংশগ্ৰহণকাৰীৰ সংখ্যা ২৫ গৰাকী আছিল, যিটো ২০১২ চনত ২৩ গৰাকীলৈ হ্রাস পাইছিল।
- পেৰিছ ২০২৪ অলিম্পিকত ৪৭ গৰাকী মহিলাই অংশগ্ৰহণ কৰে।

খেলা ইণ্ডিয়া

১.৫

কোটি টকা কেৱল 'খেলা ইণ্ডিয়া - মহিলাৰ বাবে ক্ৰীড়া' আঁচনিৰ অধীনত আজিলৈকে মুকলি কৰা হৈছে।

- এই আঁচনিৰ অধীনত ২১টা ভিন্ন ক্ৰীড়া শাখাত ৫৭৫খন প্ৰতিযোগিতাৰ আয়োজন কৰা হৈছিল।
- ২০২৪ চনৰ ফেব্ৰুৱাৰী মাহলৈকে ৬০ হাজাৰৰো অধিক মহিলা খেলুৱৈয়ে অংশগ্ৰহণ কৰিছিল।

মহিলা খেলুৱৈয়ে লাভ কৰা পদক

২৩

টা পদক ২০২২ চনৰ কমনৱেলথ গেমছৰ সময়ত ৬১জনৰ ভিতৰত মহিলা খেলুৱৈয়ে লাভ কৰিছিল।

- ২০২৩ চনৰ এছিয়ান পেৰা গেমছত ভাৰতৰ মুঠ ১১১টা পদকৰ ভিতৰত ৪০টা পদক লাভ কৰি মহিলা খেলুৱৈসকলে ইতিহাসৰ সৃষ্টি কৰিছিল।

- পেৰিছ ২০২৪ অলিম্পিকত ৬টা পদকৰ ভিতৰত ২টা পদক লাভ কৰি আৰু পেৰালিম্পিকত ২৯টা পদকৰ ভিতৰত ১১টা পদক লাভ কৰি তেওঁলোকে উজ্জ্বলভাৱে জিলিকি উঠিছিল।

ইতিহাস সৃষ্টি কৰা হৈছে

- অৱনী লেখাৰা পেৰালিম্পিক গেমছৰ ইতিহাসত দুটাকৈ স্বৰ্ণ পদক লাভ কৰা প্ৰথমগৰাকী ভাৰতীয় মহিলা হিচাপে পৰিগণিত হয়।
- ২০২৫ চনত ভাৰতীয় মহিলা অন্ধ ক্ৰিকেট দলে উদ্বোধনী মহিলা অন্ধ টি-২০ বিশ্বকাপ জয় কৰি ইতিহাস ৰচনা কৰিছিল।
- টকিঅ' অলিম্পিক ২০২০ত ইতিহাস সৃষ্টি কৰিলে শ্বাটলাৰ পিভি সিঞ্চুৰে।
- ২০২৪ চনৰ পেৰিছ অলিম্পিকত দুটাকৈ ব্ৰঞ্জৰ পদক লাভ কৰি ইতিহাস সৃষ্টি কৰা ভাৰতৰ প্ৰথমগৰাকী মহিলা শ্বুটাব হিচাপে পৰিগণিত হয় মনু ভাকৈৰ।

ভাৰতীয় দলটোৱে আইচিচি মহিলা ক্ৰিকেট বিশ্বকাপ ২০২৫ত জয়লাভ কৰি ইতিহাসৰ সৃষ্টি কৰে।

অতিক্ৰম কৰি অগ্ৰগামী ভূমিকা গ্ৰহণ কৰিছে আৰু ৰাষ্ট্ৰখনৰ গৌৰৱৰ প্ৰতীক হিচাপে পৰিগণিত হৈছে। নিজৰ অসাধাৰণ দক্ষতা আৰু সামৰ্থ্যৰ দ্বাৰা মহিলাসকলে সুস্পষ্টভাৱে প্ৰতিপন্ন কৰিছে যে সমান সুযোগ প্ৰদান কৰা হ'লে তেওঁলোকে কেৱল এখন পৰিয়ালেই নহয়, বৰং এখন সমৃদ্ধিশালী আৰু গৌৰৱময় ৰাষ্ট্ৰ গঢ়ি তুলিবলৈ সক্ষম।

আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় মুদ্ৰা নিধি (আইএমএফ)ৰ এক প্ৰতিবেদন অনুসৰি, কৰ্মশক্তিৰ অংশগ্ৰহণৰ ক্ষেত্ৰত লিংগ সমতা অৰ্জন কৰিলে ভাৰতৰ জিডিপি ২৭ শতাংশ পৰ্যন্ত বৃদ্ধি পাব পাৰে। তদুপৰি, যদি ৫০ শতাংশ দক্ষ মহিলাই কৰ্মশক্তিৰ অংশগ্ৰহণ কৰে, তেন্তে অৰ্থনৈতিক বৃদ্ধিৰ হাৰ ১.৫ শতাংশ বৃদ্ধি পাই বছৰি ৯ শতাংশলৈ উন্নীত হ'ব পাৰে। এই 'নতুন ভাৰত'ত মহিলাসকলক শ্ৰমশক্তিৰ সৈতে একত্ৰিত কৰাৰ আৱশ্যকীয়তাক স্পষ্টভাৱে স্বীকাৰ কৰি কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে

নিৰন্তৰভাৱে নৱীন পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰি আহিছে -নৱ সংকল্পৰ দ্বাৰা সমৰ্থিত -যাৰ জৰিয়তে মহিলাসকলক সমান সুযোগ আৰু এক সুৰক্ষিত, সহায়ক পৰিবেশ প্ৰদান কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। যেতিয়া নিষ্ঠা আৰু অধ্যৱসায়ৰ সৈতে দৃঢ় সংকল্পৰ সংযোগ ঘটে, আৰু সহানুভূতি তথা অন্তৰ্ভুক্তিৰ মনোভাৱে সমগ্ৰ মানৱসমাজক আকোৱালি লয়, তেতিয়া এক নতুন যুগৰ সূচনা হয়-এটা নতুন প্ৰভাৱৰ উদয় ঘটে। "সবকা সাথ, সবকা বিকাশ, সবকা বিশ্বাস, আৰু সবকা প্ৰয়াস"-এই সামূহিক সজীৱতাৰ মনোভাৱেই আজি 'নতুন ভাৰত'ৰ 'অমৃত কাল'ত এক শক্তিশালী দিশা প্ৰদান কৰিছে।

ঠিক এই কাৰণতেই আজি ভাৰতৰ প্ৰায় এক চতুৰ্থাংশ মহাকাশ বিজ্ঞানী মহিলা। চন্দ্ৰযান, গগণযান, মংগল অভিযান আদি ফ্লেগশ্বিপ কাৰ্যসূচীৰ সফলতাৰ অন্তৰালত মহিলা বিজ্ঞানীসকলৰ অসামান্য

ৰোমানিয়া পদক্ষেপ...

মহিলা উদ্যোগীসকলৰ বাবে সহজ বজাৰ প্ৰৱেশৰ সুবিধা প্ৰদান

- ৰোমানিয়া হৈছে এক অন্তৰ্ভুক্তিকেন্দ্ৰিক পদক্ষেপ। মহিলা নেতৃত্বাধীন ক্ষুদ্ৰ আৰু ক্ষুদ্ৰ উদ্যোগসমূহক উদ্যোগ পৰীক্ষণ আৰু প্ৰয়োজনীয় নথিপত্ৰ দাখিল কৰা ডিজিটেল প্ৰক্ৰিয়াৰ জৰিয়তে প্লেটফৰ্মত অনবৰ্ত্ত কৰা হয়।
- ইয়াৰ জৰিয়তে মহিলা উদ্যোগী আৰু আত্মসহায়ক গোট (এছএইচজি)ক জিইএম পৰ্টেলৰ জৰিয়তে চৰকাৰী ক্ৰেতাক পোনপটীয়াকৈ নিজৰ সামগ্ৰী বিক্ৰী কৰিবলৈ সক্ষম হয়।
- এই পদক্ষেপৰ অধীনত নিৰ্দিষ্ট শ্ৰেণীৰ অন্তৰ্গত সামগ্ৰী, যেনে হস্তশিল্প, হস্ততাঁত, পাট, কয়লা, আৰু ঘৰ আৰু কাৰ্যালয়ৰ সজ্জা অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হৈছে।
- এই পদক্ষেপে মহিলা উদ্যোগীসকলক বজাৰত বৰ্ধিত দৃশ্যমানতা প্ৰদান কৰে আৰু ক্ৰেতা আৰু বিক্ৰেতাৰ মাজত স্মৰ্থ যোগাযোগ নিশ্চিত কৰে, যাৰ ফলত মধ্যস্থতাকাৰীৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীলতা হ্ৰাস পায়।
- ২০২৫-২৬ বিত্তীয় বৰ্ষত ২,১০,০০০ৰো অধিক মহিলা ক্ষুদ্ৰ উদ্যোগীয়ে জিইএম পৰ্টেলত পঞ্জীয়ন কৰিছিল, মুঠ ১৩.৭ লাখ অৰ্ডাৰ লাভ কৰিছিল।

প্ৰতিভা আৰু কঠোৰ পৰিশ্ৰম সুস্পষ্টভাৱে প্ৰতিফলিত হৈছে। অসামৰিক বিমান পৰিবহণ খণ্ডত মহিলা পাইলটৰ সংখ্যা সৰ্বাধিক থকা দেশসমূহৰ ভিতৰত ভাৰতৰ এক উল্লেখযোগ্য স্থান আছে। তদুপৰি, মহিলা পাইলটে এতিয়া ভাৰতীয় বায়ুসেনাৰ অন্তৰ্গত যুদ্ধ বিমানসমূহ দক্ষতাৰে পৰিচালনা কৰি আছে। সশস্ত্ৰ বাহিনীৰ সকলো শাখাতেই মহিলা বিষয়াসকলক ক্ৰমান্বয়ে অধিক দায়িত্বপূৰ্ণ কাৰ্য্যকৰী ভূমিকা আৰু যুদ্ধক্ষেত্ৰত নিয়োগ কৰা হৈছে। বিগত ১০ বছৰত ভাৰতীয় সশস্ত্ৰ বাহিনীত মহিলা বিষয়াৰ সংখ্যা প্ৰায় চাৰিগুণ বৃদ্ধি পাই ৩,০০০ৰ পৰা ১১,০০০ৰো অধিকলৈ উন্নীত হৈছে। আজি মহিলাসকলে যুঁজাৰু পাইলট, লেফটেনেণ্ট জেনেৰেল, ইউনিট কমান্ডাৰৰ দৰে গুৰুত্বপূৰ্ণ নেতৃত্বমূলক পদত দেশৰ সেৱা আগবঢ়াই আছে। মহিলাসকলৰ বাবে সৈনিক বিদ্যালয় আৰু ৰাষ্ট্ৰীয় প্ৰতিৰক্ষা একাডেমীৰ দুৱাৰ মুকলি হোৱাৰ ফলত এক ইতিবাচক পৰিৱৰ্তনৰ টোৰ সূচনা হৈছে, যাৰ জৰিয়তে বহু যুৱতীয়ে প্ৰতিৰক্ষা খণ্ডত প্ৰৱেশৰ সুবৰ্ণ সুযোগ লাভ কৰিছে। ...যেতিয়া মহিলা সবলীকৰণ প্ৰতিজ্ঞাত পৰিণত হ'ল

নাৰী শক্তি বন্দন অধিনিয়মে ভাৰতৰ উন্নয়নত নাৰী শক্তিৰ ভূমিকাক সংজ্ঞায়িত কৰিব। ২০৪৭ বৰ্ষৰ আগলৈকে অমৃত কালৰ সময়ত 'বিকশিত ভাৰত' সৃষ্টিৰ ক্ষেত্ৰত ই এক মাইলৰ খুঁটি হিচাপে প্ৰমাণিত হ'ব। ই নাৰী সবলীকৰণক এক নতুন দিশ দিবলৈ সাজু হৈছে। ই 'নতুন ভাৰত' নিৰ্মাণৰ ক্ষেত্ৰত ঐতিহাসিক মহিলা নেতৃত্বক স্বীকৃতি প্ৰদান কৰিব আৰু সমগ্ৰ বিশ্বৰ বাবে প্ৰেৰণা হিচাপে প্ৰমাণিত হ'ব। ইয়াৰ দ্বাৰা প্ৰকৃত অৰ্থত ৰাষ্ট্ৰখনৰ ১.৪ বিলিয়ন জনসংখ্যাৰ ৫০ শতাংশ গঠন কৰা 'মাতৃ শক্তি'-মহিলাসকলৰ প্ৰতি শ্ৰদ্ধাঞ্জলি জ্ঞাপন কৰা হৈছে। প্ৰধানমন্ত্ৰী নৰেন্দ্ৰ মোদীয়ে সমগ্ৰ বিশ্ব সমাজৰ আগত "মহিলা নেতৃত্বাধীন উন্নয়ন"ৰ ধাৰণাটো দাঙি ধৰে। জি-২০ৰ অধ্যক্ষতাৰ সময়ত ভাৰতে বিশ্ববাসীক প্ৰদৰ্শন কৰিছিল যে মহিলাসকল-আমাৰ 'মাতৃ শক্তি' আৰু কন্যাসকল -কেৱল নীতিসমূহত অংশগ্ৰহণ কৰাই নহয়, সেই নীতিসমূহৰ প্ৰকৃত প্ৰণয়নত নিজৰ উচিত স্থান নিশ্চিত কৰিবলৈও সক্ষম। ইয়াৰ কাৰণ হ'ল, বৰ্তমানৰ কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ বাবে নাৰী সবলীকৰণ কেৱল ৰাজনৈতিক বিষয় নহয়, বৰঞ্চ এক গভীৰ প্ৰতিশ্ৰুতি। এই প্ৰতিশ্ৰুতিৰ এক প্ৰধান উদাহৰণ প্ৰধানমন্ত্ৰী মোদীয়ে গুজৰাটৰ মুখ্যমন্ত্ৰী হিচাপে কাৰ্যনিৰ্বাহ কৰাৰ পৰাই; তেওঁ গুজৰাট সচিবালয়ৰ কৰ্মচাৰীৰ কন্যাসকলৰ শিক্ষাৰ বাবে নিজৰ সমগ্ৰ দৰমহা দান কৰিছিল।

“যন্ন নাৰ্যস্তু পূজ্যন্তে রমন্তে তন্ন দেবতা:

यन्नैतास्तु न पूज्यन्ते सर्वास्तत्राफलाः क्रिया:

মহিলা সংৰক্ষণ

আপোনালোকৰ সকলো প্ৰশ্নৰ উত্তৰ

২০২৬ চনৰ ১৬ এপ্ৰিলত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে লোকসভাত কোনবোৰ বিধেয়ক উত্থাপন কৰিছিল ?

২০২৬ চনৰ ১৬ এপ্ৰিলত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে লোকসভাত তিনিখন ডাঙৰ বিধেয়ক উত্থাপন কৰে:

- সংবিধান (১৩১ সংখ্যক সংশোধনী) বিধেয়ক, ২০২৬
- সীমা নিৰ্ধাৰণ বিধেয়ক, ২০২৬
- কেন্দ্ৰীয় শাসিত অঞ্চল আইন (সংশোধনী) বিধেয়ক, ২০২৬

প্ৰশ্নঃ এই বিশেষ সময়ত এই তিনিখন বিধেয়ক কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে কিয় উত্থাপন কৰিছিল ?

উত্তৰঃ নাৰী শক্তি বন্দন অধিনিয়মত স্পষ্টভাৱে উল্লেখ কৰা হৈছে যে ২০২৬ চনৰ পিছত অনুষ্ঠিত হ'বলগীয়া লোকপিয়লৰ পাছত সম্পন্ন হোৱা সীমা নিৰ্ধাৰণ অনুশীলনৰ ভিত্তিত মহিলাৰ বাবে সংৰক্ষণ নিশ্চিত কৰিব লাগিব। যদি কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে ২০২৬ চনৰ লোকপিয়লৰ বাবে অপেক্ষা কৰিলেহেঁতেন আৰু তাৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি পৰৱৰ্তী সীমা নিৰ্ধাৰণ সম্পন্ন হ'লেহেঁতেন- তেন্তে মহিলাসকলে ২০২৯ চনৰ সাধাৰণ নিৰ্বাচনতো ৩৩ শতাংশ সংৰক্ষণৰ সুবিধা লাভ কৰিব নোৱাৰিলেহেঁতেন। সেয়েহে এই সুবিধাসমূহ দেশৰ আধা জনসংখ্যাৰ মাজত যিমান পাৰি শীঘ্ৰতৰে প্ৰয়োগ কৰাৰ উদ্দেশ্যে, এই প্ৰক্ৰিয়াটোক ২০২৬ চনৰ লোকপিয়লৰ ভিত্তিত অনুষ্ঠিত হ'বলগীয়া সীমা নিৰ্ধাৰণ অনুশীলনৰ পৰা পৃথক কৰাটো আৱশ্যকীয় বুলি বিবেচনা কৰা হৈছিল।

প্ৰশ্নঃ নাৰী শক্তি বন্দন অধিনিয়মৰ সমান্তৰালকৈ সীমা নিৰ্ধাৰণৰ বিষয়টো কিয় প্ৰৱৰ্তন কৰা হ'ল ? কিয় চৰকাৰে আসনৰ সংখ্যা যথেষ্ট বৃদ্ধি কৰাৰ প্ৰস্তাৱ আগবঢ়ালে ?

সীমা নিৰ্ধাৰণৰ অৰ্থ হৈছে নিৰ্বাচনী সমষ্টিসমূহৰ ভৌগোলিক সীমাৰ পুনৰ নিৰ্ধাৰণ। নাৰী শক্তি বন্দন অধিনিয়মৰ ফলপ্ৰসূ আৰু কাৰ্যকৰী ৰূপায়ণৰ বাবে সীমা নিৰ্ধাৰণ এক অত্যাৱশ্যকীয় পদক্ষেপ। ১৯৭৬ চনত লোকসভাত আসনৰ সংখ্যা ৫৫০খন হিচাপে নিৰ্ধাৰিত হৈছিল। ১৯৭১ চনত ভাৰতৰ জনসংখ্যা প্ৰায় ৫৪ কোটি আছিল; কিন্তু আজি ই প্ৰায় ১৪০ কোটিৰ বৃদ্ধি পাইছে। সেয়েহে, বৰ্তমান পৰিস্থিতিত লোকসভাৰ আসনৰ সংখ্যা প্ৰায় ৮৫০খনলৈ বৃদ্ধি কৰাটো অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ আৰু সমৰোপযোগী পদক্ষেপ হিচাপে বিবেচিত হৈছে। ইয়াৰ ফলত সংসদত অধিক সুষম আৰু পৰ্যাপ্ত প্ৰতিনিধিত্ব নিশ্চিত হ'ব।

উত্তৰঃ

প্ৰশ্নঃ এই তিনিখন বিধেয়ক যদি সদনত গৃহীত কৰা হ'লেহেঁতেন তেন্তে দেশৰ কি লাভ হ'লেহেঁতেন ?

উত্তৰঃ এই তিনিখন বিধেয়ক সদনে গৃহীত কৰা হ'লে, ৰাষ্ট্ৰপতিৰ সন্মতিৰ পাছত সেয়া আইনত পৰিণত হ'লেহেঁতেন। ফলস্বৰূপে দেশৰ মহিলাসকলে ২০২৯ চনৰ লোকসভা নিৰ্বাচনৰ আৰম্ভণিৰে সৈতে ৩৩ শতাংশ সংৰক্ষণৰ সুবিধা লাভ কৰাৰ সুযোগ পাইছিলেহেঁতেন, যাৰ দ্বাৰা তেওঁলোকে বহুদিন ধৰি প্ৰত্যাশিত এক মৌলিক অধিকাৰ লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হ'লেহেঁতেন।

প্ৰশ্নঃ সীমা নিৰ্ধাৰণ আয়োগ আইন সংশোধন কৰি কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে ৰাজনৈতিক মাইলেজ লাভ কৰিব বিচাৰিছিল নেকি ? কিছুমান ৰাজ্যত নিৰ্বাচন চলি থকাৰ সময়তে চৰকাৰে কিয় এই বিধেয়কখন উত্থাপন কৰিলে ? ইয়াৰ ফলত তামিলনাড়ু বা পশ্চিম বংগৰ দৰে ৰাজ্যৰ চলি থকা নিৰ্বাচনত কিবা প্ৰভাৱ পৰিবনে ?

উত্তৰঃ কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে সীমা নিৰ্ধাৰণ আয়োগ আইনত কোনো সংশোধন কৰা নাছিল; বৰঞ্চ, বিদ্যমান আইনখনক মূল ৰূপতে অক্ষুণ্ণ ৰাখিছিল। সংসদীয় অনুমোদন আৰু ৰাষ্ট্ৰপতিৰ সন্মতি লাভ কৰাৰ পাছতহে সীমা নিৰ্ধাৰণ আয়োগৰ পৰামৰ্শসমূহ কাৰ্যকৰী ৰূপ লাভ কৰিলেহেঁতেন। এই সমগ্ৰ প্ৰক্ৰিয়াই বৰ্তমান চলি থকা নিৰ্বাচনসমূহৰ ওপৰত কোনো ধৰণৰ প্ৰভাৱ বিস্তাৰ নকৰিলেহেঁতেন, যেনে তামিলনাড়ু বা পশ্চিম বংগৰ নিৰ্বাচনসমূহ, কিয়নো ২০২৯ চনলৈকে সকলো নিৰ্বাচন বৰ্তমানৰ বিদ্যমান কাঠামো আৰু নিৰ্ধাৰিত সীমাৰ আধাৰত অনুষ্ঠিত হোৱাৰ কথা।

প্ৰশ্নঃ

লোকসভাৰ আসনৰ সংখ্যা ৮৫০খনলৈ বঢ়োৱাৰ প্ৰস্তাৱৰ
আঁৰৰ প্ৰাথমিক কাৰণ আৰু যুক্তিসমূহ কি আছিল ?

উত্তৰঃ

জনসংখ্যাৰ অনুপাতে আসনৰ সংখ্যা বৃদ্ধি কৰা নীতিৰ
আধাৰত এই প্ৰস্তাৱ উত্থাপন কৰা হৈছিল। ৫০ শতাংশ
হাৰত সকলোৰে বাবে একেধৰণৰ বৃদ্ধিয়ে সকলো ৰাজ্য
আৰু কেন্দ্ৰীয় শাসিত অঞ্চলৰ আনুপাতিক প্ৰতিনিধিত্ব
বৰ্তমানৰ স্থিতিৰ সৈতে সামঞ্জস্যপূৰ্ণ হৈ থকাটো নিশ্চিত
কৰিলেহেঁতেন। এই নীতিৰ ভিত্তিত লোকসভাৰ আসনৰ
সংখ্যা বৰ্তমানৰ ৫৪৩ৰ পৰা প্ৰায় ৮১৫খনলৈ বৃদ্ধি
পালেহেঁতেন। সেয়েহে, লোকসভাৰ আসনৰ সংখ্যাৰ
সৰ্বোচ্চ সীমা ৫৫০ৰ পৰা ৮৫০খনলৈ বৃদ্ধি কৰা হৈছিল।

প্ৰশ্নঃ

সমষ্টিসমূহৰ নতুন সীমা নিৰ্ধাৰণৰ প্ৰস্তাৱে জনসংখ্যা বৃদ্ধি
নিয়ন্ত্ৰণ কৰা ৰাজ্যসমূহক বঞ্চিত কৰিলেহেঁতেননে ?

উত্তৰঃ

নাই নকৰে, নতুন সীমা নিৰ্ধাৰণৰ প্ৰস্তাৱে জনসংখ্যা
বৃদ্ধি সফলতাৰে নিয়ন্ত্ৰণ কৰা ৰাজ্যসমূহৰ বাবে কোনো
অসুবিধাৰ সৃষ্টি নকৰিলেহেঁতেন। সকলো ৰাজ্যৰ আসনৰ
সংখ্যা আনুপাতিকভাৱে (৫০%) বৃদ্ধি কৰাৰ ব্যৱস্থা
আছিল; সেয়েহে, তেওঁলোকৰ প্ৰতিনিধিত্বৰ শতাংশ
হাস পোৱাৰ পৰিৱৰ্তে প্ৰতিখন ৰাজ্যৰ অংশ হয় স্থিৰ হৈ
থাকিলেহেঁতেন নহয় সামান্য বৃদ্ধিহে পালেহেঁতেন।

প্ৰশ্নঃ

নতুন সীমা নিৰ্ধাৰণৰ প্ৰস্তাৱে অনুসূচিত জাতি (SC) আৰু
অনুসূচিত জনজাতি (ST)ৰ প্ৰতিনিধিত্ব আৰু অধিকাৰৰ
ক্ষতি কৰিলেহেঁতেননে ?

উত্তৰঃ

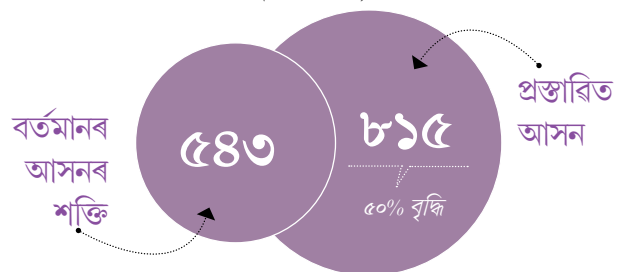
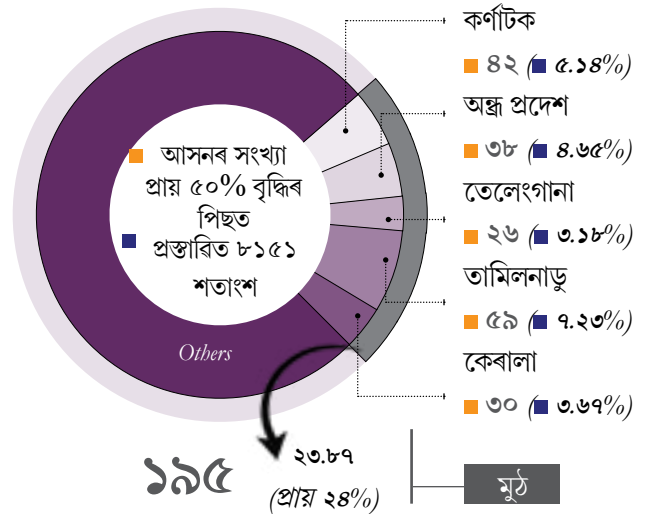
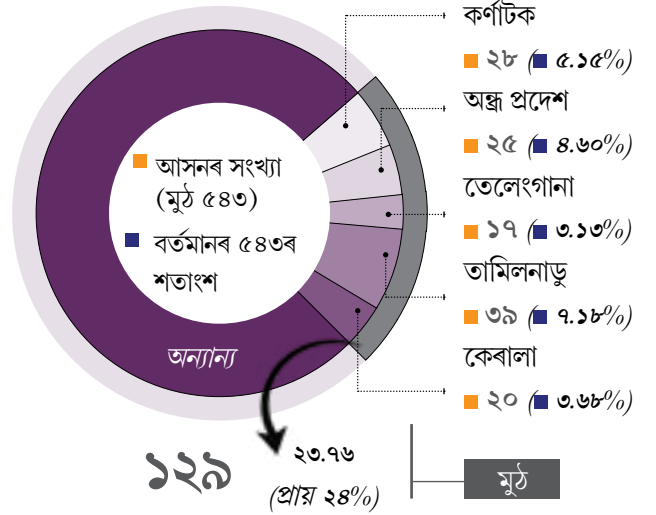
আমাৰ সংবিধানত সময়ে সময়ে সমষ্টিসমূহৰ সীমা
নিৰ্ধাৰণৰ ব্যৱস্থা আছে আৰু এই প্ৰক্ৰিয়াৰ জৰিয়তেই
অনুসূচিত জাতি আৰু অনুসূচিত জনজাতিকে ধৰি সমাজৰ
বিভিন্ন শ্ৰেণীৰ বাবে আসনৰ পুনৰ আবণ্টন আৰু সংখ্যা
বৃদ্ধি কৰা হয়। এই তিনিখন বিধেয়ক গৃহীত হোৱা
হ'লে প্ৰায় ৮৫০ গৰাকী সদস্যৰে গঠিত এটা সদনত
সংৰক্ষিত আসনৰ সংখ্যা ১৩১ৰ পৰা প্ৰায় ২০৫লৈ বৃদ্ধি
পালেহেঁতেন; ইয়াৰ ফলত অনুসূচিত জাতি আৰু অনুসূচিত
জনজাতিৰ প্ৰতিনিধিত্ব হ্রাস পোৱাৰ পৰিৱৰ্তে বৃদ্ধিহে
হ'লহেঁতেন।

প্ৰশ্নঃ

নতুন সীমা নিৰ্ধাৰণৰ প্ৰস্তাৱে দক্ষিণ ভাৰত বা সৰু
ৰাজ্যসমূহক অসুবিধাত পোলালেহেঁতেননে ?

উত্তৰঃ

নাই নহয়, সকলো ৰাজ্যৰ আসনৰ সংখ্যা একেধৰণে ৫০
শতাংশ হাৰত বৃদ্ধি পালেহেঁতেন। দক্ষিণৰ ৰাজ্যসমূহৰ
প্ৰতিনিধিত্ব হ্রাস নেপালেহেঁতেন। তলৰ তালিকাত দেখুওৱাৰ
দৰে বৰ্তমান লোকসভাৰ ২৩.৭৬ শতাংশ আসন দক্ষিণৰ
ৰাজ্যসমূহৰ হাতত আছে। এই অংশীদাৰিত্ব প্ৰায় ২৩.৮৭
শতাংশলৈ বৃদ্ধি পালেহেঁতেন। উদাহৰণস্বৰূপে, ৰাজ্যখনে যাতে
কোনো অসুবিধাৰ সম্মুখীন হ'বলগীয়া নহয় সেয়া নিশ্চিত কৰি
তামিলনাড়ুলৈ আৱণ্টিত আসনৰ সংখ্যাও এই একে অনুপাতেই
বৃদ্ধি পালেহেঁতেন।

প্ৰশ্নঃ বিৰোধীৰ অহৰহ দাবীৰ পিছতো মহিলাৰ বাবে সংৰক্ষিত আসনৰ ভিতৰত মুছলমান মহিলাৰ বাবে পৃথককৈ আসন সংৰক্ষণৰ দিহা কিয় কৰা নহ'ল ?

উত্তৰঃ ভাৰতৰ সংবিধানত ধৰ্মৰ ভিত্তিত সংৰক্ষণৰ কোনো ব্যৱস্থা নাই। সংবিধানত উল্লেখ কৰা অনুসৰি সংৰক্ষণ নীতি সামাজিক আৰু অৰ্থনৈতিকভাৱে পিছপৰা মাপকৰ ভিত্তিতহে নিৰ্দ্ধাৰণৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে।

প্ৰশ্নঃ ২০২৯ চনলৈ পিছুৱাই দিয়াতকৈ ২০২৪ চনৰ সাধাৰণ নিৰ্বাচনতে চৰকাৰে মহিলা সংৰক্ষণক তৎক্ষণিকভাৱে কাৰ্যকৰী নকৰিলে কিয় ? তদুপৰি, ২০১১ চনৰ লোকপিয়লৰ তথ্যৰ ভিত্তিত এয়া কিয় কাৰ্যকৰী নহ'ল ?

উত্তৰঃ আসন সংৰক্ষণ কাৰ্যকৰী কৰাৰ বাবে সমষ্টিসমূহৰ সীমা নিৰ্দ্ধাৰণ কৰাটো হৈছে এটা পূৰ্বচৰ্ত। সমষ্টিৰ সীমা নিৰ্দ্ধাৰণ হৈছে এক ব্যাপক প্ৰক্ৰিয়া য'ত ব্যাপক আলোচনা-বিলোচনাৰ প্ৰয়োজন হয়। সীমা নিৰ্দ্ধাৰণৰ অনুশীলন সম্পূৰ্ণ কৰিবলৈ সাধাৰণতে প্ৰায় দুবছৰমানৰ সময় লাগে। সেয়েহে এই তিনিখন বিধেয়ক সীমা নিৰ্দ্ধাৰণ বিধেয়কৰ সমান্তৰালকৈ উত্থাপন কৰি মহিলা সংৰক্ষণ কাৰ্যকৰী কৰাৰ পথ প্ৰশস্ত কৰাৰ প্ৰয়াস কৰা হৈছিল।

প্ৰশ্নঃ ২০২৪ চনৰ সাধাৰণ নিৰ্বাচনত যদি মহিলা সংৰক্ষণ কাৰ্যকৰী হোৱাৰ কথা নাছিল, তেন্তে ২০২৩ চনত মহিলা সংৰক্ষণ বিধেয়ক কিয় উত্থাপন কৰা হৈছিল ?

উত্তৰঃ ২০২৩ চনত প্ৰধানমন্ত্ৰী নৰেন্দ্ৰ মোদীৰ নেতৃত্বত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে মহিলা সংৰক্ষণ বিধেয়ক উত্থাপন কৰে। এই বিধেয়কখন নতুন সংসদ ভৱনত সৰ্বসন্মতিক্ৰমে গৃহীত হয় আৰু পৰৱৰ্তী সময়ত ৰাজ্যসভাৰ অনুমোদন লাভ কৰে। এই বিধেয়কখনে সকলো পক্ষৰ পৰা সমৰ্থন লাভ কৰিছিল, যাৰ ফলত 'নাৰী শক্তি বন্দন বিধেয়ক' সংসদৰ আইনলৈ ৰূপান্তৰিত হৈছিল।

প্ৰশ্নঃ কেৱল জাতি জনগণনা স্থগিত ৰাখিবলৈকে চৰকাৰে এই সাংবিধানিক সংশোধনী বিধেয়কখন উত্থাপন কৰিছিল নেকি ?

উত্তৰঃ চৰকাৰে তিনিমাহ পূৰ্বে জাতিভিত্তিক লোকপিয়লৰ বাবে সময়সীমাবদ্ধ প্ৰক্ৰিয়া আৰম্ভ কৰিছিল; সেয়েহে ইয়াক পিছুৱাই দিয়াৰ প্ৰশ্নটো উত্থাপন নহয়। বৰ্তমানৰ লোকপিয়ল পদ্ধতিৰ অধীনত প্ৰথমে পৰিয়ালৰ গণনা কৰা হৈছে; তাৰ পিছত ব্যক্তিসকলৰ গণনাৰ সময়ত জাতি সম্পৰ্কীয় তথ্যসমূহো বিস্তৃতভাৱে লিপিবদ্ধ কৰা হ'ব।

প্ৰশ্নঃ জম্মু-কাশ্মীৰ, দিল্লী, আৰু পুডুচেলী আদি কেন্দ্ৰীয় শাসিত অঞ্চললৈ মহিলাৰ সংৰক্ষণ সম্প্ৰসাৰণৰ বাবে বিশেষভাৱে কিয় পৃথক 'কেন্দ্ৰীয় শাসিত বিধেয়ক' প্ৰৱৰ্তন কৰা হৈছিল ?

উত্তৰঃ জম্মু আৰু কাশ্মীৰ, দিল্লী, আৰু পুডুচেলীৰ বিধানসভাসমূহ সুকীয়া 'কেন্দ্ৰীয় শাসিত অঞ্চল আইন'ৰ দ্বাৰা পৰিচালিত হয়। সেয়েহে ইয়াৰ বাবে এখন সুকীয়া 'কেন্দ্ৰীয় শাসিত অঞ্চল বিধেয়ক' উত্থাপন কৰা হৈছিল। এই কাৰিকৰী সংশোধনীটোক এই বিধানসভাসমূহৰ ভিতৰত মহিলাৰ বাবে ক্ৰমে প্ৰায়-৩৮, ২৩ আৰু ১০খন আসন সংৰক্ষণ কৰিবলৈ অতি প্ৰয়োজনীয় বুলি ধৰা হৈছিল; সেয়েহে ইয়াৰ বাবে এখন সুকীয়া 'কেন্দ্ৰীয় শাসিত অঞ্চল বিধেয়ক' উত্থাপন কৰা হৈছিল। ●

প্ৰধানমন্ত্ৰী নৰেন্দ্ৰ মোদীৰ ৰাষ্ট্ৰিক উদ্দেশি দিয়া ভাষণ

“মই দেশৰ প্ৰতিগৰাকী মহিলাক আশ্বাস দিছো, আমি নাৰী সংৰক্ষণৰ পথত থকা প্ৰতিটো বাধাকে আঁতৰাই পেলাম।”

নাৰী শক্তি বন্দন-ৰ সংশোধনী কাৰো পৰা কিবা কাটি লোৱাৰ বাবে নাছিল, বৰঞ্চ দেশৰ নাৰীশক্তিক তেওঁলোকৰ উচিত প্ৰাপ্য দিয়াৰহে এক বৃহৎ প্ৰচেষ্টা আছিল। এয়া কেৱল সময়ৰ প্ৰয়োজনীয়তাই নহয়, বৰং বিকশিত ভাৰতৰ যাত্ৰাত ৰাষ্ট্ৰখনক নতুন উচ্চতালৈ লৈ যাবলৈকে মহিলাৰ নেতৃত্বৰ বাবে এক শক্তিশালী ভেটি গঢ়াৰ বাবেও প্ৰয়োজন। এয়া কোনো ৰাজনৈতিক পদক্ষেপ নাছিল, বৰঞ্চ ৰাষ্ট্ৰীয় স্বার্থত লোৱা সিদ্ধান্তহে আছিল, যিটোক লোকসভাত সংখ্যাৰ ভিত্তিত সম্ভৱ কৰিবলৈ দিয়া নহ'ল। ৰাষ্ট্ৰীয় নীতিক আওকাণ কৰা ৰাজনীতিত বেদনাত হোৱা প্ৰধানমন্ত্ৰী নৰেন্দ্ৰ মোদীয়ে ২০২৬ চনৰ ১৮ এপ্ৰিলত দেশ আৰু দেশৰ মহিলাসকলৰ আগত নিজৰ আৱেগিক যন্ত্ৰণা প্ৰকাশ কৰি দেশবাসীক সম্বোধন কৰে। নাৰীসকলৰ বাবে অধিকাৰ সংৰক্ষণৰ পথত থকা প্ৰতিটো বাধাকে দূৰ কৰা হ'ব বুলিও তেওঁ আশ্বাস দিয়ে। ৰাষ্ট্ৰিক সম্বোধি দিয়া ভাষণৰ পৰা সম্পাদিত উদ্ধৃতিসমূহ পঢ়কচোন:

দলীয় স্বার্থতকৈ ৰাষ্ট্ৰীয় স্বার্থ ডাঙৰ: আমাৰ বাবে ৰাষ্ট্ৰীয় স্বার্থ সৰ্বোপৰি, কিন্তু যেতিয়া কিছুমান মানুহৰ বাবে দলীয় স্বার্থই সকলো হৈ উঠে, যেতিয়া ৰাষ্ট্ৰীয় স্বার্থতকৈ দলীয় স্বার্থহে ডাঙৰ হয়, তেতিয়া নাৰীশক্তি আৰু ৰাষ্ট্ৰীয় স্বার্থই তাৰ পৰিণাম ভুগিবলগীয়া হয়। এইবাবো একেই অৱস্থা হৈছে। কংগ্ৰেছ, ডি এম কে, টি এম চি, সমাজবাদী পাৰ্টী আদি দলৰ স্বার্থৰ ৰাজনীতিয়ে দেশৰ নাৰীশক্তিৰ ক্ষতি কৰিছে।

মহিলাই কেতিয়াও অপমান পাহৰি নাযায়: মহিলাৰ স্বার্থ আঙুৰাই নিয়াৰ লক্ষ্যৰে উত্থাপন কৰা প্ৰস্তাৱটো যেতিয়া পৰাস্ত হৈছিল তেতিয়া কংগ্ৰেছ, ডি এম কে, টি এম চি, এছ পিৰ দৰে বংশবাদী দলবোৰে মেজত চপৰীয়াই আনন্দ প্ৰকাশ কৰিছিল। তেওঁলোকে যি কৰিলে সেয়া কেৱল মেজত চপৰীয়াই নাছিল; সেয়া নাৰীৰ আত্মসন্মান আৰু মৰ্যাদাত কৰা আঘাতো আছিল। আৰু নাৰীয়ে সকলো পাহৰি গলেও কিন্তু তেওঁলোকক কৰা অপমান কেতিয়াও পাহৰি নেযায়। সেয়ে সংসদত কংগ্ৰেছ আৰু তেওঁলোকৰ মিত্ৰশক্তিয়ে প্ৰদৰ্শন কৰা আচৰণৰ আঘাত চিৰদিনৰ বাবে প্ৰতিগৰাকী মহিলাৰ হৃদয়ত বৈ যাব।

সংবিধান প্ৰণেতাৰ অসম্মান কৰিলে বিৰোধীয়ে: সংসদত নাৰী শক্তি বন্দন-ৰ সংশোধনীৰ বিৰোধিতা কৰা সেই দলসমূহক মই স্পষ্টকৈ ক'ম যে এই লোকসকলে নাৰীৰ শক্তিক সহজভাৱে লৈছে। তেওঁলোকে পাহৰি গৈছে যে একবিংশ শতিকাৰ মহিলাসকলে দেশৰ প্ৰতিটো ঘটনা-পৰিঘটনাকে লক্ষ্য কৰি থাকে, তেওঁলোকে তেওঁকৰ মনোবৃত্তি অনুভৱ কৰিছে, আৰু তেওঁলোকে সত্যক সম্পূৰ্ণৰূপে বুজিব পাৰিছে। গতিকে নাৰীৰ অধিকাৰ সংৰক্ষণৰ বিৰোধিতা কৰি বিৰোধীয়ে কৰা পাপৰ বাবে তেওঁলোকে নিশ্চয়কৈ শাস্তিৰ সন্মুখীন হ'ব লাগিব। এই দলসমূহে সংবিধান প্ৰণেতাৰ অসম্মান কৰিছে, আৰু ৰাইজে দিবলগীয়া শাস্তিৰ পৰাও তেওঁলোক সাৰিব নোৱাৰিব।

দিয়াৰ বাবেহে এখন বিধেয়ক, লোৱাৰ বাবে নহয়: নাৰী শক্তি বন্দনৰ সংশোধনী কাৰোবাৰ পৰা কিবা কাটি লোৱাৰ প্ৰয়াস নাছিল। নাৰী শক্তি বন্দনৰ সংশোধনী আছিল সকলোকে কিবা নহয় কিবা এটা দিয়াৰ প্ৰয়াসহে; দিয়াৰ বাবেহে আছিল এই সংশোধনী। ৪০ বছৰ ধৰি বিলম্বিত হৈ অহা অধিকাৰ ২০২৯ চনৰ লোকসভা নিৰ্বাচনৰ পৰা মহিলাসকলক দিয়াৰ প্ৰয়াসহে আছিল এয়া। 'নাৰী শক্তি বন্দন'ৰ সংশোধনী আছিল এক যুগান্তকাৰী প্ৰচেষ্টা, একবিংশ শতিকাৰ ভাৰতৰ মহিলাসকলক নতুন

সুযোগ প্ৰদান কৰা, তেওঁলোকক নতুন উচ্চতালৈ ডেউকা মেলিবলৈ সক্ষম কৰা, আৰু তেওঁলোকৰ বাটত থিয় দিয়া বাধাসমূহ আঁতৰোৱাৰ বাবে উৎসৰ্গিত এক মহাযজ্ঞ।

'নাৰী শক্তি বন্দন'ৰ সংশোধনী হৈছে সময়ৰ আহ্বান: উত্তৰ, দক্ষিণ, পূব, পশ্চিম প্ৰতিখন ৰাজ্যৰ শক্তি সমানে বৃদ্ধি কৰাৰ প্ৰয়াস আছিল এই নাৰী শক্তি বন্দন সংশোধনী। সংসদত প্ৰতিখন ৰাজ্যৰ কণ্ঠস্বৰক অধিক শক্তি প্ৰদানৰ প্ৰয়াস আছিল এয়া। ৰাজ্যখন সৰুৱেই হওক বা ডাঙৰেই হওক, জনসংখ্যা কমেই হওক বা বেছিহেই হওক, সকলোৰে শক্তি সমানেই বৃদ্ধি কৰাৰ প্ৰচেষ্টা আছিল। কিন্তু এই সং প্ৰচেষ্টা সংসদত কংগ্ৰেছ আৰু তেওঁলোকৰ মিত্ৰশক্তিৰ দ্বাৰা ভ্ৰঙতে হত্যাৰ বলি হ'ল। কংগ্ৰেছ, টি এম চি, সমাজবাদী পাৰ্টী, ডি এম কেৰ দৰে দলসমূহ এই ভ্ৰঙ হত্যাৰ বাবে এই দোষী। দেশৰ সংবিধানৰ বিৰোধিতা কৰা অপৰাধী; তেওঁলোক দেশৰ নাৰীশক্তিৰ বিৰোধিতা কৰা অপৰাধী।

হাতচাৰা হ'ল এটা সুযোগ: মহিলাৰ কাষত থিয় দিয়াত ব্যৰ্থ হ'ল: ব্যক্তিগতভাৱে মই আশা কৰিছিলোঁ যে কংগ্ৰেছে দশক দশক ধৰি কৰি অহা তেওঁলোকৰ পুৰণি ভুলটো এইবেলি শুধৰাই ল'ব। কংগ্ৰেছে নিজৰ পাপৰ বাবে অনুতাপ কৰিব। কিন্তু কংগ্ৰেছে ইতিহাস সৃষ্টিৰ, নাৰীৰ

১০০% নাৰীশক্তিৰ আশীৰ্বাদ

আজি আমি বিধেয়কখন গৃহীত কৰিবলৈ প্ৰয়োজনীয় ৬৬ শতাংশ ভোট নাপালেও মই জানো যে দেশৰ ১০০ শতাংশ নাৰীশক্তিৰেই আমাক আশীৰ্বাদ দিছে। দেশৰ প্ৰতিগৰাকী মহিলাক আশ্বস্ত কৰিছো: আমি নাৰী অধিকাৰ সংৰক্ষণৰ পথত থকা প্ৰতিটো বাধাকে আঁতৰাই পেলাম। আমাৰ সাহস তুংগত আছে, আমাৰ দৃঢ়তা অটুত আছে আৰু আমাৰ সংকল্প অদম্য হৈ আছে।

আহে। যিবোৰ কামে দেশক শক্তিশালী কৰে, কংগ্ৰেছে ইয়াৰ প্ৰতিটোৰ ক্ষেত্ৰতে বাধাৰ সৃষ্টি কৰাত সমগ্ৰ শক্তি প্ৰয়োগ কৰে। এক ৰাষ্ট্ৰ এক নিৰ্বাচনৰ বিৰোধিতা কৰে কংগ্ৰেছে। দেশৰ পৰা অনুপ্ৰৱেশকাৰীক খেদি পঠিওৱাৰ বিৰোধিতা কৰে কংগ্ৰেছে। ভোটাৰ তালিকাৰ বিশুদ্ধীকৰণ, এছআইআৰৰ বিৰোধিতা কৰে কংগ্ৰেছে। ৱাকফ ব'ৰ্ডৰ সংস্কাৰৰ বিৰোধিতা কৰে কংগ্ৰেছে। আনকি শৰণাৰ্থীক নিৰাপত্তা প্ৰদান কৰা চিএএ আইনৰো বিৰোধিতা কৰিছিল কংগ্ৰেছে। মিছা কথা কৈ আৰু উৰাবাতৰি বিয়পাই দেশত ধুমুহাৰ সৃষ্টি কৰিছিল। মাওবাদী-নক্সালবাদী হিংসাৰ অন্ত পেলোৱাৰ বাবে দেশৰ প্ৰচেষ্টাত বাধাৰ সৃষ্টি কৰিছে কংগ্ৰেছে। কংগ্ৰেছৰ এটাই আৰ্হি আছে: যেতিয়াই সংস্কাৰৰ কথা আহিব তেতিয়াই মিছা কথা কওক আৰু বিভ্ৰান্তি বিয়পাই দিয়ক। ইতিহাস সাক্ষী; কংগ্ৰেছে সদায় এই নেতিবাচক পথকে বাছি লৈছে।

তেওঁলোকৰ মানসিকতা হৈছে 'Delaying, Misleading, and Stalling': দেশৰ বাবে যি সিদ্ধান্তই প্ৰয়োজনীয় নহওক কিয়, কংগ্ৰেছে ইয়াক সাৰি-পুচি নি কাপেটৰ তলত সুমুৱাই থয়গৈ। কংগ্ৰেছৰ এই মনোভাৱৰ বাবেই ভাৰতে প্ৰত্যাশিত উন্নয়নৰ উচ্চতাত উপনীত হ'বগৈ পৰা নাছিল। স্বাধীনতাৰ সময়ত আমাৰ লগতে আন বহুতো দেশ স্বাধীন হৈছিল। সেই দেশবোৰৰ বেছিভাগেই আমাৰ তুলনাত বহুখিনি আগুৱাই গ'ল, আৰু কাৰণ আছিল যে কংগ্ৰেছে প্ৰতিটো সংস্কাৰকে বাধা দি ৰাখিলে। বিলম্বিতকৰণ, দিশ-পৰিৱৰ্তন, বাধা আৰোপণ- এয়াই আছিল কংগ্ৰেছৰ নীতি; এয়াই আছিল কংগ্ৰেছৰ কৰ্ম সংস্কৃতি। চুবুৰীয়া দেশৰ সৈতে সীমা বিবাদৰ সমাধান বিলম্বিত কৰিলে কংগ্ৰেছে। কংগ্ৰেছে পাকিস্তানৰ সৈতে পানী ভাগ-বাটোৱাৰ বিবাদৰ সমাধান বিলম্বিত কৰিলে। কংগ্ৰেছে অ'বিচি সংৰক্ষণৰ সিদ্ধান্ত ৪০ বছৰে পিছুৱাই দিলে। কংগ্ৰেছে জোৱানসকলৰ বাবে ওৱান বেংক ওৱান পেঞ্চন ৪০ বছৰে পিছুৱাই দিলে।

আমি নাৰী অধিকাৰ সংৰক্ষণৰ প্ৰতিশ্ৰুতি পূৰণ কৰিম: মহিলা অধিকাৰ সংৰক্ষণৰ বিৰোধিতা কৰা দলসমূহে এই দেশৰ নাৰীশক্তিক সংসদ আৰু বিধানসভাত অংশগ্ৰহণ বৃদ্ধি কৰাত কেতিয়াও বাধা দিব নোৱাৰিব। এয়া মাথোঁ কিছু সময়ৰহে কথা। নাৰীশক্তিৰ সৱলীকৰণৰ বাবে আমাৰ সংকল্প অক্ষত আছে। কালি আমাৰ হাতত সংখ্যাৰ জোৰ নাছিল, কিন্তু তাৰ অৰ্থ এইটো নহয় যে আমি হাৰি গ'লোঁ। আমাৰ আভ্যন্তৰীণ শক্তি অদমনীয়। আমাৰ প্ৰয়াস বন্ধ নহ'ব; আমাৰ প্ৰচেষ্টা থমকি নৰ'ব। আগলৈ আমি আৰু অধিক সুযোগ পাম। আৰ্দ্ৰক জনসংখ্যাৰ সপোনৰ বাবে, দেশৰ ভৱিষ্যতৰ বাবে আমি এই সংকল্প পূৰণ কৰিবই লাগিব। ●

প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ সম্পূৰ্ণ কাৰ্যসূচী চাবলৈ
কিউআৰ ক'ড স্কেন কৰক।

খাৰিফ বতৰ ২০২৬ৰ বাবে সাৰৰ ৰাজসাহায্য

জয়পুৰ মেট্ৰ' সম্প্ৰসাৰণলৈ অনুমোদন

কৃষকৰ স্বাৰ্থৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি কেন্দ্ৰীয় কেবিনেটে ২০২৬ চনৰ খাৰিফ বতৰৰ বাবে ফছফেটিক আৰু পটাছিক (পি এণ্ড কে) সাৰৰ ক্ষেত্ৰত পুষ্টিভিত্তিক ৰাজসাহায্য (এন বি এছ)ৰ হাৰৰ প্ৰস্তাৱলৈ অনুমোদন জনাইছে। কৃষকসকলৰ বাবে সুলভ মূল্যত সাৰ উপলব্ধ কৰাৰ দিশত আৰু কৃষি খণ্ডক সবল কৰাৰ দিশত এই সিদ্ধান্ত হৈছে তাৎপৰ্যপূৰ্ণ। ইয়াৰ উপৰিও জয়পুৰ মেট্ৰ' প্ৰকল্পৰ দ্বিতীয়টো পৰ্যায়লৈকো অনুমোদন জনোৱা হৈছে। ইয়াৰ দ্বাৰা চহৰখনৰ ভিতৰত যান-বাহন ব্যৱস্থাপনা আৰু পৰ্যটনক ন-কৈ গতি প্ৰদান কৰিব পৰাৰ লগতে কৰ্মসংস্থাপন আৰু বাণিজ্যিক সুযোগো বৃদ্ধি পাব। তদুপৰি 'প্ৰধানমন্ত্ৰী গ্ৰাম সড়ক যোজনা-তৃতীয়' (পিএমজিএছৱাই-তৃতীয়) ২০২৮ চনৰ মাৰ্চ পৰ্যন্ত সম্প্ৰসাৰণ কৰাকে ধৰি আন কেইবাটাও উল্লেখযোগ্য প্ৰস্তাৱলৈ অনুমোদন প্ৰদান কৰা হয়।

“বিশ্বজোৰা প্ৰত্যাহ্বানৰ মাজতো আমাৰ কৃষক ভাই-ভনীসকলৰ কল্যাণ সদায় আমাৰ চৰকাৰৰ বাবে শীৰ্ষ প্ৰাথমিকতাৰ বিষয় হৈয়েই আছে। এই দিশত ২০২৬ চনৰ খাৰিফ বতৰৰ বাবে পুষ্টি ভিত্তিক ৰাজসাহায্য বৃদ্ধিৰ প্ৰস্তাৱলৈ অনুমোদন দিয়া হৈছে। ইয়াৰ ফলত আমাৰ খাদ্য প্ৰদানকাৰীসকলে আগৰ দৰেই সুলভ মূল্যত সাৰ লাভ কৰাটো নিশ্চিত হ'ব।” নৰেন্দ্ৰ মোদী, প্ৰধানমন্ত্ৰী

সিদ্ধান্ত: ২০২৬ চনৰ খাৰিফ বতৰৰ বাবে ফছফেটিক আৰু পটাছিক সাৰৰ ক্ষেত্ৰত পুষ্টিভিত্তিক ৰাজসাহায্যৰ হাৰৰ প্ৰস্তাৱলৈ অনুমোদন জনোৱা হৈছে।

প্ৰভাৱ: কৃষকসকলৰ বাবে ৰাজসাহায্যযুক্ত, সুলভ আৰু যুক্তিসংগত মূল্যত সাৰ উপলব্ধ হোৱাটো নিশ্চিত কৰা হ'ব।

■ ডি এ পি আৰু এন পি কে এছ গ্ৰেড-কে ধৰি ফছফেটিক আৰু পটাছিক (পি এণ্ড কে) সাৰ কৃষকসকলৰ বাবে যুক্তিসংগত মূল্যত উপলব্ধ হৈ থাকিব।

■ ২০২৬ চনৰ খাৰিফ বতৰৰ বাবে আনুমানিক বাজেটৰ প্ৰয়োজনীয়তা হ'ব প্ৰায় ৪১,৫৩৩.৮১ কোটি টকা। খাৰিফ বতৰ ২০২৫-ৰ বাজেটৰ প্ৰয়োজনীয়তাতকৈ প্ৰায় ৪,৩১৭ কোটি টকা অধিক।

সিদ্ধান্ত: মন্ত্ৰীসভাই ৪১ কিলোমিটাৰ দীঘল উত্তৰ-দক্ষিণ কৰিডৰৰ জয়পুৰ মেট্ৰ' পৰ্যায় ২, মুঠ প্ৰকল্প ব্যয় ১৩,০৩৭.৬৬ কোটি টকাৰ প্ৰস্তাৱলৈ অনুমোদন জনাইছে।

প্ৰভাৱ: দ্বিতীয় পৰ্যায়ৰ কাম আৰম্ভ হোৱাৰ লগে লগে মেট্ৰ' নেটৱৰ্কত যাত্ৰীৰ সংখ্যা বহুগুণে বৃদ্ধি পাব, যাৰ ফলত জয়পুৰত ৰাজহুৱা পৰিবহণৰ অংশীদাৰিত্ব যথেষ্ট বৃদ্ধি পাব আৰু ব্যক্তিগত বাহনৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীলতা হ্রাস পাব।

■ ইয়াৰ ফলত যান-জঁট আৰু যান-বাহনৰ প্ৰদূষণ হ্রাস পাব, একে সময়তে বাসিন্দা, কৰ্মৰত পেছাদাৰ আৰু পৰ্যটকৰ বাবে যাতায়াত কৰাটো সহজ হ'ব। ইয়াৰ উপৰিও আধুনিক আৰু ভৱিষ্যতৰ বাবে সাজু চহৰ হিচাপে জয়পুৰে স্থান দখল কৰিব। ই 'বিকশিত ভাৰত' আৰু 'বিকশিত ৰাজস্থান'ৰ দৃষ্টিভঙ্গী বাস্তৱায়িত কৰাৰ দিশত এক উল্লেখযোগ্য পদক্ষেপ হিচাপে পৰিগণিত হ'ব।

- প্ৰাদপুৰাৰ পৰা টোডি মোড়লৈকে বিস্তৃত এই পথটোৱে ৩৬টা ষ্টেশ্যনক সামৰি লৈছে। বৰ্তমান জয়পুৰ মেট্ৰ’ পৰ্যায়-ৰত দৈনিক গড়ে প্ৰায় ৬০ হাজাৰ যাত্ৰীৰ যাতায়াতে অভিলেখ গঢ়িছে।

সিদ্ধান্ত: এইচ পি চি এল ৰাজস্থান শোধানাগাৰ লিমিটেড (এইচ আৰ আৰ এল) প্ৰকল্পৰ ব্যয় ৪৩,১২৯ কোটি টকাৰ পৰা ৭৯,৪৫৯ কোটি টকালৈ পুনৰীক্ষণ কৰাৰ লগতে হিন্দুস্তান পেট্ৰলিয়াম কৰ্পৰেশ্যন লিমিটেডৰ দ্বাৰা ৮,৯৬২ কোটি টকাৰ অতিৰিক্ত ইকুইটী বিনিয়োগৰ প্ৰস্তাৱলৈ কেবিনেটে অনুমোদন জনাইছে।

সিদ্ধান্ত: অৰুণাচল প্ৰদেশৰ কামলে, ত্ৰা দাদি আৰু কুৰুং কুমে জিলাত কামলে জল বিদ্যুৎ প্ৰকল্প (এইচ ই পি) নিৰ্মাণৰ বাবে ২৬,০৬৯.৫০ কোটি টকা বিনিয়োগৰ প্ৰস্তাৱলৈ অনুমোদন।

প্ৰভাৱ: ১৭২০ মেগাৱাট স্থাপন সামৰ্থ্যৰে এই প্ৰকল্পই ৬৮৭০ মেগাৱাট বিদ্যুৎ উৎপাদন কৰিব বুলি আশা কৰা হৈছে। এই প্ৰকল্পৰ পৰা উৎপাদিত শক্তিয়ে অৰুণাচল প্ৰদেশৰ বিদ্যুৎ যোগানৰ স্থিতি শক্তিশালী কৰিব, শীৰ্ষ চাহিদা ব্যৱস্থাপনাত সহায় কৰিব, ৰাষ্ট্ৰীয় গ্ৰীড ভাৰসাম্য বক্ষাত অৰিহণা যোগাব আৰু ব্ৰহ্মপুত্ৰ উপত্যকাত বানৰ উপশমত সহযোগিতা প্ৰদান কৰিব। প্ৰকল্পটো সম্পূৰ্ণ কৰাৰ আনুমানিক সময়সীমা হৈছে ৯৬ মাহ।

- এই প্ৰকল্পই অৰুণাচল প্ৰদেশৰ কামলে, ত্ৰা দাদি, আৰু কুৰুং কুমে জিলাৰ আন্তঃগাঁথনিৰ যথেষ্ট উন্নতি সাধন কৰিব, য’ত প্ৰায় ১৯৬ কিলোমিটাৰ পথ আৰু দলঙৰ উন্নয়নো হ’ব।
- চিকিৎসালয়, বিদ্যালয়, বজাৰ, আৰু বহুতো অত্যাবশ্যকীয় আন্তঃগাঁথনিৰ সুবিধা নিৰ্মাণৰ দ্বাৰাও জিলাসমূহ লাভৱান হ’ব।
- ক্ষতিপূৰণ, নিয়োগৰ সুযোগ, আৰু চি এছ আৰৰ জৰিয়তে স্থানীয় জনসাধাৰণ অধিক লাভৱান হ’ব।

সিদ্ধান্ত: অৰুণাচল প্ৰদেশৰ আঞ্জাৰ জিলাত ১২০০ মেগাৱাট শক্তিৰ কলাই-দ্বিতীয় জলবিদ্যুৎ প্ৰকল্প নিৰ্মাণ সম্পৰ্কীয় বিনিয়োগ

প্ৰভাৱ: দেশৰ ক্ৰমবৰ্ধমান শক্তিৰ প্ৰয়োজনীয়তা আৰু পেট্ৰ’কেমিকেলৰ প্ৰয়োজনীয়তা আৰু বিশেষ সামগ্ৰী উৎপাদন বিবেচনা কৰি এইচআৰআৰএল হৈছে এটা গুৰুত্বপূৰ্ণ প্ৰকল্প, যাৰ ফলত দেশৰ আমদানিৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীলতা হ্ৰাস পাব, যাৰ ফলত বৈদেশিক মুদ্ৰা ৰাহি হ’ব। তদুপৰি এই প্ৰকল্পই পিছপৰা এলেকাৰ ঔদ্যোগীকৰণ, স্থানীয়ভাৱে উপলব্ধ মংগলা খাৰুৱা তেলৰ ব্যৱহাৰৰ দিশতো অৰিহণা যোগাব আৰু শোধান কেন্দ্ৰ হিচাপে ভাৰতৰ প্ৰসাৰত সহায় কৰিব।

- এই প্ৰকল্পটো নিষ্পাদনৰ সময়ছোৱাত এইচআৰআৰএল-য়ে শোধানাগাৰ গোটসমূহ নিৰ্মাণৰ কামত নিয়োজিত বিভিন্ন অংশীদাৰে নিয়োগ কৰা প্ৰায় ২৫,০০০ শমিকৰ নিয়োগৰ সুযোগ সৃষ্টি কৰিছে।

প্ৰস্তাৱলৈ অনুমোদন।

প্ৰভাৱ: ইয়াৰ পৰা বছৰি ৪,৮৫২.৯৫ নিযুত ইউনিট বিদ্যুৎ উৎপাদন হোৱাৰ সম্ভাৱনা আছে। লোহিত অৱবাহিকাৰ প্ৰথমটো জলবিদ্যুৎ প্ৰকল্প হিচাপে ই ৰাজ্যখনত বিদ্যুতৰ যোগান শক্তিশালী কৰিব, শীৰ্ষ চাহিদাৰ সময় পৰিচালনাত সহায় কৰিব, আৰু ৰাষ্ট্ৰীয় গ্ৰীডৰ ভাৰসাম্য বক্ষাত অৰিহণা যোগাব।

- প্ৰকল্পটোৰ আনুমানিক ব্যয় ১৪,১০৫.৮৩ কোটি টকা। প্ৰকল্পটোৰ সম্পূৰ্ণ হোৱাৰ আনুমানিক সময়সীমা ৭৮ মাহ।
- ৰাজ্যৰ নামচাই আৰু আঞ্জাৰ জিলা আন্তঃগাঁথনিৰ যথেষ্ট উন্নতিৰ সাক্ষী হ’ব। এই প্ৰকল্পৰ অধীনত প্ৰায় ২৯ কিলোমিটাৰ পথ আৰু কেবাখনো দলং নিৰ্মাণ কৰা হ’ব।
- বহু ধৰণৰ ক্ষতিপূৰণ, নিয়োগ আৰু চি এছ আৰ কাৰ্যকলাপৰ দ্বাৰা স্থানীয় জনসাধাৰণো উপকৃত হ’ব।

কেবিনেটৰ সিদ্ধান্তৰ প্ৰেছ ব্ৰিফিং চাবলৈ
কিউআৰ ক’ড স্কেন কৰক।

সিদ্ধান্ত: কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ কৰ্মচাৰীৰ বাবে মৰগীয়া বানচ (ডিয়াৰনেছ এলাৰেন্স) আৰু পেঞ্চনাৰসকলৰ বাবে মৰগীয়া সকাহ (ডিয়াৰনেছ বিলিফ)ৰ প্ৰস্তাৱলৈ অনুমোদন

প্ৰভাৱ: ২০২৬ চনৰ ১ জানুৱাৰীৰ পৰা কাৰ্যকৰী হ'ব। বৰ্তমানৰ মূল দৰমহা/পেঞ্চনৰ ৫৮ শতাংশৰ হাৰ দুই শতাংশৰে বৃদ্ধি কৰা হ'ব। ডিয়াৰনেছ এলাৰেন্স আৰু ডিয়াৰনেছ বিলিফ দুয়োটাৰে বৃদ্ধিৰ বাবে চৰকাৰী ৰাজকোষৰ ওপৰত বছৰি মুঠ আৰ্থিক বোজা হ'ব ৬,৭৯১.২৪ কোটি টকা। ইয়াৰ দ্বাৰা কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ প্ৰায় ৫০.৪৬ লাখ কৰ্মচাৰী আৰু ৬৮.২৭ লাখ পেঞ্চনাৰ উপকৃত হ'ব।

সিদ্ধান্ত: 'ভাৰত মেৰাইন বীমা পুল' (বিএমআই পুল) স্থাপনৰ প্ৰস্তাৱলৈ অনুমোদন।

প্ৰভাৱ: নিৰন্তৰ সাগৰীয় বীমা কভাৰেজৰ সুবিধা প্ৰদানৰ বাবে ১২,৯৮০ কোটি টকাৰ সাৰ্বভৌম নিশ্চয়তা প্ৰদান কৰা হৈছে। এই ঘৰুৱা বীমা পুল-এ বিশ্বৰ উত্তাল পৰিস্থিতি আৰু ভূ-ৰাজনৈতিক অস্থিৰতাৰ পৰা উদ্ভৱ হোৱা সমস্যাসমূহ সমাধান কৰিব, যাৰ ফলত ভাৰতীয় জাহাজসমূহৰ বহিঃ বীমা প্ৰদানকাৰীসকলৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীলতা হ্রাস পাব। এই পুল-এ হাল এণ্ড মেচিনেৰী, কাৰ্গো, প্ৰটেকশ্যন এণ্ড ইনডেমনিটী (পি এণ্ড আই), আৰু যুদ্ধৰ বিপদাশংকাকে ধৰি সকলো সামুদ্ৰিক বিপদক সামৰি ল'ব। ইয়াৰ উপৰিও, পথসমূহ অস্থিৰতা বিৰাজ কৰা সামুদ্ৰিক অঞ্চলৰ মাজেৰে পাৰ হ'লেও যিকোনো আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় উৎপত্তিস্থানৰ পৰা ভাৰতীয় বন্দৰলৈ বা ভাৰতীয় বন্দৰৰ পৰা মাল পৰিবহণ কৰা জাহাজসমূহলৈকো কভাৰেজ সম্প্ৰসাৰিত কৰিব।

সিদ্ধান্ত: সমগ্ৰ উত্তৰ প্ৰদেশ আৰু অন্ধ্ৰপ্ৰদেশৰ ১৫খন জিলাক সামৰি লোৱা দুটা মাৰ্শ্বিট ট্ৰেকিং প্ৰকল্পৰ বাবে অনুমোদন প্ৰদান কৰা হৈছে।

প্ৰভাৱ: ইয়াৰ ফলত ভাৰতীয় ৰে'লৱেৰ বৰ্তমানৰ নেটৱৰ্কত প্ৰায় ৬০১ কিলোমিটাৰ দৈৰ্ঘ্যৰ পথৰ সংযোজন হ'ব। এই প্ৰকল্পসমূহৰ আনুমানিক ব্যয় ২৪,৮১৫ কোটি টকা, আৰু ২০৩০-৩১ চনৰ ভিতৰত এই প্ৰকল্পসমূহ সম্পূৰ্ণ কৰাৰ সিদ্ধান্ত কৰা হৈছে। ইয়াৰ দ্বাৰা ভাৰতীয় ৰে'লৱেৰ কাৰ্যকৰী দক্ষতা আৰু সেৱাৰ নিৰ্ভৰযোগ্যতা বৃদ্ধি পাব। উদ্দেশ্য হৈছে ব্যাপক আঞ্চলিক উন্নয়নৰ জৰিয়তে অঞ্চলটোৰ জনসাধাৰণৰ মাজত আত্মনিৰ্ভৰশীলতা গঢ়ি তোলা, যাৰ ফলত তেওঁলোকৰ কৰ্মসংস্থাপন আৰু আত্মনিয়োগৰ সুযোগ বৃদ্ধি পাব। এই প্ৰকল্পসমূহে ৰাইজৰ লগতে সামগ্ৰী, আৰু সেৱাসমূহৰ নীৰৱচ্ছিন্ন গতিবিধি নিশ্চিত কৰিব।

সিদ্ধান্ত: প্ৰধানমন্ত্ৰী গ্ৰাম সড়ক যোজনা-তৃতীয় (PMGSY-III)

২০২৫ চনৰ মাৰ্চ মাহৰ পিছতো ২০২৮ চনৰ মাৰ্চ পৰ্যন্ত সম্প্ৰসাৰণৰ প্ৰস্তাৱলৈ অনুমোদন প্ৰদান কৰা হৈছে।

প্ৰভাৱ: পিএমজিএছৱাই-তৃতীয়ৰ সময়সীমা সম্প্ৰসাৰণৰ ফলত গ্ৰাম্য পথসমূহৰ পৰিকল্পিত উন্নয়ন সম্পূৰ্ণ কৰাত সহায়ক হ'ব। ইয়াৰ ফলত কৃষি আৰু অনা কৃষিজাত উভয় খণ্ডৰ উৎপাদিত সামগ্ৰীৰ বজাৰত প্ৰৱেশ সহজ হ'ব, যাৰ ফলত গ্ৰাম্য অৰ্থনীতি আৰু বাণিজ্য বৃদ্ধি পাব। ইয়াৰ উপৰিও পৰিবহণৰ সময় আৰু খৰচ হ্রাস পালে গ্ৰাম্য আয়ৰ উন্নতি হ'ব। বৰ্ধিত সংযোগে শিক্ষানুষ্ঠান আৰু স্বাস্থ্যসেৱা কেন্দ্ৰসমূহৰ সুবিধাও উন্নত কৰিব। এই আঁচনিখনৰ অবিৰত ৰূপায়ণে কৰ্মসংস্থাপনৰ সুযোগো সৃষ্টি কৰিব বুলি আশা কৰা হৈছে। তদুপৰি, কেবিনেটে তলত উল্লেখ কৰা প্ৰস্তাৱসমূহলৈ অনুমোদন প্ৰদান জনাইছে:

- সমতল অঞ্চলত পথ আৰু দলং নিৰ্মাণৰ লগতে পাহাৰীয়া অঞ্চলত বাকী থকা পথ নিৰ্মাণৰ কাম সম্পূৰ্ণ কৰাৰ সময়সীমা ২০২৮ চনৰ মাৰ্চ পৰ্যন্ত বৃদ্ধি কৰা হৈছে।
- পাহাৰীয়া অঞ্চলসমূহত প্ৰচলিত প্ৰত্যাহানমূলক ভৌগোলিক পৰিস্থিতিৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি এই অঞ্চলসমূহত দলং নিৰ্মাণৰ কাম সম্পূৰ্ণ কৰাৰ সময়সীমা আকৌ ২০২৯ চনৰ মাৰ্চ পৰ্যন্ত বৃদ্ধি কৰা হৈছে।
- ৩১ মাৰ্চ, ২০২৫ৰ আগতে অনুমোদন জনোৱা প্ৰকল্পসমূহ- যিসমূহৰ বাবে পুঁজিৰ আবণ্টন এতিয়াও চূড়ান্ত হোৱা নাছিল- এতিয়া নিবিদা আৰু আবণ্টন প্ৰক্ৰিয়াৰ জৰিয়তে আগবাঢ়ি যাবলৈ অনুমোদন দিয়া হৈছে।
- ১৬১খন নতুন দীঘলীয়া দলং নিৰ্মাণৰ বাবেও অনুমোদন দিয়া হৈছে- যিবোৰ পূৰ্বতে অনুমোদিত পথৰ কাষত অৱস্থিত- আনুমানিক ব্যয় হ'ব ৯৬১ কোটি টকা। আঁচনিখনৰ সফল ৰূপায়ণ নিশ্চিত কৰিবলৈ মুঠ আৰ্থিক ব্যয় প্ৰথমে আবণ্টিত ৮০,২৫০ কোটি টকাৰ পৰা ৮৩,৯৭৭ কোটি টকালৈ বৃদ্ধি কৰা হৈছে। ●

কেবিনেটৰ সিদ্ধান্তৰ প্ৰেছ ব্ৰিফিং চাবলৈ
কিউআৰ ক'ড স্কেন কৰক।

বীমা আৰু পেঞ্চনৰ
সামাজিক সুৰক্ষা
ঢাল

পিএমএছবিওৱাই, পিএমজেজেবিওৱাই, আৰু এপিওৱাই-ৰ ১১ বছৰ

নিশ্চিত হৈছে পৰিয়ালসমূহৰ সুৰক্ষিত ভৱিষ্যত

সপোনক বাস্তৱত পৰিণত কৰাৰ পৰা আৰম্ভ কৰি মৰ্যাদা পুনৰুদ্ধাৰ কৰালৈকে, আৰু সকলোৰে বাবে নিৰাপত্তা - 'সবকা সাথ'ৰ মনোভাৱক মূৰ্ত কৰি, 'সবকা বিকাশ' বৰ্তমানৰ চৰকাৰৰ বাবে শীৰ্ষ প্ৰাথমিকতা হৈয়েই আছে। এই লক্ষ্যৰে ২০১৫ চনৰ ৯ মে'ত প্ৰধানমন্ত্ৰী নৰেন্দ্ৰ মোদীয়ে প্ৰধানমন্ত্ৰী সুৰক্ষা বীমা যোজনা, প্ৰধানমন্ত্ৰী জীৱন জ্যোতি বীমা যোজনা, আৰু অটল পেঞ্চন যোজনাৰ দৰে আঁচনিসমূহৰ শুভাৰম্ভ কৰিছিল, যিবোৰৰ বৰ্তমান ১১ বছৰ সম্পূৰ্ণ হৈছে। এই তিনিখনজন সুৰক্ষা আঁচনিৰ ব্যাপক প্ৰসাৰতা এই কথাৰ পৰা অনুমান কৰিব পাৰি যে ইয়াত আজি পৰ্যন্ত ইতিমধ্যেই ৯২ কোটিৰো অধিক পঞ্জীয়ন হৈছে।

২০১৪ চনলৈকে ভাৰতীয় জনসংখ্যাৰ প্ৰায় ৮০-৯০ শতাংশৰ হাতত কোনো ধৰণৰ বীমা কভাৰেজ নাছিল আৰু পেঞ্চনৰ কোনো সম্ভাৱনা নাছিল। সহজ ভাষাত ক'বলৈ গ'লে ১০০ কোটি (১ বিলিয়ন)তকৈয়ো অধিক লোক বীমা বা পেঞ্চনৰ নিৰাপত্তাৰ আৱৰণ নোহোৱাকৈয়ে থাকি গৈছিল। এই পটভূমিত ২০১৫

চনৰ ৯ মে'ত - পশ্চিম বংগৰ পৰা ভাষণ দি - প্ৰধানমন্ত্ৰী নৰেন্দ্ৰ মোদীয়ে একেলগে দুখন বীমা আঁচনি আৰু এখন পেঞ্চন আঁচনি আৰম্ভ কৰি দৰিদ্ৰ আৰু আৰ্তজনৰ প্ৰতি চৰকাৰৰ গভীৰ কৰ্তব্যবোধ আৰু সংবেদনশীলতা প্ৰদৰ্শন কৰিছিল। সেই সময়ত প্ৰধানমন্ত্ৰী মোদীয়ে মন্তব্য কৰিছিল যে সেই সময়ত প্ৰধানমন্ত্ৰী মোদীয়ে কৈছিল

প্ৰধানমন্ত্ৰী সুৰক্ষা বীমা
যোজনা

৫৭.১১ কোটি
পঞ্জীয়ন

আমেৰিকাৰ
জনসংখ্যাতকৈও
অধিক

প্ৰধানমন্ত্ৰী জীৱন জ্যোতি
বীমা যোজনা

২৬.৩১ কোটি
পঞ্জীয়ন

পাকিস্তানৰ
জনসংখ্যাতকৈও
অধিক

অটল পেঞ্চন যোজনা

৮.৭১ কোটি
পঞ্জীয়ন

জাৰ্মানীৰ
জনসংখ্যাতকৈও
অধিক

প্রধানমন্ত্রী সুৰক্ষা বীমা যোজনা

মাত্ৰ ২০ টকাত্বে এবছৰৰ দুৰ্ঘটনা বীমা

মধ্য প্ৰদেশৰ হৰদা জিলাৰ এখন গাঁৱৰ বাসিন্দা ২৭-বছৰীয়া জ্যোতি নিহালে স্বামী মুৰুলীধৰ নিহালক এক আকস্মিক দুৰ্ঘটনাত হেৰুৱাবলগীয়া হয়। জ্যোতিৰ লগতে দুটি সন্তানৰ পৰিয়ালটোৰ একমাত্ৰ উপাৰ্জনকাৰী সদস্য আছিল মুৰুলীধৰ। এনে কঠিন সময়ত পৰিয়ালটোৱে মুৰুলীধৰে পূৰ্বে গ্ৰহণ কৰা এটা সৰু সিদ্ধান্তৰ বাবে সকাহ লাভ কৰিছিল- তেওঁ প্ৰধানমন্ত্ৰী সুৰক্ষা বীমা যোজনাতে (PMSBY) নামমাত্ৰ ১২ টকা (এতিয়া ২০ টকা) মাত্ৰলৈ পৰিশোধেৰে পঞ্জীয়ন কৰি থৈছিল। আঁচনিখন হৈছে চৰকাৰ-সমৰ্থিত বাৰ্ষিক ব্যক্তিগত দুৰ্ঘটনা বীমা পৰিকল্পনা। মুৰুলীধৰৰ বিয়োগৰ পিছত তেওঁৰ পত্নী জ্যোতিয়ে এই আঁচনিৰ জৰিয়তে ২ লাখ টকাৰ পে'আউট লাভ কৰিছিল।

পিএমএছবিৰাই-ৰ এনে অগণন কাহিনী আছে। আঁচনিখনৰ শুভাৰম্ভণিত প্ৰধানমন্ত্ৰী মোদীয়ে এইবুলি কৈছিল, এৰাৰ এখন চিনেমাৰ সংলাপত মৰ্মস্পৰ্শীভাৱে উল্লেখ কৰা হৈছিল যে ১২ টকাত কফিন এটাও কিনিব নোৱাৰি; কিন্তু চৰকাৰে এনে এখনি বীমা আঁচনি প্ৰবৰ্তন কৰিছে যিয়ে সমাজৰ আৰ্থিকভাৱে অতিশয় দুৰ্বল শ্ৰেণীলৈ ব্যাপক সা-সুবিধাৰ সঞ্চাৰ কৰিছে।

পিএমএছবিৰাই সম্পৰ্কে অধিক

- প্ৰধানমন্ত্ৰী সুৰক্ষা বীমা যোজনা হৈছে প্ৰতি বছৰে নবীকৰণ কৰিব পৰা এখনি বাৰ্ষিক ব্যক্তিগত দুৰ্ঘটনা বীমা আঁচনি।
- আঁচনিখনে দুৰ্ঘটনাজনিত মৃত্যু বা স্থায়ী সম্পূৰ্ণ অক্ষমতাৰ ক্ষেত্ৰত ২ লাখ টকা আৰু স্থায়ী আংশিক অক্ষমতাৰ ক্ষেত্ৰত ১ লাখ টকাৰ ক'ভাৰেজ আগবঢ়ায়।
- বাৰ্ষিক প্ৰিমিয়াম ২০ টকা।
- ১৮-৭০ বছৰ বয়সৰ লোকৰ বাবে আঁচনিখন উপলব্ধ।
- আবেদনকাৰীৰ বেংক একাউন্ট থাকিব লাগিব।

দায়ী নিৰ্ধাৰণ

মুঠ দাবী
৩,২৭৭

২০১৬-১৭

মুঠ ধনবাশি

৬৫.৫৪
কোটি টকা

মুঠ দাবী

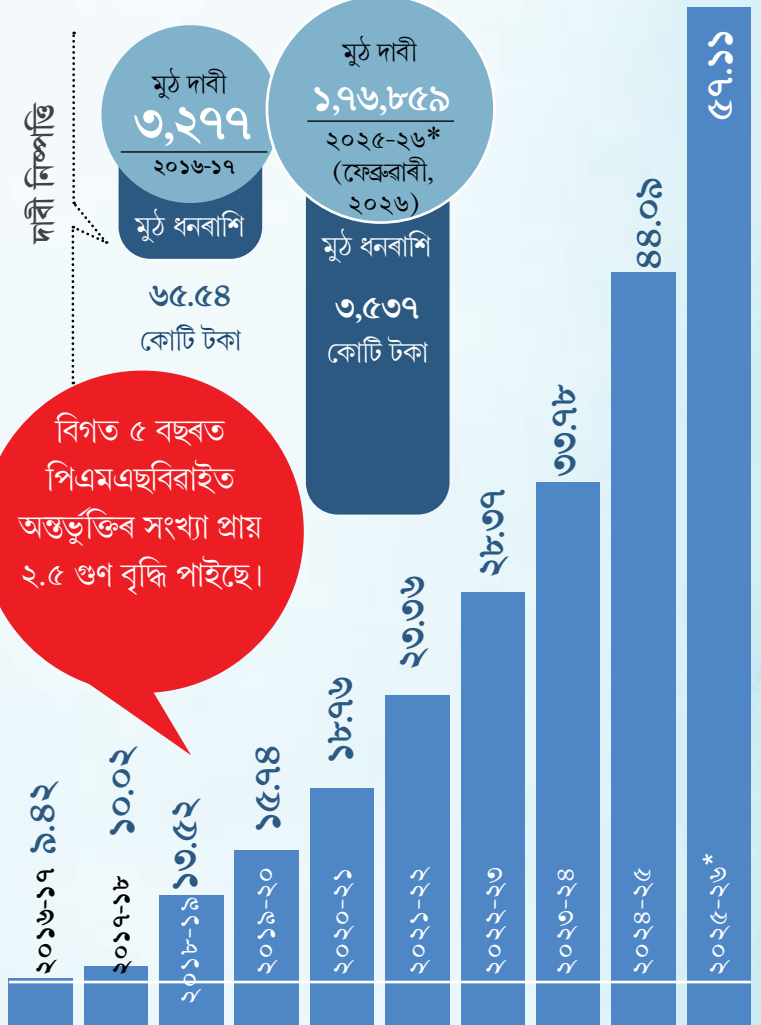
১,৭৬,৮৫৯

২০২৫-২৬*
(ফেব্ৰুৱাৰী,
২০২৬)

মুঠ ধনবাশি

৩,৫৩৭
কোটি টকা

বিগত ৫ বছৰত
পিএমএছবিৰাইত
অন্তৰ্ভুক্তিৰ সংখ্যা প্ৰায়
২.৫ গুণ বৃদ্ধি পাইছে।

টোকাঃ পিএমএছবিৰাই হিতাধিকাৰী

৫০%
মহিলা

৭২%
গ্ৰামাঞ্চলৰ।

লোক হৈছে

টোকাঃ পৰিসংখ্যা কোটিত; ২০২৫-২৬ বিত্তীয় বৰ্ষৰ তথ্য ২০২৬-২৭ ফেব্ৰুৱাৰীলৈকে।

প্রধানমন্ত্রী জীৱন জ্যোতি বীমা যোজনা

বছৰি মাত্ৰ ৪৩৬ টকা অৰ্থাৎ প্ৰতিদিনে ১.২০ টকাত জীৱন জ্যোতি বীমা

বাধাৰ স্বামী এজন দিন-হাজিৰা কৰা শ্ৰমিক। হঠাতে তেওঁৰ মৃত্যু হয়। তেওঁলোকৰ কোনো সঞ্চয় নাছিল, মাটি নাছিল আৰু তেওঁক আৰ্থিক সহায় আগবঢ়াব পৰাও কোনো নাছিল। তেনে পৰিস্থিতিত স্বামীৰ মৃত্যুৰ কেইদিনমান পিছতে এজন বীমা প্ৰতিনিধি তেওঁৰ ওচৰলৈ আহি জনাইছিল যে তেওঁৰ স্বামী প্ৰধানমন্ত্ৰী জীৱন জ্যোতি বীমা যোজনাৰ অধীনত পঞ্জীয়নভুক্ত আছিল। বীমা ক্ষতিপূৰণ হিচাপে লাভ কৰা ২ লাখ টকাৰ আৰ্থিক সাহায্যই বাধাক পুনৰ নিজৰ ভৱিৰ ওপৰত থিয় দি জীৱনটো নতুনকৈ আৰম্ভ কৰাত আশাৰ সঞ্চাৰ কৰে।

২০১৪ৰ ৯ মে'ত বীমা আঁচনিখনৰ শুভাৰম্ভ কৰা হৈছিল। ২০১৫ৰ কেন্দ্ৰীয় বাজেটৰ সময়ত আঁচনিখনৰ সম্পৰ্কে ঘোষণা কৰোঁতে জনসংখ্যাৰ মাত্ৰ প্ৰায় ২০% লোকৰহে যিকোনো ধৰণৰ বীমা ক'ভাৰেজ আছিল। আঁচনিখনৰ শুভাৰম্ভ কৰি প্ৰধানমন্ত্ৰী মোদীয়ে এইবুলি কৈছিল, সাধাৰণতে এনে বীমা পলিচিৰ বাবে চিকিৎসা পৰীক্ষাৰ প্ৰয়োজন হয় আৰু বীমা কোম্পানীয়ে কোন লোক ক'ভাৰেজৰ বাবে যোগ্য আৰু কোন নহয় সেই সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰে। কিন্তু এই আঁচনিৰ অধীনত কেৱল এখন প্ৰ-পত্ৰ পূৰণ কৰিলেই হ'ল;

পিএমজেজেবিৰাই সম্পৰ্কে অধিক

- এই বীমা আঁচনিত অন্তৰ্ভুক্তিৰ বাবে যোগ্য বয়স ১৮-৫০ বছৰ।
- বেংকৰ শাখা, ডাকঘৰ বা অনলাইনত পঞ্জীয়নৰ সুবিধা উপলব্ধ।

- বাৰ্ষিক প্ৰিমিয়াম ৪৩৬ টকা।
- বীমা ক'ভাৰেজৰ সময়ছোৱাত কাৰণ নিৰ্বিশেষে মৃত্যুৰ বেলিকা ২ লাখ টকাৰ ক্ষতিপূৰণ আগবঢ়োৱা হয়।
- যোগ্য হ'বলৈ বেংক বা ডাকঘৰত একাউন্ট থকা আৰু অট' ডেবিটৰ সুবিধাত অনুমোদন জনোৱাটো বাধ্যতামূলক।

টোকাঃ পিএমজেজেবিৰাই হিতাধিকাৰী

৫৩% মহিলা

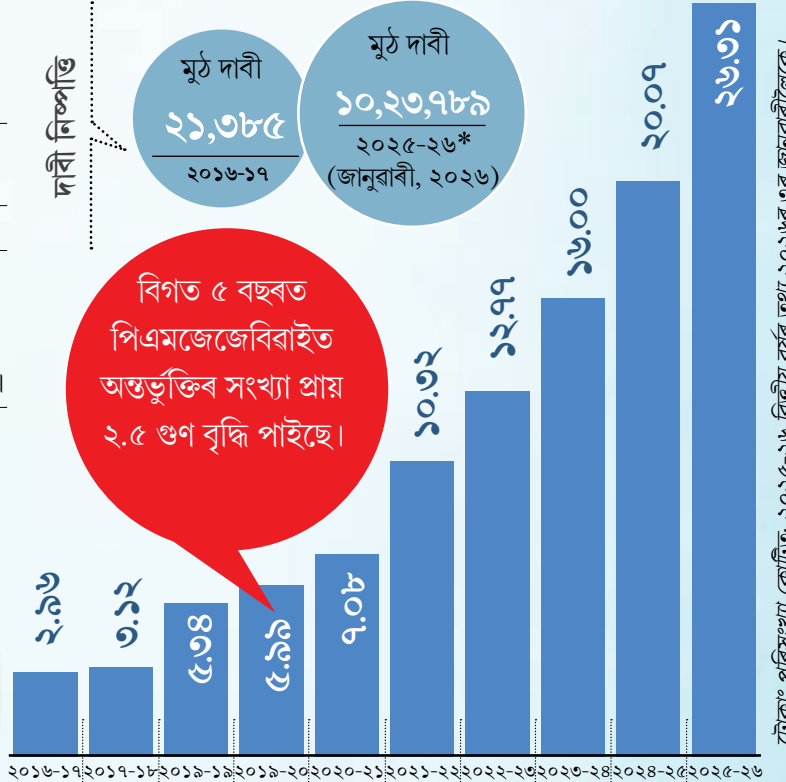
৭৪% লোক হৈছে প্ৰামাণ্যলব্ধ।

দাবী নিষ্পত্তি

মুঠ দাবী
২১,৩৮৫
২০১৬-১৭

মুঠ দাবী
১০,২৩,৭৮৯
২০২৫-২৬*
(জানুৱাৰী, ২০২৬)

বিগত ৫ বছৰত
পিএমজেজেবিৰাই
অন্তৰ্ভুক্তিৰ সংখ্যা প্ৰায়
২.৫ গুণ বৃদ্ধি পাইছে।

টোকাঃ পৰিসংখ্যা কোটিত; ২০২৫-২৬ বিত্তীয় বৰ্ষৰ তথ্য ২০২৬ৰ ৩ৰ জানুৱাৰীলৈকে।

যে দৰিদ্ৰ লোকসকলে কেৱল সাহায্য (handouts) বিচৰা নাই; বৰঞ্চ তেওঁলোকে সবলীকৰণ কামনা কৰে। তেওঁ দৃঢ়তাৰে কয় যে সবলীকৰণ বাস্তৱায়িত হোৱা মাত্ৰেই দৰিদ্ৰ লোকসকল দৰিদ্ৰতাৰ বিৰুদ্ধে নিজাকৈ যুঁজ দিবলৈ সম্পূৰ্ণৰূপে সাজু হৈ উঠিব। আজি এই সবলীকৰণে প্ৰধানমন্ত্ৰী সুৰক্ষা বীমা যোজনাৰ জৰিয়তে ৫৭

কোটিৰো অধিক লোক, প্ৰধানমন্ত্ৰী জীৱন জ্যোতি বীমা যোজনাৰ জৰিয়তে ২৬ কোটিৰো অধিক লোক আৰু অটল পেঞ্চন যোজনাৰ জৰিয়তে ৮.৭১ কোটিৰো অধিক লোকক স্পৰ্শ কৰিছে। কেৱল এই দুখন বীমা আঁচনিৰ অধীনতে প্ৰায় ১১ লাখ (১.১ নিযুত) পৰিয়ালৰ বাবে ২১,৫০০ কোটি টকাৰো অধিক ধনৰাশিৰ দাবী নিষ্পত্তি কৰা

অটল পেঞ্চন যোজনা

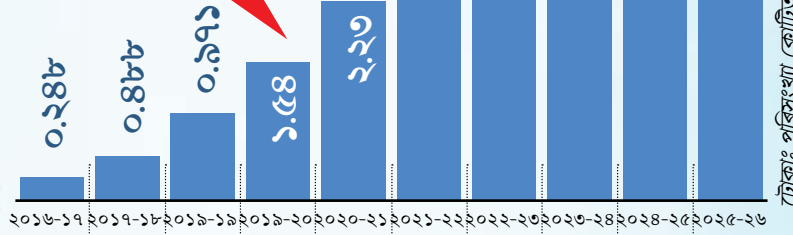
৬০ বছৰৰ পিছত ১,০০০ টকাৰ পৰা ৫,০০০ টকালৈকে পেঞ্চন লাভ

২০১৪-ৰ আগলৈকে দেশৰ জনসংখ্যাৰ মাত্ৰ ১০-১৫ শতাংশ লোকেহে পেঞ্চনৰ সুবিধা লাভ কৰিছিল। ইয়াৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত ২০১৫-ৰ ৯ মে'ত চৰকাৰে দীৰ্ঘ-ম্যাদী অটল পেঞ্চন যোজনাৰ শুভাৰম্ভ কৰিছিল। শুভাৰম্ভণি অনুষ্ঠানত প্ৰধানমন্ত্ৰী মোদীয়ে কৈছিল যে ইয়াক যুৱক-যুৱতীসকলৰ বাবে প্ৰৱৰ্তন কৰা হৈছে। ইয়াৰ ফলশ্ৰুতিত তেওঁলোকে ৬০ বছৰ বয়সৰ পিছত সমৰ্থনৰ বাবে কেতিয়াও আন কাৰোবাৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰিব নলগাটো নিশ্চিত হ'ব। শেহতীয়াকৈ কেন্দ্ৰীয় কেবিনেটে ২০৩০-৩১ বৰ্ষলৈকে

অটল পেঞ্চন যোজনা অব্যাহত ৰখাত
অনুমোদন জনাইছে।

বিগত ৫ বছৰত
অটল পেঞ্চন
যোজনাৰ অন্তৰ্ভুক্তিৰ
সংখ্যা প্ৰায় ৩ গুণ
বৃদ্ধি পাইছে।

টোকা: পৰিসংখ্যা কোটিত; ২০২৫-২৬ বিত্তীয় বৰ্ষৰ তথ্য ২০২৬-ৰ ৩১ জানুৱাৰীলৈকে।

৪৮.৭৬%

হৈছে মহিলা হিতাধিকাৰী; ২০২৬-ৰ ৩১
জানুৱাৰীলৈকে আঁচনিখনত ৪.২৫ কোটি
মহিলা অন্তৰ্ভুক্ত হৈছে।

অটল পেঞ্চন যোজনা সম্পৰ্কে জানিবলগীয়া সকলো

- চৰকাৰে নিশ্চয়তা আগবঢ়োৱা প্ৰথমখন পেঞ্চন আঁচনি।
- আপোনাৰ বৰঙনি তাকৰ হোৱাৰ বেলিকা চৰকাৰে ঘাটি পূৰণৰ দায়িত্ব গ্ৰহণ কৰে।
- আঁচনিখনে ইয়াৰ উদ্দেশ্যপ্ৰণোদিত লক্ষ্য গোটক (target group) স্পৰ্শ কৰাটো নিশ্চিত কৰিবলৈ ২০২২-ৰ ১ অক্টোবৰৰ পৰা আয়কৰদাতাসকল অন্তৰ্ভুক্তিৰ বাবে অযোগ্য হৈ পৰিছে।
- ইয়াত মহিলা ১,০০০ টকাৰ পৰা ৫,০০০ টকালৈকে পেঞ্চনৰ নিশ্চয়তা প্ৰদান কৰা হৈছে।
- পেঞ্চনধাৰীৰ মৃত্যুৰ লগে-লগে পেঞ্চনৰ একে ধনৰাশি পত্নীয়ে লাভ কৰিব।
- স্বামী-স্ত্ৰী উভয়ে মৃত্যুৰ পিছত সঞ্চিত পেঞ্চন কৰ্পাছ ঘূৰাই দিয়া (refunded) হ'ব।
- বয়স আৰু বাছনি কৰা পেঞ্চনৰ পৰিমাণৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি বৰ্তমান মহিলা বৰঙনি ৪২ টকাৰ পৰা ১,৪৫৪ টকাৰ ভিতৰত।

আমাৰ সামাজিক সুৰক্ষা আঁচনিসমূহ সকলোৰে
বাবে বীমা ক'ভাৰ আৰু অধিক সুলভ মূল্যত
বীমা, এই দুই দৃষ্টিভঙ্গী আধাৰিত।

নৰেন্দ্ৰ মোদী, প্ৰধানমন্ত্ৰী

হৈছে।

উক্ত বীমা আৰু পেঞ্চন আঁচনিসমূহৰ শুভাৰম্ভ কৰি প্ৰধানমন্ত্ৰী মোদীয়ে দৃঢ় বিশ্বাস প্ৰকাশেৰে এই সুৰক্ষা ব্যৱস্থাটো প্ৰাথমিকভাৱে দৰিদ্ৰ আৰু সাধাৰণ নাগৰিকৰ বাবে গ্ৰহণ কৰা হৈছে বুলি কৈছিল। তেওঁ কৈছিল যে এই চৰকাৰী পদক্ষেপে সমাজৰ সচ্ছল শ্ৰেণীসমূহে

দৰিদ্ৰ নাৰায়ণৰ সেৱাৰ দিশত অৰিহণা যোগোৱাৰ ক্ষেত্ৰত অনুঘটক হিচাপে কাম কৰিব পাৰে। চৰকাৰখন অটল সংকল্প গ্ৰহণেৰে আগবাঢ়িছে; চৰকাৰে সকলোকে এই ব্যৱস্থাৰ সুবিধা গ্ৰহণ কৰিবলৈ আৰু জনকল্যাণৰ অৰ্থে এই আঁচনিসমূহক এক প্ৰকৃত অভিযানলৈ ৰূপান্তৰিত কৰাত সহায় কৰিবলৈ আহ্বান জনাইছে। ●

প্ৰগতি, প্ৰকৃতি আৰু সংস্কৃতিৰ কৰিডৰ দিল্লী-ডেৰাডুন এক্সপ্ৰেছৰে’

ব্যাপক যোগাযোগ ব্যৱস্থা আৰু উন্নত আন্তঃগাঁথনিৰে কেৱল বাণিজ্যৰ বৰ্ধন ঘটোৱাই নহয়, বৰঞ্চ ভ্ৰমণো সহজ কৰি তোলে। ইয়াৰ ফলত সময় বাহি হয়, ইন্ধনৰ ব্যৱহাৰ হ্রাস পায় আৰু প্ৰদূষণ কম হয়। ১৪ এপ্ৰিলত প্ৰধানমন্ত্ৰী নৰেন্দ্ৰ মোদীয়ে প্ৰগতি, প্ৰকৃতি আৰু সংস্কৃতিৰ সংহতি প্ৰতিফলিত কৰা এক যোগাযোগ প্ৰকল্প দিল্লী-ডেৰাডুন অৰ্থনৈতিক কৰিডৰ উদ্বোধন কৰে। এই প্ৰকল্পই দিল্লী, উত্তৰ প্ৰদেশ আৰু উত্তৰাখণ্ডৰ লোকসকলক পৰ্যটনৰ ক্ষেত্ৰত উপকৃত কৰিব। প্ৰতিষ্ঠাৰ ২৬ বছৰত উত্তৰাখণ্ডই দিল্লী-ডেৰাডুন এক্সপ্ৰেছৰে’ উদ্বোধনৰ জৰিয়তে এটি গুৰুত্বপূৰ্ণ মাইলৰ খুঁটি স্থাপন কৰিছে।

ডেৰাডুন-দিল্লী এক্সপ্ৰেছৰে’ কেৱল অৰ্থনৈতিক কৰিডৰতে সীমাবদ্ধ নহয়; বৰঞ্চ ই ভ্ৰমণক দ্ৰুত আৰু সুলভ কৰি তুলিব। ইয়াৰ ফলত পেট্ৰল আৰু ডিজেলৰ ব্যয় হ্রাস পাব, যাত্ৰীৰ ভাৰা আৰু মাল সৰবৰাহৰ ব্যয় হ্রাস পাব তথা পৰ্যটনৰ বৰ্ধনৰ সমান্তৰালভাৱে বৰ্ধিত নিয়োগৰ সুযোগো সৃষ্টি হ’ব। একে সময়তে ‘দেৱভূমি’ (দেৱতাসকলৰ ভূমি) উত্তৰাখণ্ডক স্বচ্ছ কৰি আৰু ইয়াৰ পূৰ্বৰূপ (pristine) অটুট ৰখাটো অতিশয় প্ৰয়োজনীয়। এনে পবিত্ৰ তীৰ্থস্থানসমূহক প্লাষ্টিক আৰু আৱৰ্জনাৰ পৰা মুক্ত কৰি ৰখাটো পৰ্যটক আৰু স্থানীয় বাসিন্দা উভয়ৰে দায়িত্ব। তেতিয়াহে আমি আমাৰ পবিত্ৰ ক্ষেত্ৰসমূহৰ স্বচ্ছতা আৰু সৌন্দৰ্য্য অটুট ৰাখিব পাৰিম।

প্ৰতিষ্ঠাৰ ২৬ বছৰত ভৰি দিয়া ৰাজ্য হিচাপে উত্তৰাখণ্ডৰ যাত্ৰাত আলোকপাত কৰি প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে এই শতিকাৰ তৃতীয়টো দশক উত্তৰাখণ্ডৰ দশক হ’ব বুলি পূৰ্বৰ ঘোষণাৰ কথা দোহাৰে। তেওঁ কয়

শীতকালীন চাৰি ধাম যাত্ৰাত অংশগ্ৰহণ কৰা ভক্তৰ সংখ্যা ২০২৪-ত ৮০ হাজাৰৰ পৰা ২০২৫ত ১ লাখ ৫০ হাজাৰৰো অধিক হৈছে।

যে বৰ্তমান চৰকাৰৰ নীতিৰাজি আৰু জনসাধাৰণৰ কঠোৰ পৰিশ্ৰমৰ ফলত নতুন ৰাজ্যখনে ইয়াৰ উন্নয়নত নিত্য-নতুন মাত্ৰাৰ সংযোজন কৰি আহিছে। প্ৰধানমন্ত্ৰী মোদীয়ে দৃঢ়তাৰে কয়, “এই এক্সপ্ৰেছৰে’ই উত্তৰাখণ্ডৰ বিকাশত নতুন গতিৰ সঞ্চাৰ কৰিব।” প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে কয় যে এখন ৰাষ্ট্ৰৰ ভৱিষ্যৎ ইয়াৰ পথ, ঘাইপথ, এক্সপ্ৰেছৰে’, বিমানপথ, ৰেলপথ আৰু জলপথে নিৰ্ধাৰণ কৰে। দেশখনত সাধন হোৱা আন্তঃগাঁথনি উন্নয়নৰ অভূতপূৰ্ব গতিৰ ওপৰত আলোকপাত কৰি তেওঁ উল্লেখ কৰে যে ২০১৪-ৰ পূৰ্বে আন্তঃগাঁথনি ব্যয় বছৰি

প্ৰকল্পৰ অৰলোকন

১২,০০০

হাজাৰ কোটি+ টকা ২১৩-কিমি দৈৰ্ঘ্যৰ, ছয়-লেনযুক্ত, প্ৰৱেশ-নিয়ন্ত্ৰিত দিল্লী-ডেৰাডুন অৰ্থনৈতিক কৰিডৰৰ উন্নয়ন সাধনৰ বাবে ব্যয় কৰা হৈছে।

২.৫

ঘণ্টাতে এতিয়া ডেৰাডুন পাবগৈ পাৰি; পূৰ্বে ছঘণ্টা সময় লাগিছিল।

- কৰিডৰটোত আঠটা এনিমেল ক্ৰছিং, দুটা ২০০-মিটাৰ-দৈৰ্ঘ্যৰ এলিফেণ্ট আঙাৰপাছ আৰু কালী মন্দিৰৰ সমীপত ৩৭০-মিটাৰ-দৈৰ্ঘ্যৰ এটা সুৰংগ আছে।
- নীৰৱচ্ছিন্ন, হাই-স্পীড যোগাযোগ ব্যৱস্থা নিশ্চিত কৰিবলৈ ১০টা ইণ্টাৰচেঞ্জ, তিনি ৰেলৱে অভাৰ-ব্ৰিজ (ROB), চাৰিখন গুৰু দলং আৰু ১২ ৰোডচাইড ৰাজহুৱা সুবিধা স্থাপন কৰা হৈছে।

প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ সম্পূৰ্ণ কাৰ্যসূচী চাবলৈ
কিউআৰ ক'ডটো স্কেন কৰক

২ লাখ কোটি টকাতকৈ কম আছিল যদিও এতিয়া এয়া ছগুণৰো অধিক বৃদ্ধি পাই বছৰি ১২ লাখ কোটি টকাৰো অধিক হৈছে। “কেৱল উত্তৰাখণ্ডতে বৰ্তমান ২.২৫ লাখ কোটি টকাৰো অধিক মূল্যৰ আন্তঃগাঁথনি প্ৰকল্পৰাজিৰ কাম অব্যাহত আছে”, শ্ৰী মোদীয়ে দৃঢ়তাৰে কয়।

দিল্লী-পশ্চিম উত্তৰ প্ৰদেশ-উত্তৰাখণ্ড অঞ্চলৰ শেহতীয়া উন্নয়নত আলোকপাতেৰে প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে দিল্লী মেট্ৰ'ৰ সম্প্ৰসাৰণ, মীৰাটত মেট্ৰ' সেৱাৰ শুভাৰম্ভ, দিল্লী-মীৰাট নমো ভাৰত ৰেলৰ উদ্বোধন, নয়দা আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় বিমানবন্দৰ আৰু এমআৰঅ' সুবিধা আৰম্ভ হোৱাৰ কথা উল্লেখ কৰে। প্ৰধানমন্ত্ৰী মোদীয়ে কয় যে ইয়াৰ জৰিয়তে কৃষক আৰু পশুপালকসকলো লাভৱান হ'ব। তেওঁলোকৰ উৎপাদিত সামগ্ৰী ক্ষিপ্ৰতাৰে বৃহৎ বজাৰসমূহত উপনীত হ'ব। তেওঁ কয় যে

প্ৰাক্তন-সেনালৈ কল্যাণমূলক আঁচনিসমূহ

প্ৰায় ১.২৫ ১.২৫ লাখ কোটি টকা 'ওৱান ৰেংক, ওৱান পেঞ্চন' আঁচনিৰ অধীনত প্ৰদান কৰা হৈছে।

৩৬%

প্ৰাক্তন-সেনাৰ বাবে স্বাস্থ্যসেৱা আঁচনিৰ বাজেট বৃদ্ধি।

৭০

বছৰ উৰ্ধ প্ৰাক্তন-সেনালৈ মেডিচিনৰ হ'ম ডেলিভাৰীৰ ব্যৱস্থা উপলব্ধ।

সন্তানৰ শিক্ষা অনুদান দুগুণ বৃদ্ধি কৰা হৈছে।

- কন্যাসকলৰ বিবাহৰ সাহায্য ৫০ হাজাৰ টকাৰ পৰা ১ লাখ টকালৈ বৃদ্ধি কৰা হৈছে।

আমাৰ পৰ্বত... এই বনাঞ্চল... এয়াই 'দেৱভূমি'ৰ (দেৱতাসকলৰ ভূমি) বৈভৱ... এয়া সঁচাকৈয়ে পবিত্ৰ স্থান। এনে স্থানসমূহ পৰিষ্কাৰ-পৰিচ্ছন্ন কৰি ৰখাটো আমাৰ সকলোৰে কৰ্তব্য। প্লাষ্টিকৰ বটল আৰু জাবৰৰ দ'মবোৰে দেৱভূমিৰ পবিত্ৰতা লাঘৱ কৰিছে। সেয়েহে আমাৰ তীৰ্থস্থান দেৱভূমিক স্বচ্ছ আৰু সুন্দৰ কৰি ৰখাটো অতিশয় গুৰুত্বপূৰ্ণ।

নৰেন্দ্ৰ মোদী, প্ৰধানমন্ত্ৰী

গাজিয়াবাদ, বাঘপট, বৰাউত, ছামলী আৰু চাহাবানপুৰৰ মাজেৰে পাৰ হৈ যোৱা কৰিডৰটোৱে উত্তৰ প্ৰদেশৰ এই চহৰসমূহকো পুনৰ্জীৱিত কৰিব। প্ৰধানমন্ত্ৰী মোদীয়ে দৃঢ়তাৰে কয়, “এয়া কেৱল এটা পথ নহয়, বৰঞ্চ ই সমগ্ৰ অঞ্চলটোত বাণিজ্য, উদ্যোগ, পণ্যাগাৰ আৰু লজিস্টিকছৰ ক্ষেত্ৰত নতুন সুযোগৰ উন্মেষ ঘটাব।” তেওঁ উল্লেখ কৰে যে ডেৰাডুন, হৰিদ্বাৰ, হৰীকেশ, মুছৌৰী আৰু চাৰি ধাম চাৰ্কিট সকলো অধিক সুগম হ'ব। তেওঁ লগতে কয় যে উত্তৰাখণ্ড ক্ৰমাগ্ৰয়ে শীতকালীন পৰ্যটন, শীতকালীন ক্ৰীড়া আৰু ডেষ্টিনেচন ৱেডিঙৰ প্ৰধান গন্তব্যস্থানত পৰিণত হৈছে। তেওঁ কয়, ‘পৰ্যটনৰ বিকাশ ঘটা মাত্ৰেকৈ সকলো লাভান্বিত হয়ঃ হোটেল, ধাৰা, টেক্সি, হ'ম ষ্টে - সমগ্ৰ স্থানীয় অৰ্থনীতিয়ে উদ্দীপনা লাভ কৰে।’ ●

১ মে'ৰ বিশেষ বৈশিষ্ট্যঃ শ্ৰমিক দিৱস

SHRAMEV JAYATEE

সত্যমেৰ জয়তেৰ দৰে ৰাষ্ট্ৰখনৰ বিকাশৰ বাবে শ্ৰমেৰ জয়তে খাৰণাটোৱেও সমানেই তাৎপৰ্য্য বহন কৰিছে। শ্ৰমেৰ জয়তে মনোভাৱেৰে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰ শ্ৰমিকসকলৰ কল্যাণ সাধনৰ প্ৰতি অটলভাৱে দায়বদ্ধ হৈ আছে। শ্ৰমিক শ্ৰেণীটোৰ সমৃদ্ধি নিশ্চিত কৰিবলৈ চৰকাৰে চাৰি বিস্তৃত শ্ৰম সংহিতা ৰূপায়ণৰ জৰিয়তে সামাজিক সুৰক্ষাৰ ব্যৱস্থাকে প্ৰমুখ্য কৰি একাধিক ব্যাপক ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিছে। ১ মে' অৰ্থাৎ আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় শ্ৰমিক দিৱস উপলক্ষে ইয়াত এখনি বিশেষ প্ৰতিবেদন আগবঢ়োৱা হৈছে। ইয়াত শ্ৰমিকসকলৰ সবলীকৰণৰ অৰ্থে গ্ৰহণ কৰা প্ৰচেষ্টাৰাজিত আলোকপাত কৰা হৈছে...

শ্ৰমিকসকলৰ সফলতা আৰু উদ্যোগৰ সফলতাৰ মাজত এক সম্পৰ্ক আছে। এটাৰ অবিহনে আনটো প্ৰকৃতপক্ষে বাস্তৱায়িত হ'ব নোৱাৰে। উদ্যোগসমূহৰ বিকাশ ঘটা মাত্ৰেই ই শ্ৰমিকসকলৰ বাবে বহনক্ষম নিয়োগৰ সুযোগ, ন্যায্য মজুৰি আৰু সামাজিক সুৰক্ষাৰ সুবিধাৰ সৃষ্টি কৰে। একেদৰে এটা অনুপ্ৰাণিত আৰু সুৰক্ষিত কৰ্মশক্তিৰে উৎপাদনশীলতা আৰু উদ্ভাৱনক আগুৱাই নিয়ে, ইয়াৰ ফলত উদ্যোগটোৰ দীৰ্ঘম্যাদী জীৱনকাল আৰু অস্তিত্ব নিশ্চিত হয়। সংগঠিত আৰু অসংগঠিত উভয় খণ্ডৰ শ্ৰমিকসকলে “তেওঁলোকৰ শ্ৰমৰ বাবে সন্মান আৰু সম অধিকাৰ” লাভ কৰাটো নিশ্চিতকৰণৰ বাবে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰ দৃঢ় সংকল্পবদ্ধ। এই অংগীকাৰক কেইবাটাও আন্তৰিক প্ৰয়াসে গভীৰ কৰি তোলে। যেনে: বিশ্বনাথ ধাম উদ্বোধনৰ সময়ত শ্ৰমিকসকলৰ ওপৰত পুষ্পবৃষ্টি কৰা, প্ৰয়াগৰাজ কুস্ত মেলাত অনাময় কৰ্মীসকলৰ চৰণ ধুওৱা কাৰ্য্য আৰু নতুন সংসদ ভৱনত শ্ৰমিকসকলৰ বাবে এক সমৰ্পিত গেলেৰী স্থাপন কৰা-এই সকলোবোৰেই দেশৰ উন্নয়ন যাত্ৰাত শ্ৰমৰ জয়তেৰ ৰূপান্তৰশীল শক্তিক সন্মান জনোৱাৰ অভিব্যক্তিক প্ৰতিফলিত কৰিছে।

চৰকাৰে চাৰি শ্ৰম সংহিতা কাৰ্য্যকৰী কৰিছে

বৰ্তমানৰ ২৯খন কেন্দ্ৰীয় শ্ৰম আইনৰ প্ৰাসংগিক বিধানসমূহক সফলতাৰে একত্ৰিত, সবলীকৰণ আৰু যুক্তিসংগত কৰি কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে চাৰি বিস্তৃত শ্ৰম সংহিতা কাৰ্য্যকৰী কৰিছে, যথা : মজুৰি সংহিতা, ২০১৯; উদ্যোগিক সম্পৰ্ক সংহিতা, ২০২০; সামাজিক সুৰক্ষা সংহিতা, ২০২০ তথা বৃত্তিগত সুৰক্ষা, স্বাস্থ্য আৰু কৰ্ম পৰিস্থিতি সংহিতা, ২০২০। এই সংহিতাসমূহক ২০২৫-ৰ ২১ নৱেম্বৰৰ পৰা কাৰ্য্যকৰী কৰা হৈছে। শ্ৰম অধিনিয়মসমূহৰ আধুনিকীকৰণ, শ্ৰমিকসকলৰ কল্যাণ বৃদ্ধি আৰু শ্ৰম বাতাবৰণক কৰ্মৰ বিকশিত জগতখনৰ সৈতে সংপৃক্ত কৰি এই ঐতিহাসিক পদক্ষেপে এটি ভৱিষ্যতৰ বাবে-সাজু কৰ্মশক্তি আৰু এক ব্যাপক, উদ্যোগ-অনুকূল পৰিবেশৰ ভেটি স্থাপন কৰিছে। দেশৰ একাধিক শ্ৰম আইন প্ৰাক-স্বাধীনতা যুগ আৰু স্বাধীনতা-উত্তৰ আৰম্ভণিৰ সময়ছোৱাত (১৯৩০-১৯৫০) প্ৰণয়ন কৰা হৈছিল। সেই সময়ৰ অৰ্থনীতি আৰু শ্ৰম বজাৰ বাস্তৱিকতে বৰ্তমান সময়তকৈ বহুলাংশে পৃথক আছিল।

ই-শ্ৰম পৰ্টেলঃ এক ওৱান-ষ্টপ সমাধান

২০২১-ৰ ২৬ আগষ্টত শ্ৰম আৰু নিয়োগ মন্ত্ৰালয়ে আধাৰৰ দ্বাৰা পৰীক্ষিত অসংগঠিত শ্ৰমিকসকলৰ ৰাষ্ট্ৰীয় তথ্যকোষ (NDUW) সৃষ্টিৰ বাবে ই-শ্ৰম পৰ্টেলৰ শুভাৰম্ভ কৰিছিল। ২০২৪ৰ ২১ অক্টোবৰত একাধিক সামাজিক সুৰক্ষা আৰু কল্যাণমূলক আঁচনিক এটা একক পৰ্টেলত একত্ৰিত কৰি ই-শ্ৰম ‘ওৱান-ষ্টপ ছলিউচন’ৰ শুভাৰম্ভ কৰা হৈছিল। আজিলৈকে এই প্লেটফৰ্মৰ সৈতে ১৪খন সামাজিক আঁচনিক সংযুক্ত কৰা হৈছে। ইয়াৰ ফলত ই-শ্ৰম কাৰ্ডধাৰীসকলৰ বাবে সুগমতা সম্প্ৰসাৰিত হৈছে।

নতুন সংসদ ভৱন নিৰ্মাণ কৰা শ্ৰমিকসকলক সম্বৰ্ধনা জ্ঞাপন

প্ৰধানমন্ত্ৰী নৰেন্দ্ৰ মোদীয়ে ২০২৩-ৰ ২৮ মে'ত নতুন সংসদ ভৱন ৰাষ্ট্ৰলৈ উৎসৰ্গা কৰি ইয়াৰ নিৰ্মাণৰ সৈতে জড়িত এদল শ্ৰমিকৰ সৈতে মিলিত হৈছিল। এই সংসদ ভৱন নিৰ্মাণৰ বাবে প্ৰায় ৬০,০০০ শ্ৰমিকে কৰ্মসংস্থাপন লাভ কৰিছিল। তেতিয়া প্ৰধানমন্ত্ৰী মোদীয়ে কৈছিল, “সংসদৰ ভিতৰত তেওঁলোকৰ শ্ৰমৰ বাবে সমৰ্পিত এটি ডিজিটেল গেলেৰীও স্থাপন কৰাত মই সন্তোষ পাইছো। যি হয়তো বিশ্বৰ ভিতৰতে প্ৰথম।” সংসদ নিৰ্মাণৰ ক্ষেত্ৰত তেওঁলোকৰ অৱদান এতিয়া অমৰ হৈ পৰিছে।

“আমাৰ শ্ৰমিকসকল ‘শ্ৰমযোগী’। এজন ‘শ্ৰমযোগী’য়ে আমাৰ বহু সমস্যাৰ সমাধান কৰে আৰু আমাৰ একাধিক প্ৰয়োজনীয়তা পূৰণ কৰে। ইয়াৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত তেওঁলোকৰ প্ৰতি আমাৰ দৃষ্টিভংগী সলনি নকৰালৈকে, তেওঁলোকৰ প্ৰতি আমাৰ মনোভাৱ ৰূপান্তৰিত নোহোৱালৈকে আমি তেওঁলোকক সমাজত প্ৰাপ্য মৰ্যাদা প্ৰদান কৰিব নোৱাৰিম।”

নৰেন্দ্ৰ মোদী, প্ৰধানমন্ত্ৰী

বিশ্বনাথ ধামত শ্ৰমিকসকলৰ ওপৰত পুষ্পবৃষ্টি কৰা

প্ৰধানমন্ত্ৰী মোদীয়ে ২০২১-ৰ ১৩ ডিচেম্বৰত বাৰাণসীত শ্ৰী কাশী বিশ্বনাথ ধাম কৰিড'ৰ উদ্বোধন কৰি নিৰ্মাণ শ্ৰমিকসকলৰ ওপৰত পুষ্পবৃষ্টি কৰিছিল। তেওঁ তেওঁলোকৰ সৈতে আহাৰ গ্ৰহণো কৰিছিল। ইয়াত ভাষণ প্ৰদানেৰে প্ৰধানমন্ত্ৰী মোদীয়ে কৈছিল, “আজি মই প্ৰতিজন শ্ৰমিকৰ প্ৰতি কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিব বিচাৰিছো, তেওঁলোকে মূৰৰ ঘাম মাটিত পেলাই এই বিশাল কমপ্লেক্স নিৰ্মাণ কৰিলে। ক'ভিড-১৯ মহামাৰীৰ সময়তো তেওঁলোকে কামটো স্থবিৰ হ'বলৈ নিদিছিল। মই এই সতীৰ্থসকলক লগ পোৱাৰ সুযোগ পাপুঁ আৰু তেওঁলোকৰ আশীৰ্বাদ লাভ কৰাৰ সৌভাগ্যও ঘটে।”

শ্ৰমিকসকলৰ প্ৰতি কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন

প্ৰধানমন্ত্ৰী মোদীয়ে ২০২৬-ৰ ১৩ ফেব্ৰুৱাৰীত সেৱা তীৰ্থ তথা কৰ্তব্য ভৱনৰ আৰু ২ উদ্বোধন কৰি সতীৰ্থসকলৰ প্ৰতি কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছিল। তেতিয়া তেওঁ কৈছিল, “এই ভৱনসমূহ নিৰ্মাণৰ সৈতে জড়িত সকলো অভিযন্তা আৰু সতীৰ্থক মই মোৰ কৃতজ্ঞতা জনাইছো।

কুস্ত মেলাত ভৰি ধুওৱা কাৰ্য্য

প্ৰধানমন্ত্ৰী নৰেন্দ্ৰ মোদীয়ে ২০১৯-ৰ কুস্তমেলাত সেৱা আগবঢ়োৱা অনাময় কৰ্মীসকলৰ প্ৰতি শ্ৰদ্ধা নিবেদনেৰে অনাময় কৰ্মী আৰু ‘স্বচ্ছগ্ৰহী’সকলক সম্বৰ্ধনা জনায়। তদুপৰি তেওঁ পাঁচ গৰাকী অনাময় কৰ্মীৰ চৰণ ধুৱাইছিল। প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে তেওঁলোকৰ সৈতে মত-বিনিময় কৰিছিল।

প্ৰধানমন্ত্ৰী মোদীয়ে নিৰ্মাণ কামত নিয়োজিত শ্ৰমিকসকলৰ সৈতে মত-বিনিময় কৰে

প্ৰধানমন্ত্ৰী নৰেন্দ্ৰ মোদীয়ে ২০২১-ৰ ২৬ ছেপ্টেম্বৰত বিয়লি নতুন সংসদ ভৱনৰ নিৰ্মাণস্থলী পৰিদৰ্শন কৰিছিল। তেওঁ অব্যাহত কাম-কাজৰ পৰ্যালোচনা কৰি অগ্ৰগতিৰ বুজ লৈছিল আৰু প্ৰকল্পটো নিৰ্ধাৰিত সময়ত সম্পূৰ্ণ কৰাত গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছিল। তেওঁ নিৰ্মাণ কাৰ্য্যত নিয়োজিত শ্ৰমিকসকলৰ সৈতে মত-বিনিময় কৰি তেওঁলোকৰ সুবিধা-অসুবিধাৰাজিৰ বুজ লৈছিল। প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে নিৰ্মাণ কাৰ্য্যৰে জড়িত সকলো শ্ৰমিকে সম্পূৰ্ণৰূপে ক'ভিড-১৯ৰ টিকা লাভ কৰাটো নিশ্চিত কৰিবলৈ নিৰ্দেশনা আগবঢ়াইছিল। তেওঁ লগতে বিষয়াসকলক সকলো শ্ৰমিকৰ মাহিলী স্বাস্থ্য পৰীক্ষা কৰিবলৈয়ো নিৰ্দেশনা প্ৰদান কৰিছিল। তদুপৰি তেওঁ নিৰ্মাণ কাৰ্য্য সম্পূৰ্ণ হ'লৈহে প্ৰকল্পটোত অৰিহণা যোগোৱা সকলো নিৰ্মাণ শ্ৰমিককে সন্মান জনাবলৈ ইয়াতে এটা ডিজিটেল সংগ্ৰহালয় স্থাপন কৰিবলৈ কৈছিল। সংগ্ৰহালয়টোত তেওঁলোকৰ নাম, জন্মস্থান, ফটো আৰু ব্যক্তিগত তথ্য প্ৰদৰ্শন কৰিবলৈ কৈছিল। তেওঁ কৈছিল যে নিৰ্মাণ প্ৰচেষ্টালৈ তেওঁলোকে আগবঢ়োৱা অৱদান যথোপযুক্ত স্বীকৃতিৰ যোগ্য। তেওঁ ইয়াৰ উপৰিও সকলো শ্ৰমিককে এই প্ৰচেষ্টাত তেওঁলোকে পালন কৰা ভূমিকা আৰু তেওঁলোকৰ অংশগ্ৰহণক স্বীকাৰ কৰি একোখনকৈ প্ৰমাণ পত্ৰ প্ৰদান কৰিবলৈ কৈছিল।

শ্ৰমিকসকলৰ ১২৫ দিনৰ নিশ্চিত নিয়োগ লাভ

‘বিকশিত ভাৰত-ৰোজগাৰ আৰু জীৱিকা নিশ্চয়তা অভিযান (গ্ৰামীণ) আইন, ২০২৫’এ বৰ্তমানৰ নিশ্চয়তা কাঠামোক সুদৃঢ় আৰু সম্প্ৰসাৰিত কৰিছে। এই আইনৰ অধীনত গ্ৰামাঞ্চলৰ প্ৰতিঘৰ গৃহস্থীক প্ৰতি বিত্তীয় বৰ্ষত কমেও ১২৫ দিনৰ মজুৰি নিয়োগৰ বিধিগত নিশ্চয়তা প্ৰদান কৰা হৈছে। পূৰ্বৰ ১০০ দিনৰ সীমাৰ তুলনাত এয়া বৃদ্ধি পাইছে। এই পদক্ষেপে গ্ৰামীণ আয় বৃদ্ধিৰ লগতে জীৱিকা সুৰক্ষাৰ বৰ্ধন ঘটাব। আইনখনত এক বিধিগত নিবনুৱা ভাট্টাও অন্তৰ্ভুক্ত হৈছে। নিৰ্দিষ্ট সময়সীমাৰ ভিতৰত কামৰ ব্যৱস্থা নহ'লে এই ভাট্টা প্ৰদান কৰা হ'ব। এই ভাট্টাৰ নিৰিখ (rates) অধিসূচিত মজুৰিৰ হাৰৰ সৈতে সংযুক্ত হ'ব। আইনখনে গৃহস্থীসমূহৰ আয়ৰ সুস্থিৰতাক শক্তিশালী কৰিছে। ইয়াৰ ফলত গ্ৰামাঞ্চলৰ গৃহস্থীসমূহৰ বাবে খাদ্য সুৰক্ষা আৰু উপভোগৰ সুস্থিৰতা নিশ্চিত হৈছে।

প্ৰব্ৰজিত শ্ৰমিকৰ বাবে কল্যাণমূলক আঁচনি

দক্ষতা বিকাশ, আৰ্থিক সাহায্য, আৰু সামাজিক সুৰক্ষাৰ সুযোগ প্ৰদান কৰি শ্ৰমিকৰ জীৱন উন্নত কৰাৰ বাবে নিয়োগ আঁচনি আৰম্ভ কৰা হৈছে। এই ব্যৱস্থাসমূহৰ উদ্দেশ্য হৈছে শ্ৰমিকসকলক সবলীকৰণ কৰা আৰু তেওঁলোকৰ জীৱিকাক উদগনি যোগাব পৰা সহায় আগবঢ়োৱা, যাৰ ফলত তেওঁলোকৰ ভৱিষ্যতৰ বাবে অধিক নিৰাপত্তা নিশ্চিত কৰিব পৰা যাব। এনে কিছুমান আঁচনিৰ ভিতৰত আছে :

পি এম ষ্ট্ৰীট ভেণ্ডাৰ আত্মনিৰ্ভৰ নিধি (পি এম স্বনিধি)

২০২০ চনৰ ১ জুনত আৰম্ভ হোৱা এই আঁচনিৰ লক্ষ্য হৈছে কোনো ধৰণৰ জাৰ্মিনৰ প্ৰয়োজন নোহোৱাকৈ পদপথৰ ব্যৱসায়ীসকলক মূলধনী ঋণৰ সুবিধা প্ৰদান কৰা। ক'ভিড-১৯ মহামাৰীৰ সময়ত বেয়াকৈ প্ৰভাৱিত হোৱা ব্যৱসায়ীসকলক পুনৰ ব্যৱসায় আৰম্ভ কৰাত সহায় কৰিবলৈ এই পদক্ষেপ আৰম্ভ কৰা হৈছিল।

আয়ুত্থান ভাৰত প্ৰধানমন্ত্ৰী জন আৰোগ্য যোজনা

প্ৰধানমন্ত্ৰী নৰেন্দ্ৰ মোদীয়ে ২০১৮ চনৰ ২৩ ছেপ্টেম্বৰত আয়ুত্থান ভাৰত প্ৰধানমন্ত্ৰী জন আৰোগ্য যোজনা (এবি পি এম-জে) আৰম্ভ কৰিছিল। ইয়াৰ উদ্দেশ্য হৈছে ভাৰতৰ অতি স্পৰ্শকাতৰ শ্ৰেণীৰ লোকসকলক স্বাস্থ্য সুৰক্ষাৰ নিশ্চিতি প্ৰদান কৰি এক উমৈহতীয়া স্বাস্থ্য সুৰক্ষা ব্যৱস্থা বা ইউনিভাৰ্চেল হেল্থ কভাৰেজ (ইউ এইচ চি) লাভ কৰা।

প্ৰধানমন্ত্ৰী শ্ৰম যোগী মানধন (PMSYM)

২০১৯ চনৰ ১৫ ফেব্ৰুৱাৰীত শ্ৰম আৰু নিয়োগ মন্ত্ৰালয়ে আৰম্ভ কৰা এই আঁচনিৰ লক্ষ্য হৈছে প্ৰব্ৰজিত শ্ৰমিককে ধৰি অসংগঠিত খণ্ডৰ শ্ৰমিকসকলক ৬০ বছৰ বয়স অতিক্ৰম কৰাৰ পিছত ন্যূনতম নিশ্চিত পেঞ্চন প্ৰদান কৰা।

প্ৰধানমন্ত্ৰী গৰীব কল্যাণ অন্ন যোজনা (PMGKAY)

প্ৰধানমন্ত্ৰী গৰীব কল্যাণ অন্ন যোজনা (PMGKAY)ৰ দ্বাৰা খাদ্য সুৰক্ষাৰ প্ৰতি চৰকাৰৰ দায়বদ্ধতাক অধিক শক্তিশালী কৰি তোলা হৈছে আৰু এই আঁচনিখন আৰু পাঁচ বছৰৰ বাবে বৃদ্ধি কৰা হৈছে, যিটো ২০২৪ চনৰ ১ জানুৱাৰীৰ পৰা কাৰ্যকৰী হৈছে। এই আঁচনিৰ জৰিয়তে প্ৰব্ৰজিত শ্ৰমিককে ধৰি দৰিদ্ৰ সীমাৰেখাৰ তলত বাস কৰা পৰিয়ালসমূহক বিনামূলীয়াকৈ খাদ্য শস্য প্ৰদান কৰা হয়। ●

শ্ৰমিক দিৱসৰ তাৎপৰ্য

সমগ্ৰ বিশ্বৰ কঠোৰ পৰিশ্ৰমী আৰু নিষ্ঠাবান ব্যক্তিসকলক সন্মান জনোৱাৰ লগতে শ্ৰমিকৰ অধিকাৰ সন্দৰ্ভত জনসজাগতা বৃদ্ধিৰ বাবে প্ৰতি বছৰে ১ মে'ত শ্ৰমিক দিৱস উদযাপন কৰা হয়। শ্ৰমিক দিৱস কেৱল এটা বন্ধৰ দিন নহয়; এয়া হৈছে খাটি খোৱা জনতাৰ, শ্ৰমিক শ্ৰেণীৰ অৱদানক কৃতজ্ঞতা আৰু শ্ৰদ্ধা জনোৱাৰ বাবে উৎসৰ্গিত এটা দিন। এই দিনটো পালন কৰি আমি তেওঁলোকৰ সংগ্ৰামক স্মৰণ কৰোঁ আৰু তেওঁলোকৰ অধিকাৰ সম্পৰ্কে সাধাৰণ জনতাৰ লগতে শ্ৰমিকসকলৰ মাজতো সজাগতা গঢ়ি তোলাঁ।

লোকসভাৰ মুঠ সময়ৰ হাৰ ৯৩% উৎপাদনশীলতা, ৰাজ্যসভাৰ ১১০%

বিশেষ সংসদীয় অধিবেশনৰ অন্তিম দিন ১৮ এপ্রিলত লোকসভা আৰু ৰাজ্যসভা দুয়োখনেই পৰৱৰ্তী বৈঠকৰ তাৰিখ নিৰ্ধাৰণ নকৰাকৈ স্থগিত ৰখা হৈছিল। বাজেট অধিবেশনৰ অন্ত পৰাৰ কথা আনুষ্ঠানিকভাৱে ঘোষণা কৰিলে লোকসভাৰ অধ্যক্ষ ওম বিৰলাই। ইয়াৰ পিছতে ৰাজ্যসভাৰ অধ্যক্ষ তথা উপ-ৰাষ্ট্ৰপতি চি পি ৰাধাকৃষ্ণনেও উচ্চ সদন বা ৰাজ্যসভা স্থগিত ৰাখে। বাজেট অধিবেশনৰ সময়ত দুয়োখন সদনত কেইবাখনো বিধেয়ক গৃহীত হয়। উল্লেখযোগ্য যে ৰাজ্যসভাত উৎপাদনশীলতা প্ৰায় ১১০% আৰু লোকসভাত ৯৩% আছিল।

পৰৱৰ্তী বৈঠকৰ তাৰিখ নিৰ্ধাৰণ নকৰাকৈ ১৮ নং লোকসভাৰ সপ্তম অধিবেশন স্থগিত

২০২৬ চনৰ ২৮ জানুৱাৰীৰ পৰা আৰম্ভ হোৱা লোকসভাৰ সপ্তম অধিবেশনত প্ৰায় ১৫১ ঘণ্টা ৪২ মিনিটৰ মুঠ ৩১খন বৈঠক অনুষ্ঠিত হয়। ২০২৬ চনৰ ২৮ জানুৱাৰীত ৰাষ্ট্ৰপতি দ্ৰৌপদী মুৰ্মুৱে দুয়োখন সদনৰ সদস্যসকলক সম্বোধন কৰাৰ লগতে ২০২৬ চনৰ ১ ফেব্ৰুৱাৰীত বিত্তমন্ত্ৰীয়ে ২০২৬-২০২৭ বৰ্ষৰ কেন্দ্ৰীয় বাজেট সদনত দাখিল কৰে। কেন্দ্ৰীয় বাজেট ২০২৬-২০২৭ সম্পৰ্কীয় আলোচনা প্ৰায় ১৩ ঘণ্টা ধৰি চলিছিল, য'ত ৬৩জন সদস্যই অংশগ্ৰহণ কৰিছিল। বিত্তমন্ত্ৰীয়ে ২০২৬ চনৰ ১১ ফেব্ৰুৱাৰীত এই আলোচনাৰ উত্তৰ দিয়ে। ২০২৬ চনৰ ২৫ মাৰ্চত সদনে বিত্ত বিধেয়কখন গৃহীত কৰে।

- সকলো সদস্যৰ সহযোগত লোকসভাৰ এই অধিবেশনৰ উৎপাদনশীলতা আছিল প্ৰায় ৯৩ শতাংশ। অধিবেশনৰ সময়ছোৱাত ১২খন চৰকাৰী বিধেয়ক উত্থাপন কৰা হয়, আৰু মুঠ ৯খন বিধেয়ক গৃহীত হয়।
- ২০২৬ চনৰ ১৬ আৰু ১৭ এপ্রিলত সদনে সংবিধান (১৩১ সংশোধনী) বিধেয়ক, ২০২৬; কেন্দ্ৰীয় শাসিত অঞ্চল আইন (সংশোধনী) বিধেয়ক, ২০২৬; আৰু সীমা নিৰ্ধাৰণ বিধেয়ক, ২০২৬ সন্দৰ্ভত আলোচনা কৰে। এই আলোচনা ২১ ঘণ্টা ২৭ মিনিট ধৰি চলিছিল, য'ত ১৩১জন সদস্যই নিজৰ মতামত প্ৰকাশ কৰিছিল।
- ২০২৬ চনৰ ২৩ মাৰ্চত প্ৰধানমন্ত্ৰী নৰেন্দ্ৰ মোদীয়ে পশ্চিম এছিয়াত চলি থকা সংঘাত আৰু ভাৰতে সম্মুখীন হোৱা প্ৰত্যাহ্বান সন্দৰ্ভত বক্তব্য আগবঢ়ায়।
- ২০২৬ চনৰ ৩০ মাৰ্চত ১৯৩ নং নিয়মৰ অধীনত “দেশখনক বামপন্থী উগ্ৰবাদৰ পৰা মুক্ত কৰাৰ প্ৰয়াস” বিষয়ক এক চমু আলোচনা অনুষ্ঠিত হয়।

ৰাজ্যসভাৰ ২৭০ সংখ্যক অধিবেশনৰ সৈতে সামৰণি পৰে সংসদৰ বাজেট অধিবেশন

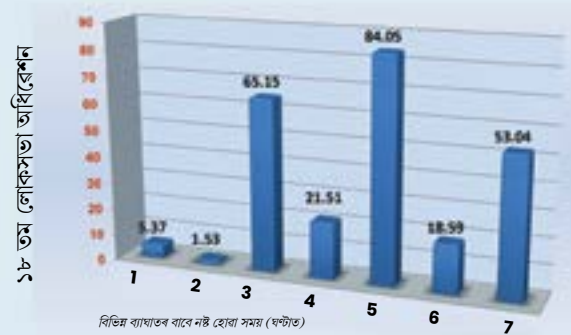
ৰাজ্যসভাৰ ২৭০ সংখ্যক অধিবেশনৰ সামৰণি পৰাৰ লগে লগে সংসদৰ বাজেট অধিবেশনৰো অন্ত পৰে। এই অধিবেশনত অনুমোদিত বাজেট আৱণ্টন, সমৰ্থিত নীতি আৰু প্ৰতিষ্ঠিত অগ্ৰাধিকাৰসমূহে ভাৰতৰ প্ৰতিজন নাগৰিকৰ জীৱনত প্ৰত্যক্ষ প্ৰভাৱ পেলায়। ৰাষ্ট্ৰপতি দ্ৰৌপদী মুৰ্মুৱে প্ৰদান কৰা ৰাষ্ট্ৰপতিৰ ভাষণৰ প্ৰতি ধন্যবাদ প্ৰস্তাৱৰ ওপৰত চাৰিদিনীয়া আলোচনাৰে অধিবেশন আৰম্ভ হয়, য'ত সদনৰ ৭৯জন সদস্যই অংশগ্ৰহণ কৰে। ধন্যবাদ প্ৰস্তাৱৰ উত্তৰ হিচাপে সাংসদসকলে উত্থাপন কৰা মূল বিষয়সমূহ স্পষ্ট কৰি দিয়ে প্ৰধানমন্ত্ৰী মোদীয়ে।

- চাৰিদিনীয়া এই আলোচনাত মুঠ ৯৭জন সদস্যই অংশগ্ৰহণ কৰে। তদুপৰি চৰকাৰৰ দুটা মূল মন্ত্ৰালয়ৰ কাম-কাজ সন্দৰ্ভতো সদনে ব্যাপক আলোচনাত মিলিত হয়।
- ভাৰত-আমেৰিকাৰ দ্বিপাক্ষিক বাণিজ্য চুক্তি সন্দৰ্ভত বাণিজ্য আৰু উদ্যোগ মন্ত্ৰীয়ে আৰু পশ্চিম এছিয়াৰ পৰিস্থিতি সন্দৰ্ভত বৈদেশিক পৰিক্ৰমা মন্ত্ৰীয়ে নিজাববীয়াকৈ দিয়া বক্তব্যও সদনে লক্ষ্য কৰে।
- প্ৰধানমন্ত্ৰী মোদীয়ে পশ্চিম এছিয়াত চলি থকা সংঘাত আৰু ই ভাৰতৰ বাবে বিশেষকৈ দেশৰ শক্তিৰ প্ৰয়োজনীয়তা পূৰণৰ ক্ষেত্ৰত সৃষ্টি কৰা অসুবিধাৰ বিষয়ে কয়।
- অধিবেশনৰ সময়ত সদস্যসকলে ৫০খন ব্যক্তিগত সাংসদৰ বিধেয়ক উত্থাপন কৰে।
- সদনে ১০৯.৮৭% উৎপাদনশীলতা অৰ্জনৰে মুঠ ১৫৭ ঘণ্টা ৪০ মিনিট কাম কৰে।

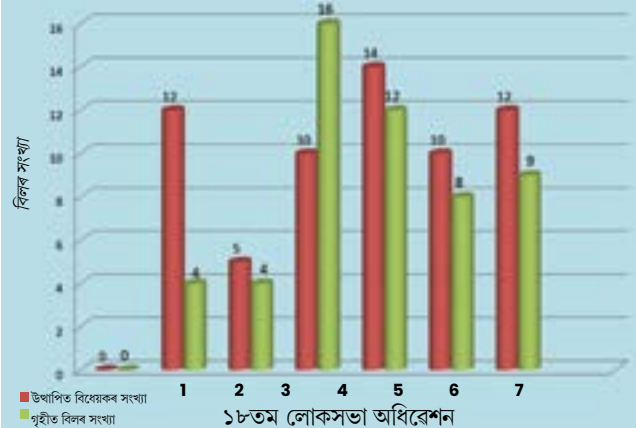
প্ৰতিটো অধিবেশনত কিমানখন বৈঠক অনুষ্ঠিত হৈছিল ?

বিভিন্ন ব্যাঘাতৰ বাবে নষ্ট হোৱা সময়

অধিবেশনৰ সময়ত উত্থাপিত/গৃহীত চৰকাৰী বিধেয়ক

আস্থা-বিশ্বাসক শক্তিশালী কৰা এখন বিধেয়ক

জন বিশ্বাস (বিধান সংশোধনী) বিধেয়ক, ২০২৬ লোকসভা আৰু ৰাজ্যসভা উভয়তে গৃহীত হৈছে। ই ২৩টা মন্তব্যৰ পৰা ৭৯টা কেন্দ্ৰীয় আইনত ৭৮৪টা নিয়ম সলনি কৰে। এই আইনখনৰ মূল লক্ষ্য হৈছে ৭১৭টা সৰু সৰু অপৰাধৰ পৰা অপৰাধমূলক শাস্তি আঁতৰাই ব্যৱসায় কৰাত সহজতা বৃদ্ধি কৰা আৰু বাকী ৬৭টা বিধান সৰল কৰি জীৱন-যাপনৰ সহজতা বৃদ্ধি কৰা। সামগ্ৰিকভাৱে এই আইনখনে অপ্ৰয়োজনীয় শাস্তি হ্রাস কৰি আৰু মানুহ আৰু ব্যৱসায়ীসকলে মানি চলা নিয়মসমূহ সহজ কৰি তুলি অধিক বিশ্বাসভিত্তিক ব্যৱস্থা গঢ়ি তুলিবলৈ চেষ্টা কৰে। ই ব্যক্তি আৰু ব্যৱসায়ৰ ওপৰত অনুসৰণৰ বোজা হ্রাস কৰিবলৈ সৰু সৰু অপৰাধসমূহক অপৰাধমুক্ত কৰাৰ আৰু বৰ্তমানৰ আইনী বিধানসমূহক যুক্তিসংগত কৰাৰ প্ৰচেষ্টাক প্ৰতিনিধিত্ব কৰে।

বিধেয়কৰ ৪টা মূল স্তম্ভ

এই বিধেয়কখন মূল চাৰিটা স্তম্ভৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি গঢ় লৈ উঠিছে। ইয়াৰ লক্ষ্য হৈছে এনে এক নিয়মৰ ব্যৱস্থা সৃষ্টি কৰা যিয়ে মানুহক আইন অনুসৰণ কৰিবলৈ উৎসাহিত কৰে আৰু আইনৰ সৈতে নাগৰিক আৰু ব্যৱসায়ীসকলৰ দৈনন্দিন ব্যৱহাৰক সহজ আৰু মসৃণ কৰি তোলে।

- জৰিমণাৰ পূৰ্বে সতৰ্কবাণী।
- সমানুপাতিক শাস্তি।
- দ্ৰুত আৰু ন্যায্য বিচাৰ।
- গতিশীল জৰিমণা গাঁথনি।

সামান্য বা পদ্ধতিগত উলংঘাৰ বাবে আৰু অপৰাধমূলক শাস্তি নাথাকিব

জন বিশ্বাস (বিধান সংশোধনী) বিধেয়ক, ২০২৬ত বহু অপৰাধমূলক বিধান সলনি কৰি অধিক ব্যৱহাৰিক আৰু নাগৰিক অনুকূল কৰি তোলা হৈছে। ই অনুসৰণ সৰল কৰে আৰু অপ্ৰয়োজনীয় আইনী বোজা হ্রাস কৰে, জনসাধাৰণক সকাহ দিয়ে।

- ৩১৭টা জৰিমণাৰ বিধান দেৱানী শাস্তিলৈ ৰূপান্তৰিত কৰা হৈছে
- ১৫৮টা বিধানৰ পৰা জৰিমণা সম্পূৰ্ণৰূপে আঁতৰাই পেলোৱা হৈছে
- ১১৩টা কাৰাবাস আৰু জৰিমণাৰ বিধান দেৱানী শাস্তিলৈ ৰূপান্তৰিত কৰা হৈছে
- ৫৭টা কাৰাবাস আৰু জৰিমণাৰ বিধান আঁতৰোৱা হৈছে
- ৬৩টা বিধান সতৰ্কবাণী/জাননী প্ৰথমবাৰৰ বাবে অবিকল্পিত
- ১৭টা কাৰাদণ্ড বিধান হ্রাস
- ১৭টা বিধানত অপৰাধৰ কম্পাউণ্ডিং প্ৰৱৰ্তন কৰা হৈছে
- ২৯টা কাৰাদণ্ডৰ বিধান আঁতৰোৱা হ'ল
- ২ কাৰাদণ্ডৰ বিধানক দেৱানী শাস্তিলৈ ৰূপান্তৰিত কৰা হয়
- ১ কাৰাদণ্ডৰ বিধান স্বাভাৱিকভাৱে যুক্তিসংগতকৰণ
- ৬টা অপৰাধৰ পৰিসৰ বিধান সীমিত কৰা হৈছে

লোকসভাত গৃহীত কিছু গুৰুত্বপূৰ্ণ বিধেয়ক

বাজেট অধিবেশনৰ সময়ত লোকসভাত ১২খন চৰকাৰী বিধেয়ক উত্থাপন কৰা হয়, আৰু ৯খন বিধেয়ক গৃহীত হয়। গৃহীত হোৱা কিছুমান উল্লেখযোগ্য বিধেয়ক তলত উল্লেখ কৰা হৈছে।

১. ঔদ্যোগিক সম্পর্ক সংহিতা (সংশোধনী) বিধেয়ক, ২০২৬
২. পৰিৱৰ্তিত লিঙ্গৰ ব্যক্তি (অধিকাৰ সুৰক্ষা) সংশোধনী বিধেয়ক, ২০২৬
৩. বিত্ত বিধেয়ক, ২০২৬
৪. ইনছলভেন্সি আৰু দেউলীয়া সংহিতা (সংশোধনী) বিধেয়ক, ২০২৬
৫. অন্ধ্ৰপ্ৰদেশ পুনৰ্গঠন (সংশোধনী) বিধেয়ক, ২০২৬
৬. জনবিশ্বাস (বিধান সংশোধনী) বিধেয়ক, ২০২৬
৭. কেন্দ্ৰীয় সশস্ত্ৰ আৰক্ষী বাহিনী (সাধাৰণ প্ৰশাসন) বিধেয়ক, ২০২৬

ৰাজ্যসভাৰ উপ অধ্যক্ষ নিৰ্বাচিত হৰিবংশ

অধিবেশনৰ সময়ত হৰিবংশ তৃতীয়বাৰৰ বাবে ৰাজ্যসভাৰ উপাধ্যক্ষ হিচাপে নিৰ্বাচিত হয়। ১৭ এপ্ৰিলত ৰাজ্যসভাত ভাষণ দি প্ৰধানমন্ত্ৰী মোদীয়ে হৰিবংশক একেৰাহে তৃতীয়বাৰৰ বাবে ৰাজ্যসভাৰ উপাধ্যক্ষ হিচাপে নিৰ্বাচিত হোৱাৰ বাবে আন্তৰিক অভিনন্দন জ্ঞাপন কৰে। এই ঐতিহাসিক কৃতিত্বৰ কথা উল্লেখ কৰি প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে কয় যে ইয়াৰ দ্বাৰা হৰিবংশৰ ওপৰত সদনৰ গভীৰ আস্থা আৰু প্ৰতিষ্ঠানটোৰ ভিতৰত তেওঁৰ অমূল্য অভিজ্ঞতা প্ৰতিফলিত হয়। একেৰাহে তৃতীয়বাৰৰ বাবে নিৰ্বাচিত হোৱাটোৱে তেওঁৰ অভিজ্ঞতা, সৰ্বাংগীণ দৃষ্টিভঙ্গী আৰু মৰ্যাদাপূৰ্ণ কৰ্মশৈলীৰ স্বীকৃতি হিচাপে কাম কৰে।

সংসদে মৌখিক ভোটৰে গৃহীত কৰিলে CAPF (সাধাৰণ প্ৰশাসন) বিধেয়ক, ২০২৬

কেন্দ্ৰীয় সশস্ত্ৰ আৰক্ষী বাহিনী (সাধাৰণ প্ৰশাসন) বিধেয়ক, ২০২৬ লোকসভাত ২ এপ্ৰিলত কঠিন ভোটৰ জৰিয়তে গৃহীত হয়। ইতিমধ্যে ৰাজ্যসভাই এই বিধেয়কখন গৃহীত কৰিছিল। বিধেয়কখনত উল্লেখ কৰা হৈছে যে চিএপিএফৰ মহাপৰিদৰ্শক পদৰ ৫০ শতাংশ পদ ডেপুটেনৰ জৰিয়তে পূৰণ কৰা হ'ব, আৰু অতিৰিক্ত সঞ্চালক প্ৰধান পদৰ ন্যূনতম ৬৭ শতাংশ পদ ডেপুটেনৰ জৰিয়তে পূৰণ কৰা হ'ব। তদুপৰি বিশেষ সঞ্চালক প্ৰধান আৰু সঞ্চালক প্ৰধান পদৰ সকলো পদ কেৱল ডেপুটেনৰ জৰিয়তে পূৰণ কৰা হ'ব। বিধেয়কখনৰ মূল লক্ষ্য হৈছে কেন্দ্ৰীয় সশস্ত্ৰ আৰক্ষী বাহিনীৰ গ্ৰুপ 'ক' জেনেৰেল ডিউটি বিষয়া আৰু অন্যান্য বিষয়াসকলৰ নিযুক্তি আৰু সেৱাৰ চৰ্তসমূহৰ বাবে স্পষ্ট নিয়ম নিৰ্ধাৰণ কৰা। ●

কৰ্ণাটক : দৰ্শন আৰু প্ৰযুক্তি দুয়োটাৰে সমৃদ্ধ

কৰ্ণাটকৰ দৰ্শন আৰু প্ৰযুক্তি দুয়োটাৰে বাবে বিশ্বজুৰি পৰিচিত। দাৰ্শনিক অন্তৰ্দৃষ্টিৰ গভীৰতা আৰু প্ৰযুক্তিৰ শক্তিয়ে ইয়াত সহায়স্থান কৰে। এই চহকী ঐতিহ্যৰে কৰ্ণাটকৰ শ্ৰী আদিচূৰ্ণনাগিৰি মহাসংস্থান মঠে আমাৰ গৌৰৱময় আধ্যাত্মিক পৰম্পৰাৰ জীৱন্ত প্ৰতীক হিচাপে থিয় দিছে। ইয়াৰ সামূহিক সেৱা সাঁচাকৈয়ে প্ৰেৰণাদায়ক। ১৫ এপ্ৰিলত প্ৰধানমন্ত্ৰী নৰেন্দ্ৰ মোদীয়ে কৰ্ণাটকৰ মাণ্ডিয়াত অৱস্থিত এই মঠৰ ভিতৰতে অৱস্থিত শ্ৰীগুৰু ভৈৰৱৈক্য মন্দিৰ উদ্বোধন কৰে। ইয়াৰ পূৰ্বে তেওঁ জ্বালা পীঠত সমবেত ৰাইজক সম্বোধন কৰে আৰু শ্ৰী কলাভৈৰৱ মন্দিৰত প্ৰাৰ্থনা জনায়...

“কোনোৱে নিজৰ গুৰুৰ সন্মানাৰ্থে শ্ৰীগুৰু ভৈৰৱৈক্য মন্দিৰ নিৰ্মাণ কৰাটো কেৱল এটা মন্দিৰ নিৰ্মাণ নহয়, ই এক গভীৰ আৱেগৰ মূৰ্ত ৰূপ। আগস্তুক সময়ত এই ঠাইখন সেৱা, আধ্যাত্মিক অনুশীলন, প্ৰেৰণাৰ এক সজীৱ কেন্দ্ৰ হিচাপে পৰিগণিত হোৱাটো নিশ্চিত।”

নৰেন্দ্ৰ মোদী, প্ৰধানমন্ত্ৰী

ভাৰত হৈছে হাজাৰ হাজাৰ বছৰ ধৰি চলি অহা এক জীৱন্ত সভ্যতা। ইমান দীঘলীয়া সময়ধৰি পৰম্পৰাৰ বিকাশ আৰু ধাৰাবাহিকতা অব্যাহত ৰখাৰ উদাহৰণ পৃথিৱীত অতি কমেইহে আছে। শ্ৰী আদিচূৰ্ণনাগিৰি মহাসংস্থান মঠলৈ চালে এই ধাৰাবাহিকতাৰ মূৰ্ত ৰূপটোৱেই দেখা যায়। সময়ে সময়ে সমাজৰ ভিতৰত মহান ব্যক্তিত্বৰ উন্মেষ ঘটিছে, এনে ব্যক্তিৰ প্ৰভাৱ কেৱল আধ্যাত্মিক পথ প্ৰদৰ্শনত সীমাবদ্ধ নাছিল। জগদগুৰু শ্ৰী শ্ৰী শ্ৰী ড° বালগংগাধৰণাথ মহাস্বামীজী আছিল তেনে এজন ঐশ্বৰিক দিব্যপুৰুষ।

প্ৰধানমন্ত্ৰী মোদীৰ বিকশিত কৰ্ণাটক আৰু বিকশিত ভাৰতৰ বাবে নটা প্ৰস্তাৱ

- ১ পানী সংৰক্ষণ - পানী সঞ্চয় আৰু উন্নত ব্যৱস্থাপনাক অগ্ৰাধিকাৰ দিয়া।
- ২ বৃক্ষৰোপণ - পৃথিৱী ৰক্ষাৰ বাবে 'এজুপি গছ মাৰ নামত বা এক পেড় মা কে নাম' অভিযানত অংশগ্ৰহণ কৰা
- ৩ পৰিষ্কাৰ-পৰিচ্ছন্নতা: ৰাজহুৱা স্থান, ধৰ্মীয় স্থান, গাঁও, চহৰত পৰিষ্কাৰ-পৰিচ্ছন্নতা বজাই ৰখা।
- ৪ স্বদেশী - ভাৰতীয় সামগ্ৰী আঁকোৱালি লোৱা; 'ভ'কেল ফৰ লোকেল' মন্ত্ৰৰে জীৱন নিৰ্বাহ কৰা
- ৫ ঘৰুৱা পৰ্যটন - ভাৰতৰ ভিতৰত পৰ্যটনস্থলীসমূহ অন্বেষণ আৰু প্ৰচাৰ কৰা।
- ৬ প্ৰাকৃতিক কৃষি - ভূমি স্বাস্থ্যৰ বাবে ৰাসায়নিক মুক্ত কৃষিব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা।
- ৭ পুষ্টিৰ খাদ্যাভ্যাস: বাজৰা আৰু ৰাগীকে ধৰি স্বাস্থ্যসন্মত খাদ্যাভ্যাসক প্ৰসাৰিত কৰা। মেদবহুলতাৰ প্ৰত্যাহ্বানৰ সৈতে মোকাবিলা কৰিবলৈ আপোনাৰ খাদ্যত থকা তেলৰ পৰিমাণ ১০% হ্ৰাস কৰিবলৈ চেষ্টা কৰক।
- ৮ ক্ৰীড়া আৰু ফিটনেছ: মানুহৰ দৈনন্দিন জীৱনৰ লগত সংযুক্ত কৰক।
- ৯ আৰ্জনৰ সেৱা কৰিলে সমাজ শক্তিশালী হয় আৰু নিজৰ জীৱনত গভীৰ উদ্দেশ্যবোধ সংযোজিত হয়।

ৰাষ্ট্ৰীয় চৰাই ময়ূৰৰ সৈতে পিএম মোদীৰ আন্তৰিক বাঞ্ছন

প্ৰধানমন্ত্ৰী মোদীয়ে কয় যে জগদগুৰু শ্ৰী শ্ৰী ড° বালগংগাধৰণাথ মহাস্বামীজীৰ চেনেহ, মমতা কেৱল মানুহৰ মাজতে সীমাবদ্ধ নাছিল বৰঞ্চ সকলো জীৱৰ বাবেই আছিল। ময়ূৰ সুৰক্ষাৰ বাবেও এক সামাজিক আন্দোলনৰ নেতৃত্ব দিছিল। ভাৰতৰ জাতীয় চৰাই ময়ূৰক ভগৱান সুৰাঙ্গাৰ্যৰ ঐশ্বৰিক বাহন বুলি গণ্য কৰা হয়। প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে লগতে কয় যে তেওঁৰ চৰকাৰী বাসগৃহত বহু ময়ূৰ আছে, আৰু ইয়াৰে কিছুমানৰ সৈতে তেওঁ ঘনিষ্ঠ সম্পৰ্ক গঢ়ি তুলিছে। তেওঁ ময়ূৰক অতি বিনয় আৰু ধুনীয়া চৰাই বুলি বৰ্ণনা কৰিছে। ●

প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ সম্পূৰ্ণ কাৰ্যসূচী চাবলৈ

কিউআৰ ক ড স্কেন কৰক।

নিউ ইণ্ডিয়া সমাচাৰ। ১-১৫ মে', ২০২৩

পাকিস্তানী সেনাৰ বাবে আছিল ত্ৰাসৰ কাৰণ, বাধ্য কৰাইছিল পলায়ন কৰিবলৈ

জন্ম: ৫ মে', ১৯৩৭। মৃত্যু: ৬ ডিচেম্বৰ, ১৯৯৮

১৯৭১ চনৰ ভাৰত-পাক যুদ্ধৰ সময়ত মেজৰ হোছিয়াৰ সিঙে এনে অতুলনীয় বীৰত্বৰ উদাহৰণ দাঙি ধৰিছিল, যে যাৰ ফলত শত্ৰুপক্ষ ত্ৰাসিত আৰু স্তম্ভিত হৈ পৰিছিল। চাৰিওফালৰ অত্যন্ত প্ৰতিকূল পৰিবেশৰ মাজতো, তীব্ৰ গুলীবৰ্ষণ আৰু টেংকৰ অগণিত গোলাবৰ্ষণৰ মাজতো তেওঁ কেতিয়াও নিজৰ পোষ্ট বা বাহৰ ত্যাগ কৰা নাছিল। গুৰুতৰ আঘাত সত্ত্বেও তেওঁ নিজৰ কোম্পানীটোৰ মনোবল বৃদ্ধি কৰি থাকিল। তেওঁৰ সাহসে শত্ৰুক পলায়ন কৰিবলৈ বাধ্য কৰালে। শত্ৰুক দমনীয় সাহসেৰে পৰাজিত কৰাৰ বাবে পৰমবীৰ চক্ৰ লাভ কৰা মেজৰ হোছিয়াৰ সিঙৰ বীৰত্বপূৰ্ণ কাহিনীবোৰে চিৰকাল ভৱিষ্যত প্ৰজন্মক নিজ মাতৃভূমিৰ সেৱাৰ বাবে প্ৰেৰণা যোগাই থাকিব।

“সাহসী মানুহৰ মৃত্যু মাত্ৰ এবাৰেই। তোমালোকে যুঁজিব লাগিব; তোমালোকে জিকিব লাগিব।” বসন্তৰ ফ্ৰণ্ট লাইনত থাকি তেওঁৰ সৈন্যদলৰ আগত কোৱা মেজৰ হোছিয়াৰ সিঙৰ এই প্ৰেৰণাদায়ক বাক্যই শত্ৰুক পৰাস্ত কৰিবলৈ তেওঁলোকক প্ৰেৰণা যোগাইছিল। ১৯৩৭ চনৰ ৫ মে'ত হাৰিয়ানাৰ জন্মগ্ৰহণ কৰা হোছিয়াৰ সিং সৰুৰে পৰা অনুশাসিত আৰু দৃঢ়প্ৰতিজ্ঞ আছিল। অতি মেধাৱী হোছিয়াৰে ক্ৰীড়া আৰু এথলেটিকছতো দেখুৱাইছিল পাৰদৰ্শিতা। ১৯৫৭ চনত তেওঁ জাট ৰেজিমেন্টত যোগান কৰে, আৰু পিছলৈ তেওঁক ৩য় গ্ৰেনেডিয়াৰত বিষয়া হিচাপে নিয়োগ কৰা হয়।

১৯৭১ চনৰ ভাৰত-পাক যুদ্ধৰ সময়ত তৃতীয় গ্ৰেনেডিয়াৰ বেটেলিয়নক বসন্তৰ নদীৰ ওপৰত এখন দলং নিৰ্মাণৰ দায়িত্ব দিয়া হৈছিল। ইয়াৰ পিছত তেওঁৰ কোম্পানীক দলং পাৰ হৈ জাৰ্পালত থকা শত্ৰুৰ দুৰ্গ দখল কৰিবলৈ নিৰ্দেশ দিয়া হয়। ১৯৭১ চনৰ ১৫ ডিচেম্বৰত মেজৰ হোছিয়াৰ সিঙে তেওঁৰ গ্ৰেনেডিয়াৰ কোম্পানীক নেতৃত্ব দি শত্ৰুপক্ষক প্ৰচণ্ড আক্ৰমণ চলায়।

তীব্ৰ যুদ্ধৰ অন্তত মেজৰ হোছিয়াৰ সিঙে সফলতাৰে নিজৰ মিছন সম্পূৰ্ণ কৰে। ১৬ ডিচেম্বৰত শত্ৰুপক্ষই তিনিটাকৈ প্ৰত্যাক্ৰমণ চলায়। প্ৰচণ্ড গোলাবৰ্ষণ আৰু টেংকৰ গুলীৰ মাজতো তেওঁ নিজৰ সৈন্যসকলক দৃঢ়তাৰে থিয় দি প্ৰতিশোধ ল'বলৈ প্ৰেৰণা দি থাকিল। তেওঁৰ নেতৃত্বৰে অনুপ্ৰাণিত হৈ তেওঁৰ কোম্পানীয়ে প্ৰতিটো আক্ৰমণ প্ৰতিহত কৰিছিল আৰু শত্ৰুপক্ষৰ যথেষ্ট ক্ষতিসাধন

কৰিছিল। ১৭ ডিচেম্বৰত শত্ৰুপক্ষই পুনৰ অত্যাধুনিক মাৰণাস্ত্ৰেৰে আক্ৰমণ কৰে। এই আক্ৰমণতে গুৰুতৰভাৱে আহত হোৱাৰ পিছতো তেওঁ নিজৰ জীৱনকো আওকাণ কৰি নিজৰ সৈন্যৰ মনোবল বৃদ্ধিৰ বাবে ইটো খাদৰ পৰা সিটো খাদলৈ অহা-যোৱা কৰি আছিল। এই আক্ৰমণ প্ৰত্যাক্ৰমণৰ সময়তে MMG অপাৰেটৰ আহত হোৱাত তেওঁ লগে লগে এমএমজিটো নিজৰ হাতত তুলি লয় আৰু শত্ৰুৰ ওপৰত প্ৰচণ্ড গুলীবৰ্ষণ কৰে আৰু যথেষ্ট ক্ষতিসাধন কৰে। তেওঁৰ এই কাৰ্য্যই শত্ৰুক থমকিবলৈ বাধ্য কৰে, আনকি পিছুৱাই যাবলৈও বাধ্য কৰে।

এই ভয়াৱহ আক্ৰমণৰ পিছতে শত্ৰুপক্ষই পলায়ন কৰে, তেওঁলোকৰ যথেষ্ট ক্ষতি হয় আৰু তেওঁলোকৰ কমাণ্ডিং অফিচাৰকে ধৰি ৮৫জন সৈনিকৰ মৃত্যু হয়। মেজৰ হোছিয়াৰ সিঙে গুৰুতৰভাৱে আহত হোৱাৰ পিছতো যুদ্ধবিৰতি বলৱৎ নোহোৱালৈকে নিজৰ পোষ্ট এৰি যাবলৈ অস্বীকাৰ কৰে। ভাৰতীয় সেনাৰ বলিষ্ঠ পৰম্পৰা অনুসৰি তেওঁৰ ব্যতিক্ৰমী বীৰত্ব, অদম্য মনোভাৱ, আৰু নিৰ্ভীক নেতৃত্বৰ বাবে তেওঁক পৰমবীৰ চক্ৰে সন্মানিত কৰা হয়। ১৯৯৮ চনৰ ৬ ডিচেম্বৰত তেওঁৰ মৃত্যু হয়। ২০২৩ চনৰ ২৩ জানুৱাৰীত প্ৰধানমন্ত্ৰী নৰেন্দ্ৰ মোদীয়ে আন্দামান আৰু নিকোবৰ দ্বীপপুঞ্জৰ ২১টা বৃহত্তম নামহীন দ্বীপক ২১জন পৰমবীৰ চক্ৰ প্ৰাপকৰ নামেৰে নামকৰণ কৰে। ইয়াৰে এটা দ্বীপ পৰমবীৰ চক্ৰ লাভ কৰা মেজৰ হোছিয়াৰ সিঙৰ নামত উছৰ্গা কৰা হৈছে। ●

Narendra Modi @narendramodi

हमारी नारी शक्ति संसारक भारत की पहचान है। देश की माताएं-बहनें और बेटियां अपनी अटूट संकल्पशक्ति, निष्ठा और सेवाभाव से आज हर क्षेत्र में भारतवर्ष का गौरव बढ़ा रही हैं।

देवा यज्ञ ततमिदं जगदात्मकयया निश्लेषदेवायामहतिमामुहमूर्ध्नि ।

सामयिकव्यवस्थितसमहर्षिपुत्र्यां भक्षया नमः स्व विदधानु सुधाजि ता नः ॥

Rajnath Singh @rajnathsingh

भारतीय लोकसभा के इतिहास में आज का दिन अत्यंत दुर्भाग्यपूर्ण है। संसद के विशेष सत्र के दौरान, एनपीए सरकार द्वारा लोकसभा में 131वें संविधान संशोधन बिल, महिलाओं को एक-तिहाई आरक्षण देने के लिए तयवा गया था। कांग्रेस के नेतृत्व वाले दृढ़ी गठबंधन ने आज लोकसभा में इस बिल के विरोध में वोट वारके अपना महिला विरोधी चरित्र दिखा दिया है।

Amit Shah @AmitShah

इतिहास इतनी बारों तक चोटपटन और फिज को घाट रखता है...

रामसेतु में गिरहारी का घोषणन हो का हवन में हर्षियां डालने वाली ताड़का का फिज हो।

Nitin Gadkari @nitin_gadkari

भारतीय लोकसभा के इतिहास का दुर्भाग्यपूर्ण दिवस...

संसद के विशेष सत्र के दौरान आज महिलाओं को एक-तिहाई आरक्षण देने के लिए लोकसभा में लाए गए 131वें संविधान संशोधन विधेयक का पारित ना होना विपक्ष की महिला विरोधी मानसिकता को दर्शाता है।

Nirmala Sitharaman @nirmalasitharaman

This was stated clearly by the Home Minister on the floor of the Lok Sabha. With the Opposition pressing further on the issue, HM @AmitShah ji said he is willing to add this through an amendment, within an hour, (Speaker adjourning the House to enable the process). Even then, the Opposition were determined to oppose reservation for women. INCD Alliance's hypocrisy stands exposed.

Arjun Ram Meghwal @arjunrammeghwal

नारी सम्मान को लेकर संसद में विपक्ष के निरंदीय रविये से आज मातृशक्ति के सामने टूटे हैं और यह दिन भारतीय लोकसभा के लिए बेहत दुर्भाग्यपूर्ण है।

प्रधानमंत्री श्री नरेंद्र मोदी जी के नेतृत्व में प्रस्तुत 'नारी शक्ति बंदन अधिनियम'—जो महिलाओं के अधिकार और भागीदारी को मान्यता करता है—उसमें संशोधन बिल का विपक्ष ने समर्थन नहीं दिया।

PM: Special session to end decades of wait for women's reservation

PM Modi announced a special session of Parliament to discuss the Women's Reservation Bill, which aims to reserve 33% of seats for women in the Lok Sabha and state legislatures.

Prime Minister Narendra Modi with women's leaders during a special session.

Millet use to reducing oil intake: PM's nine appeals in Karnataka

PM Modi made nine appeals in Karnataka to encourage the use of millets as a healthy alternative to rice and wheat, aiming to reduce oil intake and support local farmers.

Prime Minister Narendra Modi with Karnataka officials during his visit.

Oppn kills bill in LS, it's NDA gov't first legislative defeat

Bill On Women's Quota Falls Short Of 2/3rds Vote; 2 Linked Bills Shelved

The Women's Reservation Bill failed to secure the required two-thirds majority in the Lok Sabha, marking the first legislative defeat for the NDA government.

HISTORIC OPPORTUNITY LOST. GOVT. REPARIOUS BID: OPNN

Opposition leaders criticized the government for losing a historic opportunity to pass the Women's Reservation Bill, calling it a reparable bid.

'India's lines of destiny': PM opens expressway, Doon now 3 hrs away

PM Modi inaugurated the 11.15-km-long Delhi Dehradun Expressway, a 28km high-speed corridor that will cut travel time between the two cities from around six hours to 2.5 hours.

ASIA'S LONGEST WILDLIFE CORRIDOR

The project, stretching from Aizawl in Dehradun to Kavaratti in Kerala, is India's longest wildlife corridor and will facilitate trade and connectivity between the states.

Cabaret to global pop, Asha lived 'crossover' before it was buzzword

Her songs will forever echo in people's lives, PM said, honoring Asha Bhosle's legacy as a pioneer in Indian music who bridged traditional and modern sounds.

India, Austria to strengthen trade, security relations

Prime Minister Narendra Modi and Austrian Chancellor Sebastian Kurz met in New Delhi to discuss strengthening trade and security relations between the two countries.

পথ নেটৱৰ্কৰ জৰিয়তে দেশ নিৰ্মাণ

হিমালয়ৰ হিমবাহৰ পৰা নদীৰ উপত্যকালৈকে আৰু প্ৰচণ্ড উত্তাপৰ মৰুভূমিৰ পৰা দুৰ্গম ভূখণ্ডলৈকে সীমান্ত পথ সংগঠনৰ সাহসৰ অমলিন ছাপ সৰ্বত্ৰে স্পষ্ট। সীমান্তত নিয়োজিত সৈনিকসকলৰ বাবে বি আৰ অ'ই নিৰ্মাণ কৰা পথসমূহৰ কৌশলগত গুৰুত্ব অপৰিসীম; দুৰ্গম উপত্যকাত বাস কৰা গাঁৱৰ লোকসকলৰ বাবে ই আশাৰ সেতু হিচাপে কাম কৰে। ১৯৬০ চনৰ ৭ মে'ত স্থাপিত এই বি আৰ অ'ই এটা প্ৰেৰণাদায়ক মূলমন্ত্ৰে জীৱন নিৰ্বাহ কৰে, 'শ্ৰমেণ সৰ্বম সাধ্যম', যাৰ অৰ্থ হৈছে 'কঠোৰ পৰিশ্ৰমৰ জৰিয়তে সকলো সাধনযোগ্য'...

ভাৰতৰ সীমান্ত অঞ্চল আৰু চুবুৰীয়া বন্ধু দেশসমূহত বি আৰ অ'ৰ দ্বাৰা
নিৰ্মাণকাৰ্য :

৬৪,১০০	কিলোমিটাৰ পথ নিৰ্মাণ	১,১৭৯	খন দলং নিৰ্মাণ	৭	টা সুৰংগ আৰু ২২টা বিমানবন্দৰ নিৰ্মাণ
--------	-------------------------	-------	-------------------	---	--

- ভূটান, ম্যানমাৰ, আফগানিস্তান, আৰু তাজিকিস্তানত আন্তঃগাঁথনি উন্নয়নৰ জৰিয়তে আঞ্চলিক সংযোগ আৰু কৌশলগত অংশীদাৰিত্ব শক্তিশালী কৰে।

২৫০

২০২৪ আৰু ২০২৫ চনত বি
আৰ অ'ই দেশৰ বাবে উৎসৰ্গা
কৰিলে ২৫০টা আন্তঃগাঁথনি
প্ৰকল্প।

আমাৰ সংকল্প হৈছে দেশ প্ৰথম। দেশৰ আৰম্ভণি হয় ইয়াৰ সীমান্তৰ পৰা। গতিকে সীমান্তৰ আন্তঃগাঁথনিৰ উন্নয়ন দেশৰ অন্যতম শীৰ্ষ অগ্ৰাধিকাৰ। সীমান্ত পথ সংস্থাই দেশৰ বিভিন্ন প্ৰান্তত সুৰংগ নিৰ্মাণৰ কাম ক্ষিপ্ৰতাৰে সম্পূৰ্ণ কৰি তুলিছে। - *নৰেন্দ্ৰ মোদী, প্ৰধানমন্ত্ৰী*

নিউ ইণ্ডিয়া
সমাচাৰ
পষেকীয়া

আৰ এন আই, DELHIN/2020/78811, ১-১৫ মে', ২০২৬

RNI পঞ্জীয়ন নং DELENG/2020/78811 (Publishing Date: 20 April, 2026, Pages-58)

EDITOR IN CHIEF
Dhirendra Ojha
Principal Director General
Press Information Bureau, New Delhi

PUBLISHED:
Kanchan Prasad
Director General, on behalf of
Central Bureau Of Communication

PUBLISHED FROM:
Room No-278, Central Bureau Of
Communication, 2nd Floor, Sookhna
Bhawan, New Delhi - 110003